

Вступ

На кінець червня 2021 року кількість іноземців, які проживали в Японії, трималась на високому рівні – близько 2,82 мільйонів. Очікується, що ця кількість надалі збільшуватиметься.

Для того, щоб створити суспільство, де японці та іноземці зможуть спокійно жити в Японії, для японців важливо розуміти іноземців. Водночас, іноземцям важливо отримувати точну та оперативну інформацію щодо японських правил та звичаїв.

«Посібник із життя та працевлаштування» базується на «Комплексних заходах щодо прийняття та співіснування з іноземними громадянами», ухвалених на Міністерській нараді з питань прийняття та співіснування з іноземними громадянами в грудні 2018 року. Це збірка базової інформації, необхідної для забезпечення комфортного життя і праці іноземців, які проживають в Японії. Цей посібник доступний кількома мовами (14 мовами) на сторінці Порталу підтримки життя іноземних громадян, створеному на веб-сайті Імміграційного бюро Японії.

У співпраці з суміжними міністерствами та відомствами ми підготували 4-те видання (яке є оновленою версією 3-го видання), зважаючи на створення, перегляд та зміни у системи, і розмістили його на сайті Порталу підтримки життя іноземних громадян.

Ми сподіваємося, що іноземці скористаються інформацією, яка міститься в цьому довіднику, для того щоб забезпечити собі спокійне життя в Японії.

Березень 2022 року

Імміграційне бюро Японії

Цей посібник було створено у співпраці з наступними міністерствами та відомствами:

Секретаріат Кабміну

Кабінет міністрів

Державне поліцейське агентство

Агентство фінансових послуг

Агентство у справах споживачів

Міністерство внутрішніх справ та комунікацій

Міністерство юстиції

Міністерство закордонних справ

Міністерство фінансів

Міністерство освіти

Міністерство охорони здоров'я, праці та соціального забезпечення

Міністерство сільського, лісового та рибного господарства

Міністерство економіки, торгівлі та промисловості

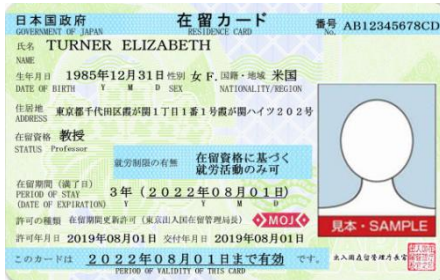
Міністерство землі, інфраструктури, транспорту та туризму

Міністерство довкілля

Розділ 1 Процедура в'їзду / проживання

1 Посвідка на проживання

Цей документ є посвідченням особи іноземця, який проживає в Японії. В ньому вказується дані власника, період перебування в Японії (період проживання), діяльність, яка може здійснюватися в Японії (статус проживання) тощо.

- Особи старше 16 років повинні завжди мати посвідку з собою.
- Цей документ також можна використовувати як посвідчення особи, яке треба надавати під час отримання державних послуг або укладання угод у муніципалітеті.

Особи, які мають право на отримання посвідки на проживання

Посвідка на проживання видаватиметься іноземцям, які проживають в Японії більше 3 місяців. Особа, якій видається посвідка на проживання, набуває статусу середньо- і довгострокового резидента.

(6 випадків, коли посвідка на проживання не надається)

- ① Особи, чий період проживання становить 3 або менше 3 місяців
- ② Особи, чий статус проживання визначений як «короткострокове перебування»
- ③ Особи, чий статус проживання визначений як «дипломат» або «держслужбовець»
- ④ Співпрацівники офісу Асоціації співробітництва між Японією та Тайванем у в Японії (Офіс економічного та культурного представництва Тайваню в Японії), або співробітники дипломатичної місії Палестини в Японії, або їхні родини зі статусом проживання – «визначені види діяльності»
- ⑤ Спеціальний постійний резидент
- ⑥ Особи без статусу проживання

1-1 Видача посвідки на проживання

Загальні положення про терміни видачі посвідки на проживання.

- ① У разі отримання першого дозволу на в'їзд до Японії через аеропорт Наріта, аеропорт Ханеда, аеропорт Тюбу, аеропорт Кансай, новий аеропорт Тітосе, аеропорт Хіросіма, аеропорт Фукуока:
 - посвідку на проживання буде видано в аеропорту.

- ② У разі отримання першого дозволу на в'їзд до Японії через аеропорт або морський порт, що не зазначені в пункті № 1:
 - після в'їзду в Японію, будь ласка, надайте «Повідомлення про місце проживання» до муніципалітету за місцем вашого проживання. Після цього посвідку на проживання буде доставлено вам додому поштою.
- ③ У разі отримання дозволу на поновлення терміну проживання:
 - Перед закінченням терміну проживання, будь ласка, зверніться до Регіонального імміграційного бюро (у тому числі районні та регіональні відділення імміграційного бюро) щоб поновити період проживання (див. 2-1). У разі погодження звернення, вам буде видано нову посвідку на проживання.
- ④ У разі отримання дозволу на зміну статусу проживання
 - Якщо ви хочете змінити мету проживання в Японії, будь ласка, зверніться до Регіонального імміграційного бюро, щоб змінити свій статус проживання (див. пункт 2-2). У разі погодження звернення, вам буде видано нову посвідку на проживання.
- ⑤ У разі отримання дозволу на здобуття статусу проживання
 - Якщо ви плануєте залишити в Японії дитину, яка була народжена в Японії, але яка не має японського громадянства, більше ніж на 60 днів після народження, вам треба подати запит на отримання статусу проживання до Регіонального імміграційного бюро протягом 30 днів з дати народження дитини (див. пункт 2-4). У разі погодження запиту, буде видано нову посвідку на проживання.

1-2 Повідомлення про місце проживання

Особа, яка отримала посвідку на проживання, повинна повідомити муніципалітет про своє місце проживання (у «Повідомленні про місце проживання») протягом 14 днів із дати визначення місця проживання (регіон/адреса).

Будь ласка, не забудьте взяти з собою посвідку на проживання (у разі підпункту 1 пункту 1-1) або паспорт (у разі підпункту 2 пункту 1-1) для надання такого повідомлення.

→ Будь ласка, зверніться до Розділу 2, пункту 1, підпункту 1-1 «Повідомлення про адресу».

1-3 Втрата посвідки на проживання

У разі втрати посвідки на проживання, подайте заявку на переоформлення посвідки на проживання в Регіональне імміграційне бюро протягом 14 днів із дня втрати посвідки.

Які документи необхідно надати

- Паспорт
- 1 фото обличчя (фото 3 x 4 см, зроблене протягом 3 останніх місяців, для осіб віком до 16 років фото не потрібне)
- Документи, що підтверджують факт втрати посвідки на проживання
- (довідка про втрату, довідка про крадіжку, довідка про природне лихо тощо)
- Заява про переоформлення посвідки на проживання
- Для отримання детальнішої інформації див. веб-сайт, вказаний далі.

https://www.moj.go.jp/isa/applications/procedures/nyuukokukanri10_00010.html

1-4 Повернення посвідки на проживання

Посвідку на проживання необхідно повернути в Регіональне імміграційне бюро у таких випадках:

Звичайний виїзд (у разі виїзду з Японії після завершення діяльності в Японії)

- Будь ласка, поверніть посвідку імміграційному інспектору в аеропорту або морському порту, коли залишаєте Японію.

- Коли помирає член сім'ї або особа, яка проживає з вами
- Коли ви залишаєте Японію з дозволом (або спеціальним дозволом) на повторний в'їзд і не в'їжджаєте повторно протягом терміну дії дозволу (або спеціального дозволу) на повторний в'їзд
- Коли ви отримуєте японське громадянство

Будь ласка, поверніть посвідку протягом 14 днів одним із наведених нижче способів.

- Принесіть посвідку до найближчого відділення Регіонального імміграційного бюро.
- Надішліть поштою на наступну адресу.

Адресат:

Японською мовою: 〒135-0064 東京都江東区青海 2-7-11
東京港湾合同庁舎 9階
東京出入国在留管理局おだいば分室

Українською мовою: 2-7-11 Аомі, Кото-ку, Токіо 135-0064
9 поверх, Спільна урядова будівля Токійського порту
Окреме відділення Токійського імміграційного бюро
Одайба

Будь ласка, на лицьовій стороні конверта зазначте «Повернення посвідки на проживання» (在留カード返納)

- Для отримання детальнішої інформації див. веб-сайт, вказаний далі.

https://www.moj.go.jp/isa/applications/procedures/nyuukokukanri10_00020.html

2 Порядок визначення статусу проживання

2-1 Поновлення терміну перебування (якщо ви хочете продовжити термін перебування)

Якщо ви бажаєте залишатися в Японії після закінчення періоду проживання, на який ви зараз маєте дозвіл, вам потрібно звернутися до Регіонального імміграційного бюро для поновлення терміну проживання.

Які документи необхідно надати

- Паспорт
- Посвідка на проживання (якщо видана)
- 1 фото обличчя (фото 3 x 4 см, зроблене протягом 3 останніх місяців, для осіб віком до 16 років фото не потрібне)
- Заява про дозвіл на поновлення періоду проживання

<https://www.moj.go.jp/isa/applications/procedures/16-3-1.html>

- Документи, що роз'яснюють необхідні дії тощо

https://www.moj.go.jp/isa/applications/procedures/shin_zairyu_koshin10_01.html

2-2 Зміна статусу проживання (при зміні мети перебування в Японії)

Якщо ви бажаєте змінити мету свого проживання, вам потрібно звернутися до Регіонального імміграційного бюро, щоб змінити свій статус проживання.

Які документи необхідно надати

- Паспорт
- Посвідка на проживання (якщо видана)
- 1 фото обличчя (фото 3 x 4 см, зроблене протягом 3 останніх місяців, для осіб віком до 16 років фото не потрібне)
- Заява про зміну статусу проживання

<https://www.moj.go.jp/isa/applications/procedures/16-2-1.html>

- Документи, що роз'яснюють необхідні дії тощо

https://www.moj.go.jp/isa/applications/procedures/zairyu_henko10.html

2-3 Дозвіл на постійне проживання

Тим, хто хоче постійно проживати в Японії, необхідно подати заяву на отримання дозволу на постійне проживання. Якщо вам вже наданий дозвіл на постійне проживання, то ви не маєте обмежень у вашій діяльності чи періоду проживання в Японії, і вам не потрібно нічого робити для поновлення терміну проживання або зміни статусу проживання.

Які документи необхідно надати

- Паспорт
- Посвідка на проживання
- 1 фото обличчя (фото 3 x 4 см, зроблене протягом 3 останніх місяців, для осіб віком до 16 років фото не потрібне)
- Заява про дозвіл на постійне проживання
- Інші необхідні документи
- Для отримання детальнішої інформації див. веб-сайт, вказаний далі.

<https://www.moj.go.jp/isa/applications/procedures/16-4.html>

2-4 Отримання статусу проживання (при народженні дитини)

Якщо ви плануєте залишити в Японії дитину, яка була народжена в Японії, але яка не має японського громадянства, більше ніж на 60 днів після народження, вам треба отримати статус проживання в Регіональному імміграційному бюро протягом 30 днів з дати народження дитини.

- * Оскільки вам знадобиться такий документ як «Довідка з необхідними даними для Форми реєстрації народження дитини», будь ласка, спочатку пройдіть процедуру реєстрації народження в муніципалітеті, а потім виконайте цю процедуру в Регіональному імміграційному бюро.

→ Див. Розділ 4, пункт 2, підпункт 2-1: «Свідоцтво про народження».

Які документи необхідно надати

- Паспорт (якщо виданий)
- Заява про дозвіл на отримання статусу проживання

<https://www.moj.go.jp/isa/applications/procedures/16-10.html>

- Документи, які підтверджують народження, наприклад, Довідка з необхідними даними для Форми реєстрації народження дитини (можна отримати в муніципалітеті)
- Документи, що роз'яснюють необхідні дії тощо
https://www.moj.go.jp/isa/applications/procedures/zairyu_henko10.html
- Копія посвідки на проживання або Довідку з необхідними даними для посвідки на проживання (можна отримати в муніципалітеті)

2-5 Дозвіл на роботу поза статусом кваліфікації

Якщо ви хочете отримувати дохід або заробітну плату, але ваш статус проживання не дозволяє вам працювати (наприклад, вашим статусом є навчання за кордоном, перебування в сім'ї тощо) або якщо тип роботи є фіксованим згідно з вашим статусом проживання, вам треба звернутись до Регіонального імміграційного бюро та отримати дозвіл на роботу поза статусом кваліфікації. (Будь ласка, перевірте ваш статус проживання в Розділі 3, пункті 1, підпункті 1-1, щоб розуміти, наскільки ваш статус проживання дозволяє вам працювати.)

Які документи необхідно надати

- Паспорт
- Посвідка на проживання
- Заява про отримання дозволу на роботу поза дозволеного статусу
- Документи, які роз'яснюють діяльність, пов'язану з отриманням доходу або заробітної плати
- Для отримання детальнішої інформації див. веб-сайт, вказаний далі.

<https://www.moj.go.jp/isa/applications/procedures/16-8.html>

2-6 Повідомлення в Регіональне імміграційне бюро

Серед усіх осіб, хто має посвідчення на проживання, особи, що мають статус проживання, вказаний в підпунктах від (1) до (3), повинні повідомити Регіональне імміграційне бюро у разі зміни організації, в якій вони працюють.

(1) Повідомлення про місце роботи

Статус проживання, що потребує повідомлення

Професор, висококваліфіковані спеціалісти рівня № 1 (в), висококваліфіковані спеціалісти рівня № 2 (при залученні до видів діяльності, зазначених у № 2 (в)), керівництво бізнесом, юридична / бухгалтерська справа, медичне обслуговування, освіта, переміщення до іншого відділу компанії, технічне стажування, навчання за кордоном, тренінги

Причини для повідомлення

- У разі зміни назви організації, в якій особа працює
- У разі зміни місця розташування організації, в якій особа працює
- У разі закриття організації, в якій особа працює
- У звільненні з організації, в якій особа працює
- У разі переведення з організації, в якій особа працює

Терміни повідомлення

Будь ласка, надішліть повідомлення протягом 14 днів.

- Для отримання детальнішої інформації див. веб-сайт, вказаний далі.

https://www.moj.go.jp/isa/applications/procedures/nyuukokukana10_00014.html

(2) Повідомлення щодо організації, в якій особа працює за контрактом

Статус проживання, що потребує повідомлення

Поглиблена професія № 1 (а), поглиблена професія № 1 (б), поглиблена професія № 2 (при залученні до видів діяльності, зазначеної в № 2 (б) або (б)), дослідження, спеціалізація на гуманітарних науках та або міжнародна справа, спеціальний медичний догляд, розваги (в Японії; тільки якщо займаються діяльністю на основі контрактів із державними та приватними установами), кваліфіковані та специфічні навички

Причини для повідомлення

- У разі зміни назви організації, в якій особа працює за контрактом
- У разі зміни місця розташування підрядної організації, в якій особа працює за контрактом
- У разі закриття підрядної організації, в якій особа працює за контрактом
- У разі звільнення з підрядної організації, в якій особа працює за контрактом
- У разі переведення з підрядної організації, в якій особа працює за контрактом

Терміни повідомлення

Будь ласка, надішліть повідомлення протягом 14 днів.

- Для отримання детальнішої інформації див. веб-сайт, вказаний далі.

https://www.moj.go.jp/isa/applications/procedures/nyuukokukana10_00015.html

(3) Повідомлення про статус чоловіка/дружини

Статус проживання, що потребує повідомлення

Особи, які є утриманцями, чоловіком/дружиною японця/японки, чоловіком/дружиною постійного резидента

Причини для повідомлення

- У разі розлучення з чоловіком/дружиною
- У разі загибелі чоловіка/дружини

Терміни повідомлення

Будь ласка, надішліть повідомлення протягом 14 днів.

- Для отримання детальнішої інформації див. веб-сайт, вказаний далі.

https://www.moj.go.jp/isa/applications/procedures/nyuukokukanri10_00016.html

Для цього типу повідомлень ви можете створювати електронні онлайн повідомлення.

- Для отримання детальнішої інформації див. веб-сайт, вказаний далі.

https://www.moj.go.jp/isa/publications/materials/i-ens_index.html

- Ключовий момент: пільгова система балів імміграційного заохочення для висококваліфікованих іноземних спеціалістів

Іноземцям з високим рівнем здібностей та якостей, що, як очікується, сприятимуть економічному розвитку Японії, пропонується система заохочень щодо їхньої діяльності та періоду проживання в Японії.

Бали нараховуються за кожен пункт, наприклад «освіта», «стаж роботи» та «вік» відповідно до особливостей діяльності. Якщо загальна кількість балів досягне 70 або більше балів, Регіональне імміграційне бюро може визнати таких осіб як «висококваліфікованих іноземних спеціалістів», які підпадають під систему заохочень, вказану нижче.

- Дозвіл на різноманітні види діяльності
- Надання найдовшого терміну проживання у 5 років
- Послаблення вимог щодо надання дозволу на постійне проживання щодо перебування в Японії.

- Для отримання детальнішої інформації див. веб-сайт, вказаний далі.

https://www.moj.go.jp/isa/publications/materials/newimmiact_3_index.html

3 Дозвіл на повторний в'їзд (збереження вашого поточного статусу проживання та повторний в'їзд в Японію)

У разі виїзду з Японії, якщо ви користуєтеся системою повторного в'їзду, ви можете повторно в'їхати в Японію зі своїм поточним статусом проживання та періодом проживання протягом дозволеного терміну.

- (1) Спеціальний дозвіл на повторний в'їзд (у разі повернення до Японії протягом одного року)

Якщо у вас є посвідчення на проживання та дійсний паспорт, якщо ви виїжджаєте з Японії та повертаєтесь назад протягом одного року, (або до кінця періоду проживання, якщо період проживання є меншим одного року), то заздалегідь отримувати дозвіл на повторний в'їзд від Регіонального імміграційного бюро не потрібно.

- (2) Дозвіл на повторний в'їзд (у разі виїзду з Японії більше ніж на один рік)

Звернувшись завчасно в найближче Регіональне імміграційне бюро та отримавши дозвіл на повторний в'їзд, ви можете в'їжджати та виїжджати з країни з поточним статусом проживання та терміном перебування. (Найдовший можливий період – 5 років, або до закінчення терміну проживання, якщо термін проживання менше 5 років)

- Для отримання детальнішої інформації див. веб-сайт, вказаний далі.

<https://www.moj.go.jp/isa/applications/procedures/16-5.html>

4 Процедура визнання біженцем

Японія приєдналася до Конвенції про біженців (Конвенція про статус біженців і Протокол щодо статусу біженців), визнає біженців, визначених у Конвенції 1951 р. та впроваджує різні заходи захисту біженців.

4-1 Визначення поняття «біженець»

Біженці, які підпадають під дію Конвенції 1951 року відповідно до статті 1 Конвенції 1951 року або статті 1 Протоколу 1951 року, визначаються таким чином:

- Будь-яка особа, яка в силу обґрунтованого страху перед переслідуванням із причин раси, релігії, національності, належності до певної соціальної групи чи політичних поглядів, знаходиться за межами країни свого громадянства і не може або через такий страх не бажає скористатися захистом цієї країни.

4-2 Стосовно запиту про надання статусу біженця

- Запит про надання статусу біженця — система для біженців, які втекли зі своєї рідної країни (див. пункт 4-1), щоб отримати захист в Японії. Запит може подати іноземець, що перебуває в Японії. Іноземцям, які були визнані біженцями, буде видано свідоцтво про надання статусу біженця та надано статус проживання, наприклад «статус постійного резидента».
- Іноземці, які були визнані біженцями, на підставі запиту можуть отримати свідоцтво про надання статусу біженця як проїзний документ замість паспорта.
- Іноземці, що визнані біженцями, та їхні сім'ї можуть скористатись «програмою підтримки постійних резидентів», яка включає освіту японською мовою, рекомендації стосовно життя в Японії та направлення на роботу.

4-3 Запит на проведення експертизи

Якщо ви незадоволені рішенням, яке не надає вам статус біженця, ви можете подати запит на проведення експертизи до міністра юстиції.

Коли Міністр юстиції приймає рішення щодо запиту на проведення експертизи, він/вона зобов'язаний заслухати думку експертів з питань біженців, які обізнані в сфері правових та міжнародних відносин.

- ▣ Для отримання детальнішої інформації див. веб-сайт, вказаний далі

https://www.moj.go.jp/isa/applications/guide/nanmin_tetuduki.html

5 Процедури депортації

5-1 Основні причини депортації

- Перебування на території Японії після закінчення періоду проживання (будь ласка, зверніть увагу, що якщо ви залишаєтесь в Японії на один день більше дозволеного терміну, ви стаєте нелегалом та підлягатимете процедурі депортації).
- Заняття діяльністю з метою отримання доходу або заробітної плати, що не дозволена вашим статусом проживання, без отримання дозволу на діяльність поза статусом кваліфікації.
- Отримання певного кримінального покарання

5-2 У разі депортації

Якщо вас депортують, ви не зможете в'їхати до Японії протягом 5-10 років. Крім того, ви більше не зможете в'їхати до Японії, якщо вас депортують через певні кримінальні покарання.

5-3 Система примусового виїзду з країни

Це система, що допомагає виїхати з Японії всім, хто перевищив терміни перебування в країні, без тримання під вартою.

Якщо ви покинете Японію за системою примусового виїзду з країни, ви не зможете в'їхати до Японії протягом одного року.

Умови до застосування системи примусового виїзду з країни

Для застосування системи примусового виїзду з країни необхідно виконати наступні умови:

- За власним бажанням прийти до Регіонального імміграційного бюро з наміром виїхати з Японії
- Мати єдину причину депортації – незаконне перебування на території Японії
- Не бути засудженим до ув'язнення або позбавлення волі в Японії за певні злочини, такі як крадіжка
- Не бути ніколи депортованим у минулому
- Ніколи не бути депортованим з країни через наказ про виїзд
- негайно покинути Японію.

5-4 Особливий дозвіл на проживання

Навіть якщо будуть вжиті процедури депортації, міністр юстиції може надати вам спеціальний дозвіл на проживання в Японії, враховуючи вашу історію життя та сімейне становище.

6 Запити щодо процедур імміграції, проживання тощо.**Регіональні імміграційні бюро**

Регіональне імміграційне бюро в м. Саппоро	12-чоме, Одорі-ніші, Чуо-ку, Саппоро-ші 060-0042	Тел.: 011-261-7502
Регіональне імміграційне бюро в м. Сендай	1-3-20 Горін, Міягіно-ку, Сендай-ші 983-0842	Тел.: 022-256-6076 IP/із закордону 03-5796-7234
Регіональне імміграційне бюро в м. Токіо	5-5-30 Конан, Мінато-ку, Токіо 108-8255	Тел.: 0570-034259 IP/із закордону 03-5796-7234
Регіональне імміграційне бюро в м. Токіо Урядова будівля філії в Йоцуга	Йоцуга Тауер 14F, 1-6-1 Йоцуга, Шіндзюку-ку, Токіо 160-0004	Тел.: 0570-011000 (оберіть номер 8) IP/із закордону 03-5363-3013
	Департамент реєстрації	Повідомлення про зміну діяльності, договорів або сімейного стану повідомлення від філії організації Тел.: 03-5363-3032
	Департамент обробки інформації	Процедури подачі заявки на проживання в режимі онлайн Тел.: 03-5363-3030
Філія в аеропорті Наріта	1-1 Міжнародний аеропорт Наріта, будівля 2-го терміналу, 6-й поверх Аза-Фуругоме, Фуругоме, Наріта-Ші, Чіба 282-0004	Тел.: 0476-34-2222 Відділ управління та інспекції 0476-34-2211
Філія в аеропорті Ханеда	2-6-4 Будівля CIQ, Аеропорт Ханеда, Ота-ку, Токіо 144-0041	Тел.: 03-5708-3202
Філія в м. Йокогама	10-7 Торігама-чьо, Канадзава-ку, Йокогама, Канагава 236-0002	Тел.: 0570-045259 IP/із закордону 045-769-1729
Регіональне імміграційне бюро в м. Нагоя	5-18 Шьохо-чьо, Мінато-ку, Нагоя, Аічі 455-8601	Тел.: 0570-052259 IP/із закордону 052-217-8944
Філія в аеропорті Чубу	1-1 Будівля CIQ, СЕНТРЕР, Токонаме-ші, Аічі 479-0881	Тел.: 0569-38-7410
Регіональне імміграційне бюро в м. Осака	1-29-53 Мінамі-кохоку, Суміное-ку, Осака-ші, Осака 559-0034	Тел.: 06-4703-2100
Філія в аеропорті Кансай	Сеншюкуконака 1, Таджірі-чьо, Сеннан-гун, Осака 549-0011	Тел.: 072-455-1453
Філія в м. Кобе	29 Кайган-дорі, Чуо-ку, Кобе-ші, Хього 650-0024	Тел.: 078-391-6377
Регіональне імміграційне бюро в м. Хірошіма	2-31 Каміхачьоборі, Нака-ку, Хірошіма-ші, Хірошіма 730-0012	Тел.: 082-221-4411
Регіональне управління імміграції та контролю проживання в м. Такамацу	1-1 Маруномачі, Такамацу-ші, Кагава 760-0033	Тел.: 087-822-5852
Регіональне імміграційне бюро в м. Фукуока	3-5-25 Майзуру, Чуо-ку, Фукуока-ші, Фукуока 810-0073	Тел.: 092-717-5420
Філія в м. Наха	1-15-15 Хігава, Наха-ші, Окінава 900-0022	Тел.: 098-832-4185
Імміграційний центр Хігаші Ніхон	1766-1 Куно-чьо, Ушіку-ші, Ібаракі 300-1288	Тел.: 029-875-1291
Імміграційний центр в м. Омура	644-3 Когашіма-мачі, Омура-ші, Нагасакі 856-0817	Тел.: 0957-52-2121

Центр надання підтримки іноземних резидентів

Центр надання підтримки іноземних резидентів	Йоцуга Тауер 13F, 1-6-1 Йоцуга, Шіндзюку-ку, Токіо 160-0004	Тел.: 0570-011000 IP/із закордону 03-5363-3013
--	---	--

Інформаційний центр

Центр надання загальної інформації для іноземних резидентів	Регіональні імміграційні бюро у містах Сендай, Токіо, Йокогама (філія), Нагоя, Осака, Кобе (філія), Хірошіма та Фукуока	Тел.: 0570-013904 (IP, PHS, із закордону 03-5796-7112)
Консультанти знаходяться в:	Саппоро, Такамацу та Наха (філії)	

7 Поширення інформації від Імміграційного бюро Японії

7-1 Офіційна домашня сторінка Імміграційного бюро Японії

Офіційний сайт Імміграційного бюро Японії містить інформацію щодо державних процедур та проживання. Окрім японської мови інформація надається 14 мовами.

- Офіційна домашня сторінка Імміграційного бюро Японії

<https://www.moj.go.jp/isa/index.html>

7-2 Офіційна служба повідомлень (SNS) Імміграційного бюро Японії

Імміграційне бюро Японії створило різні служби повідомлень для надання нової інформації та інформації, корисної для проживання резидентів-іноземців.

- Аккаунт Імміграційного бюро Японії в Twitter

https://twitter.com/MOJ_IMM1

- Аккаунт Імміграційного бюро Японії в Facebook

<https://www.facebook.com/ImmigrationServicesAgency.MOJ/>

- Служба доставки пошти

<https://www.moj.go.jp/isa/about/pr/mail-service.html>

Аккаунт в Twitter Регіонального імміграційного бюро також містить інформацію щодо завантаженості вікна прийому відвідувачів.

- Перелік акаунтів Регіонального імміграційного бюро

<https://www.moj.go.jp/isa/about/pr/index.html>

Розділ 2 Муніципальні послуги

1 Обов'язкові повідомлення

1-1 Повідомлення про адресу

Перелічені нижче категорії іноземців повинні надіслати повідомлення про свою адресу до муніципалітету.

Особи, що повинні надіслати повідомлення

- Особа, яка має посвідку на проживання (середньо- і довгостроковий резидент)
- Спеціальний постійний резидент
- Особа, яка має дозвіл на тимчасовий притулок або на тимчасове перебування
- Особа з перехідним статусом через народження дитини або через втрату японського громадянства

(1) У разі в'їзду з першим дозволом на в'їзд до Японії

- Вам потрібно повідомити муніципалітет про свою адресу протягом 14 днів із дати визначення місця проживання.
- Будь ласка, візьміть із собою посвідку на проживання (або паспорт, якщо посвідку вам буде надано пізніше) під час надсилання повідомлення.
- Якщо ви маєте сім'ю, вам також знадобляться офіційні документи, які підтверджують ваші сімейні стосунки, наприклад свідоцтво про шлюб або свідоцтво про народження.
- Після надання повідомлення про місце проживання вам буде оформлено наступні документи:
 - ① У разі надання повідомлення одночасно буде зареєстровано адресу, вказану в посвідці на проживання.
 - ② Буде підготовлено картку резидента.
 - В ній буде вказано ваше ім'я, дату народження, стать, адресу тощо.
 - Ви зможете подати заявку на отримання копії картки резидента, щоб підтвердити своє місце проживання (послуга платна).
 - ③ Муніципалітет повідомить вам ваш ідентифікаційний код.
 - * Ідентифікаційний код - це 12-значний номер для вашої швидкої ідентифікації, що використовується в Японії в питаннях соціального страхування, оподаткування та в разі стихійних лих.
 - Щоб отримати докладнішу інформацію, зверніться, будь ласка, до Розділу 2 «Система ідентифікаційних кодів».

- ④ Якщо ви не подали заявку на отримання картки ідентифікаційного коду, ви можете це зробити в письмовій формі за допомогою заявки, яку ви отримали разом із повідомленням про свій ідентифікаційний код.

(2) У разі переїзду

① У разі переїзду до іншого міста

- Перед переїздом → Повідомлення про переїзд до муніципалітету, де ви проживали;
- Після переїзду → Повідомлення про переїзд до муніципалітету, де ви будете жити, протягом 14 днів після переїзду.

② У разі переїзду в межах одного муніципалітету

Повідомлення про переїзд до муніципалітету за місцем проживання, протягом 14 днів після переїзду

③ У разі переїзду за кордон

Повідомлення про переїзд до муніципалітету за місцем проживання перед вашим переїздом

- Для отримання детальнішої інформації див. веб-сайт, вказаний далі.

https://www.soumu.go.jp/main_sosiki/jichi_gyousei/c-gyousei/zairyu/english/move-in_move-out.html

1-2 Повідомлення про шлюб

У разі шлюбу в Японії

- Надіслати повідомлення про шлюб до муніципалітету.
- Якщо буде визнано, що обидві сторони, які збираються одружитися, є дієздатними для укладання шлюбу, а також якщо повідомлення буде прийнято, то шлюб буде визнано офіційним.

(1) Документи, які необхідно надати разом із повідомленням

Для японця/японки

- Копія довідки про сімейний стан

Для іноземця/іноземки

- Свідоцтво про шлюбну дієздатність
- * Ви можете отримати його, звернувшись до посольства або консульства у вашій країні (Примітка 1).
- У разі подання документів іноземною мовою, наприклад, свідоцтва про шлюбну дієздатність, до всіх документів необхідно додати переклад японською мовою (Примітка 2).

(Примітка 1) У разі неможливості отримати це свідоцтво, що залежить від країни, необхідно замінити його подібним документом.

(Примітка 2) У перекладі, будь ласка, зазначте ім'я особи, яка перекладала свідоцтво. Перекладачем може бути сама особа, що укладає шлюб.

(2) Законність шлюбу в країні громадянства

Шлюб, укладений в Японії, є дійсним в Японії, але шлюб не завжди може бути дійсним у країні громадянства. Будь ласка, зв'яжіться з посольством або консульством вашої країни в Японії, щоб дізнатися, чи є дійсним шлюб, укладений в Японії.

1-3 Повідомлення про розлучення

У разі розлучення в Японії

- Якщо обидві сторони, які збираються розлучитися, погоджуються на розлучення, необхідно надіслати повідомлення про розлучення до муніципалітету
- Умови процедури розлучення відрізняються залежно від місця проживання та вашої національності, тому, будь ласка, зверніться до свого муніципалітету за детальнішою інформацією
- Якщо одна зі сторін не погоджується на розлучення, то розлучення буде проведено в сімейному суді як розлучення через медіацію або розлучення через суд.

(1) Законність розлучення в країні громадянства

Розлучення, оформлене в Японії, є дійсним в Японії, але воно не завжди може бути дійсним у країні громадянства. Будь ласка, зв'яжіться з посольством або консульством вашої країни в Японії, щоб дізнатися, чи є дійсним розлучення, оформлене в Японії.

(2) У разі побоювань, що ваш партнер може подати на розлучення без вашого відома

Якщо ви турбуєтесь, що ваш партнер(ка) (японець/японка) без вашого дозволу подасть повідомлення про розлучення до муніципалітету, вам необхідно звернутись до муніципалітету, де зареєстроване місце проживання вашого партнера(ки) (японця/японки), або муніципалітету, де зареєстрована ваша адреса та подати заявку про неотримання повідомлення про розлучення. Таким чином, ви можете запобігти розлученню.

1-4 Повідомлення про смерть

У разі смерті в Японії

- Родичі, співмешканці особи повинні повідомити про її смерть

- Це повідомлення має бути зроблено протягом 7 днів з дня, коли стало відомо про факт смерті
- Будь ласка, надішліть це повідомлення до муніципалітету за місцем, де відбулася смерть, або до муніципалітету за місцем проживання

(1) Необхідно надати наступні документи в повідомленні про смерть

- Свідоцтво про смерть або лікарське свідоцтво про смерть, оформлене патологоанатомом на підставі розтину
- Будь ласка, зверніться до муніципалітету щодо інших необхідних документів

(2) Повернення посвідки на проживання

Будь ласка, поверніть посвідку на проживання померлого іноземця протягом 14 днів з моменту смерті одним із наведених нижче способів.

- Принесіть посвідку на проживання в найближче місцеве імміграційне бюро
- Надішліть поштою на наступну адресу

Адресат:

Японською мовою: 〒135-0064 東京都江東区青海 2-7-11
東京港湾合同庁舎 9階
東京出入国在留管理局おだいば分室

Українською мовою: 2-7-11 Аоми, Кото-ку, Токіо 135-0064
9 поверх, Спільна урядова будівля Токійського порту
Окреме відділення Токійського імміграційного бюро
Одайба

Будь ласка, на лицьовій стороні конверта зазначте «Повернення посвідки на проживання» (在留カード返納)

1-5 Реєстрація печатки

У разі реєстрації печатки

- Процедура реєстрації печатки (ханко) в муніципалітеті так і називається – реєстрація печатки.
- Печатка може знадобитися вам у важливих ситуаціях (наприклад, у разі підписання договору купівлі-продажу нерухомості тощо).

(1) Процедура реєстрації печатки

Що необхідно надати для проведення процедури

- Форма заяви на реєстрацію
- Печатка (ханко)
- Документ, що підтверджує особу (картка ідентифікаційного коду, посвідка на проживання, водійське посвідчення тощо)

- * Після завершення реєстрації вам буде видано свідоцтво про реєстрацію печатки.
- * Щоб дізнатися більше про інші необхідні документи, зв'яжіться, будь ласка, з муніципалітетом за місцем проживання.

(2) Свідоцтво про реєстрацію печатки

- Це свідоцтво того, що печатка (ханко) є зареєстрованою
→ Щоб подати заявку на свідоцтво про реєстрацію печатки, будь ласка, зверніться до муніципалітету за місцем проживання.
- Залежно від муніципалітету, ви можете отримати свідоцтво також у мережі цілодобових міні-маркетів, скориставшись картою ідентифікаційного коду.

2 Система ідентифікаційних кодів

2-1 Що таке система ідентифікаційних кодів

- Ідентифікаційний код необхідний переважно в наступних випадках:
 - ① У разі отримання пенсії/допомоги на виховання дитини та медичних послуг
 - ② У разі надсилання грошей за кордон або при отриманні грошей з-за кордону
 - ③ У разі відкриття банківського рахунку
- У разі використання ідентифікаційного коду вам потрібно підтвердити, що
 - ① Це ваш ідентифікаційний код
 - ② Ви дійсно є тією самою особою, фотографія якої вказана на ідентифікаційних документах, як-от у паспорті, наприклад. Це робиться для того, щоб ваш ідентифікаційний код не міг бути використаним іншою особою.

2-2 Картка ідентифікаційного коду

Картка ідентифікаційного коду — це картка з мікрочіпом, яка необхідна для комфортного проживання в Японії.

(1) Що повинно бути вказано в картці

На лицьовій стороні: ім'я, адреса, дата народження, стать, фото обличчя

На обороті картки: ідентифікаційний код

【おもて面】

【うら面】

(2) У яких випадках можна використовувати картку

- Як офіційний документ для ідентифікації особи
- У разі подання декларації з податку на прибуток онлайн
- У разі подання заявки на отримання допомоги на дитину та дитячий садок онлайн
- У разі отримання копії картки резидента в магазині. (Навіть у вихідні дні. Залежно від муніципалітету, ви можете отримати копію картки резидента в магазині).
- Як картку медичного страхування
 - Будь ласка, перевірте доступні медичні установи та аптеки на наступному веб-сайті.

https://www.mhlw.go.jp/stf/index_16743.html

(3) Як подати заявку

Під час надсилання повідомлення про переїзд до муніципалітету, коли ваша адреса в Японії вже буде визначена (за винятком деяких випадків), ви можете подати заявку на отримання картки ідентифікаційного коду.

У разі подання заявки вперше, процедура є безкоштовною.

Особи, що не змогли подати заявку на момент подання повідомлення про переїзд, отримують заявку на картку ідентифікаційного коду пізніше на домашню адресу. Вони можуть подати заявку наступними способами, за допомогою отриманої форми заявки.

- ① Заявка за допомогою смартфона
Зробіть фотографію свого обличчя за допомогою смартфона та перейдіть на веб-сайт заявки за QR-кодом, зазначеним в отриманій формі заявки.
- ② Заявка за допомогою персонального комп'ютера
Зробіть фотографію свого обличчя за допомогою цифрової камери та перейдіть на веб-сайт програми
- ③ Заявка за допомогою поштою
Прикріпіть фотографію свого обличчя до отриманої форми заявки, заповніть необхідні пункти, покладіть її в конверт та надішліть на пошту.
- ④ Заявка за допомогою фотокамери у фотокабінці (лише сумісні моделі)
Зробіть налаштування за допомогою сенсорної панелі, вставте гроші та тримайте QR-код отриманої форми заявки над зчитувачем штрих-кодів. Введіть необхідну інформацію, сфотографуйтеся та надішліть заявку.

- ⑤ Заявка за допомогою вікна прийому заявок у муніципалітеті за місцем проживання (за винятком деяких випадків)

Заповніть отриману форму заявки та подайте її до муніципалітету за місцем проживання.

- * Якщо ви подали заявку за допомогою вікна прийому заявок у муніципалітеті, ви можете отримати свою картку індивідуального коду також поштою.

- Для отримання детальнішої інформації див. веб-сайт, вказаний далі.

<https://www.kojinbango-card.go.jp/en-kofushinse/>

(4) Як отримати картку

Приблизно через місяць після подання заявки Ви отримаєте листівку від муніципалітету.

Візьміть із собою листівку та необхідні документи та зверніться до муніципалітету для того, щоб забрати картку ідентифікаційного коду.

- Для отримання детальнішої інформації див. веб-сайт, вказаний далі.

<https://www.kojinbango-card.go.jp/en-uketori/>

2-3 Заходи безпеки щодо поводження з картою ідентифікаційного коду

- У разі зміни вашого імені, адреси тощо вам потрібно повідомити про це муніципалітет за місцем проживання.
- Термін дії картки ідентифікаційного коду збігається з датою закінчення періоду проживання.
- Після поновлення періоду проживання, будь ласка, поновіть свою картку індивідуального номера в муніципалітеті за місцем проживання до закінчення терміну дії картки ідентифікаційного коду.

- * Навіть якщо термін перебування буде подовжено, термін дії картки ідентифікаційного коду автоматично не оновлюється.

- * Будь ласка, зверніть увагу на особливий період, який настає, коли ви подаєте заяву на проживання.

Якщо очікується, що дозвіл на поновлення терміну проживання не буде надано до закінчення терміну дії картки ідентифікаційного коду, необхідно продовжити термін дії картки ідентифікаційного коду на два місяці (особливий період).

Після отримання нової посвідки на проживання вам необхідно знову продовжити термін дії вашої картки ідентифікаційного коду до дати закінчення дії нової посвідки на проживання.

- Для отримання детальнішої інформації див. веб-сайт, вказаний далі.

https://www.soumu.go.jp/main_sosiki/jichi_gyousei/c-gyousei/zairyu/english/basic_resident_registration_card.html

2-4 Інше

Стосовно іншої інформації, будь ласка, зверніться до зазначених нижче сайтів.

- Система ідентифікаційного коду

<https://www.cao.go.jp/bangouseido/foreigners/index.html>

- Картка ідентифікаційного коду

<https://www.kojinbango-card.go.jp/en/>

Запитання також приймаються по телефону.

- Контактний центр:

(Понеділок-п'ятниця 9:30-20:00, субота, неділя та свята 9:30-17:30)

◎ Японською мовою

Телефон: 0120-95-0178

◎ Англійською, китайською, корейською, іспанською, португальською мовами

Телефон: 0120-0178-27

Розділ 3 Офісна робота та фізична праця

1. Базові знання, необхідні перед початком роботи

1-1 Статус проживання

Іноземцям дозволено працювати в Японії в рамках отриманого статусу проживання.

Статус проживання можна загалом розділити на три наступні типи в залежності від того, чи дає він право працювати чи ні.

Статус проживання, що дозволяє працювати в визначених рамках.

Цей статус дозволяє працювати за наступними спеціальностями.

Дипломатична служба, держслужба, викладання, мистецтво, релігія, журналістика, висококваліфіковані спеціалісти, бізнес/менеджмент, юридична/бухгалтерська справа, медичне обслуговування, дослідження, освіта, технології/гуманітарні науки/міжнародні стосунки, переміщення всередині підприємства, медичний догляд, сфера розваг, технічний персонал високої кваліфікації, особливі навички, навчання технічним спеціальностям, особливі види діяльності (робочі канікули, іноземні медсестри/доглядальники на основі Угоди про економічне партнерство тощо).

Статус проживання, коли робота не дозволена в принципі

Культурні заходи, короткострокове перебування, навчання за кордоном, стажування, проживання у сім'ї

Статус проживання без обмежень щодо трудової діяльності

Постійний резидент, чоловік/дружина громадянина(ки) Японії, чоловік/дружина постійного(ї) резидента(ки), довгостроковий резидент

1-2 Види роботи

(1) Тимчасовий працівник (Тимчасовий службовець)

- Тимчасове працевлаштування може бути наступним:
 - ① Працівники укладають трудовий договір з агентством з працевлаштування (кадрове агентство). Агентство з працевлаштування стає роботодавцем і виплачує заробітну плату.
 - ② Працівники направляються на підприємство (підприємство, що приймає працівника), з яким в агентства з працевлаштування укладено договір про винайм працівників.
 - ③ Працівники працюють під керівництвом у підприємстві, що приймає.

- Закон про тимчасових працівників передбачає правила захисту прав працівників, направлених на роботу, яких агентства з працевлаштування та самі працівники повинні дотримуватися.
- Якщо у вас виникли проблеми під час роботи на підприємстві, куди вас направило агентство, ви можете проконсультуватися в агентстві та на підприємстві, оскільки в кожному з них є відповідальні особи.
- У разі тимчасового працевлаштування відповідальність розподіляється між агентством з працевлаштування та підприємством, включно з питаннями, пов'язаними зі стандартами праці, безпекою та здоров'ям.

(2) Працівники за контрактом (працівники зі строковим трудовим договором)

- Працівники за контрактом — це працівники, які мають строковий трудовий договір із роботодавцем.
- Якщо ви укладаєте трудовий договір із заздалегідь визначеним строком контракту, договір буде автоматично розірвано після закінчення терміну дії контракту.

У разі закінчення терміну дії контракту працівник і роботодавець можуть домовитися про переукладення (продовження) трудового договору та продовження терміну його дії.

- Максимальний термін дії договору (крім деяких випадків) становить 3 роки.

(3) Працівники на неповний робочий день

- Працівники на неповний робочий день – це працівники, які мають коротший стандартний робочий час* на тиждень, ніж звичайні працівники (так звані «постійні працівники», що працюють у того самого роботодавця).

Працівники на неповний робочий день, що відповідають цій умові, можуть називатись по-різному, наприклад - «працівники на неповний робочий день», «працівники на підробітку», «працівники за контрактом», «тимчасові працівники» і «асоційовані співробітники».

- * Під стандартним робочим часом на тиждень розуміється робочий час, отриманий шляхом віднімання часу перерви від періоду роботи (з її початку до її закінчення), як це зазначено в робочому графіку тощо.
- Працівники, які працюють неповний робочий день, підлягають дії різних законів про працю. Тому, якщо ви відповідаєте вимогам, то ви можете:
 - ① Взяти щорічну оплачувану відпустку;
 - ② Мати страхування на випадок безробіття, медичне страхування та соціальне страхування;
- Роботодавець має наступні зобов'язання щодо прийому на роботу працівників:

- ① Повідомити про умови праці.
- ② Згідно з загальним правилом, роботодавець має укласти договір у шести особливо важливих випадках (див. 1-3 (2)).

Крім вищезазначеного, у випадку працівників на неповний робочий день та працівників за контрактом (працівників, які мають строкові трудові договори), зазвичай у трудовому договорі має бути чітко зазначено такі речі, як: підвищення заробітної плати (виплата премій), виплата допомоги у разі скорочення, покращення процедур працевлаштування тощо.

- Для отримання детальної інформації, будь ласка, зв'яжіться з офісом Департаменту з працевлаштування у вашій префектури або відділом загальних консультацій із працевлаштування.
- * Будь ласка, на веб-сторінці нижче ознайомтесь із переліком префектур або переліком місць розташування офісів Департаменту з працевлаштування.

<https://www.mhlw.go.jp/kouseiroudoushou/shozaiannai/roudoukyoku/index.html>

(4) Особа, що працює за договором підряду (контракту)

Принцип

- Якщо ви працюєте за договором підряду або контракту, ваша оплата буде здійснена після того, як замовник отримає виконану роботу. У цьому випадку ви розглядаєтесь як підприємець, який не підпорядковується замовнику, отже, ви не можете бути захищені законом у якості працівника.

Винятки

- Навіть якщо ви підписали договір підряду або контракт, але буде виявлено, що фактично ви отримуєте накази від замовника як працівник, ви зможете бути захищені законом у якості працівника.
- Якщо у вас виникли проблеми з визначенням того, чи є ви працівником, зверніться до Управління інспекції стандартів праці.

1-3 Трудовий договір

(1) Визначення терміну «працівник»

- Працівники — це ті, хто працюють під керівництвом роботодавця та отримують заробітну плату як компенсацію, а також ті, хто може бути захищений певними законами про працю, наприклад Законом про стандарти праці.

- Види працевлаштування та виконуваних робіт не мають значення, працівниками є не тільки штатні працівники, а й тимчасові працівники, працівники за контрактом, працівники на неповний робочий день та працівники на підробітку.

(2) Повідомлення про умови праці

- Відповідно до Закону про стандарти праці Японії (один із законів, пов'язаних з працевлаштуванням), трудові контракти вимагаються для того, щоб працівники не розпочинали роботу без належного розуміння умов праці, таких як заробітна плата та робочий час, і не потрапляли в проблемні ситуації з роботодавцем. Саме тому під час укладання договору роботодавець зобов'язаний чітко розповісти працівникам про умови праці.
- За загальним правилом, під час підписання трудового договору з працівником роботодавець повинен чітко розповісти про нижчезазначені пункти, які є особливо важливими. (За винятком ситуацій, коли сам працівник зазначає, що ці пункти були повідомлені шляхом надсилання факсом, електронною поштою або іншим засобом. Цей виняток обмежується лише тими документами, які можна ввести або підготувати у письмовій формі.)

① Дата договору (пов'язана зі строком дії договору)

* Під час укладення трудового договору бувають випадки, коли встановлюється строк дії договору, і випадки, коли строк дії договору не встановлюється. Існування строку дії договору неможливо визначити, виходячи лише з назв видів робіт, як-то, працівники на повний робочий день, працівники за контрактом, працівники на неповний робочий день та працівники на підробітку. Будь ласка, перевірте не лише назву виду робіт, але й сам строк дії договору.

② Умови поновлення договору у разі укладення договору на визначений строк (чи є поновлення, як зрозуміти, що договір поновлений тощо)

③ Місце та вид робіт, які виконує працівник (де працюватиме, що робитиме)

④ Правила щодо робочого часу та вихідних днів (час початку та закінчення роботи, понаднормовий час, перерви, вихідні дні/відпустки, чергування у разі змінної роботи тощо)

⑤ Розмір заробітної плати, коли і як вона виплачується (визначення заробітної плати, метод розрахунку, спосіб виплати, період розрахунку та виплати)

⑥ Правила припинення трудового договору (включно з причинами звільнення)

- Щодо змісту інших трудових договорів, крім зазначених, Закон про трудовий колективний договір передбачає, що роботодавці та працівники повинні підтверджувати якомога більше умов у письмовій формі.

● Примітка: питання, які не повинні бути включені в трудові договори

Закон про стандарти праці визначає також питання, які роботодавці не повинні включати в трудові договори.

1. Примушування працівника до сплати штрафу у разі порушення ним трудового договору та передчасне визначення розміру відшкодування збитків.

Закон забороняє встановлювати штрафи та визначати розміри відшкодування збитків наперед. Проте закон не забороняє роботодавцю вимагати відшкодування збитків, які були фактично завдані через умисні дії чи необережність працівника, але без обговорення з працівником розміру відшкодування збитків.

2. За умови, що працівник продовжує працювати, роботодавець повинен виплатити йому аванс, а штраф вирахувати з його місячної заробітної плати.

3. Примушування працівників до заощаджування грошей підприємства
Незалежно від причини заощаджень забороняється примушувати працівників заощаджувати гроші навіть для добробуту працівників, наприклад, для відрядження. Однак, незалежно від трудового договору, за певних умов працівнику дозволяється передавати заощадження в управління підприємства на підставі волі працівника.

● Примітка: якщо умови роботи відрізняються від тих, що були обіцяні під час укладення договору

- Якщо працівник фактично починає працювати та розуміє, що умови праці відрізняються від тих, що були обіцяні під час укладання договору, він може негайно розірвати трудовий договір саме з цієї причини.
- Умови праці визначаються трудовими договорами, укладеними між працівниками та керівництвом, розпорядком роботи підприємства тощо, а мінімальні норми передбачені Законом про стандарти праці. (Умови праці, які не відповідають стандартам, передбаченим Законом про стандарти праці, будуть вважатись недійсними, які мають тлумачитись на основі стандартів, передбачених Законом про стандарти праці.)
- Роботодавець не може в односторонньому порядку змінити умови праці, які є не вигідними для працівника, без згоди працівника після фактичного початку роботи.

1-4 Заробітна плата

(1) Якою є мінімальна заробітна плата?

Мінімальний розмір заробітної плати, який роботодавець має виплачувати, передбачений Законом про мінімальну заробітну плату.

(2) Визначення мінімальної заробітної плати

- ① Мінімальна заробітна плата застосовується до всіх працівників, незалежно від різниці у виді роботи.
- ② Трудові договори нижче мінімальної заробітної плати є незаконними. Навіть якщо роботодавець пропонує вам укласти з ним договір, такий договір буде недійсним, і пізніше ви можете вимагати доплату: (різницю між вашою оплатою праці і мінімальною заробітною платою) x (робочий час).

(3) Виплата у разі тимчасового скорочення

Коли підприємство тимчасово скорочує працівника

Щоб забезпечити працівникам мінімальний рівень існування, роботодавець повинен здійснювати виплату у разі тимчасового скорочення не менше 60% середньої заробітної плати. Саме тому, в залежності від зобов'язань роботодавця, певний розмір зарплати повинен гарантуватись.

2. Правила під час роботи

2-1 Виплата заробітної плати

Встановлено чотири принципи, які забезпечують виплату працівникам всього розміру заробітної плати.

① Принцип розрахунку готівкою

Принцип: заробітна плата повинна виплачуватися готівкою.

Виняток: у разі згоди працівника, можливий також банківський переказ.

Якщо роботодавець та профспілка дійшли згоди між собою, то заробітна плата може бути виплачена в натуральній формі (продукція підприємства тощо).

② Принцип прямого платежу

Заробітна плата завжди повинна виплачуватися безпосередньо працівнику.

③ Принцип оплати в повному обсязі

Принцип: заробітна плата повинна виплачуватися в повному обсязі.

Виняток: передбачене законодавством відрахування податку на прибуток, внеску на соціальне страхування тощо.

У разі угоди з профспілкою або особою, яка представляє більшість працівників, також передбачене часткове відрахування.

④ Принцип регулярної оплати не рідше одного разу на місяць

Принцип: заробітна плата виплачується не рідше одного разу на місяць у встановлений день.

→ Наприклад, не дозволяється виплачувати заробітну плату за два місяці одночасно. Крім того, заборонено вказувати період виплати, як-то, «з 20-го по 25-е число кожного місяця», або встановлювати змінну дату платежу, як-то певний день тижня в місяці (наприклад, «4-та п'ятниця кожного місяця»).

Винятки: особливі випадки виплати заробітної плати та підвищення заробітної плати (премії).

2-2 Робочий час/перерви/свята

(1) Робочий час

- Максимальний робочий час визначається законом.
- Закон про стандарти праці передбачає, що загалом робочий час має бути в межах 8 годин на день і протягом 40 годин на тиждень (законодавчо встановлений робочий час).
- Роботодавець зобов'язаний робити додаткові виплати, якщо працівники змушені працювати понаднормово.

(2) Перерва

Роботодавець повинно надавати працівникам перерву не менше 45 хвилин у робочий час, якщо щоденна тривалість робочого часу перевищує 6 годин, і не менше 60 хвилин, якщо робочий час перевищує 8 годин.

(3) Вихідні дні

Роботодавець повинен надавати вихідні дні працівникам принаймні один раз на тиждень або чотири чи більше вихідних (офіційних вихідних) протягом чотирьох тижнів.

(4) Обов'язки щодо визначення умов праці для тимчасових працівників

Агентство з працевлаштування відповідає за визначення умов праці відправленого на підприємство працівника, так само підприємство відповідає за дотримання робочого часу, перерви, вихідних днів тощо.

● Примітка: щорічна оплачувана відпустка

Щорічна оплачувана відпустка – це відпустка, під час якої виплачується заробітна плата, навіть якщо ви не приходите на роботу в робочий день. За загальним правилом, відпустку можна взяти в ті дні, в які це хоче зробити

працівник, та використати їх на будь-які свої цілі. Працівники можуть взяти щорічну оплачувану відпустку тривалістю 10 днів, якщо вони відпрацювали 6 місяців і відпрацювали більше 80% усіх робочих днів. Зі збільшенням років роботи кількість днів відпустки, які можна взяти щороку, буде збільшуватися за умови виконання умов щодо відпрацювання 80% і більше робочих днів (відпустка до 20 днів). Крім того, працівники, які отримують щорічну оплачувану відпустку тривалістю 10 і більше днів, повинні кожного року вказувати, в який сезон вони хочуть взяти відпустку (вказати принаймні для 5 днів).

Крім того, оплачувана відпустка надається й іншим працівникам, окрім штатних працівників, наприклад, тимчасовим працівникам та працівникам, які працюють неповний робочий день. Оплачувана відпустка надається на стільки ж днів, на скільки й штатним працівникам, якщо вони підпадають під наступні три умови:

- безперервна робота протягом 6 місяців*;
- відпрацювання 80% і більше всіх робочих днів;
- робота 5 і більше днів на тиждень або 217 днів або більше на рік.

* Навіть якщо ви працюєте 4 або менше днів на тиждень, або 216 або менше днів на рік, якщо ви працюєте 30 або більше годин на тиждень, вам буде надано такий самий розмір оплачуваної відпустки, як і звичайному працівнику. Якщо встановлена кількість робочих днів на рік становить 216 або менше, а встановлена тривалість робочого часу на тиждень становить менше 30 годин, оплачувана відпустка надається відповідно до встановленої кількості робочих днів.

У разі поновлення договору працівником зі строковим договором, якщо умови договору аналогічні договору безперервної зайнятості, то роботу протягом періоду до поновлення договору також беруть в розрахунок.

2-3 Понаднормова робота/робота у вихідні

(1) Понаднормова робота/робота у вихідні

- У наступних випадках роботодавець повинен укласти письмовий договір з профспілкою, організованою більшістю працівників, або особою, яка представляє більшість працівників, або, у разі відсутності профспілки, організованої більшістю працівників, то з особою, яка представляє більшість працівників (далі за текстом «Договір 36»):
 - ① У разі понаднормової роботи працівників.
 - ② У разі роботи у вихідні дні.
- Максимальний робочий час визначається законом.
- Закон про стандарти праці встановлює максимальний робочий час як 45 годин на місяць і 360 годин на рік (за наявності особливих тимчасових обставин понаднормова робота може перевищувати 45

годин з максимальною кількістю 720 годин на рік, але менше 100 годин на місяць (включно з відпусткою) і в середньому 80 годин на місяць (включно з відпусткою). Таких випадків може бути до 6 разів на рік.).

(2) Додаткові виплати

Згідно з Договором 36, роботодавець повинен надавати додаткові виплати, якщо працівник працює понаднормово або у вихідні дні.

● Примітка: як розрахувати додаткові виплати

① Збільшення на 25% або більше, якщо ви працюєте понаднормово

* Додаткові виплати в розмірі 50% або більше повинні виплачуватися за понаднормову роботу, що перевищує 60 годин на місяць. (Для малих та середніх підприємств це правило не застосовується до березня 2023 року.)

② Під час роботи в офіційні вихідні (робота у вихідні) оплата збільшується на 35% і більше.

③ Під час роботи пізно вночі з 22:00 до 5:00 (праця опівночі) оплата збільшується більш ніж на 25%.

Наприклад, якщо ви працюєте понаднормово та працюєте пізно вночі (пункти ① + ③), виплачена заробітна плата зросте на 50% або більше.

Додаткові виплати також поширюються на всіх працівників незалежно від статусу зайнятості. Отже, такі виплати здійснюються також тимчасовим працівникам, працівникам зі строковим договором, працівникам на неповний робочий день та працівникам на підробітку.

2-4 Охорона здоров'я матері, відпустка у зв'язку з вагітністю та пологами, відпустка для догляду за дитиною, відпустка для догляду за хворими

(1) Якщо ви завагітніли:

- вагітні жінки (так само деякі працівниці, що народили дитину менше ніж рік тому, надалі вказуються як «вагітні та годуючі жінки») мають право на наступне:

① Перейти до більш легкої роботи (тільки під час вагітності).

② Робочий час протягом одного тижня або одного дня не має перевищувати офіційний робочий час, у тому числі у випадку зміненої системи робочого часу (вагітні та годуючі жінки).

③ Не працювати понаднормово, не працювати у вихідні або пізно вночі (вагітні та годуючі жінки).

- * Роботодавець повинен вжити наступних заходів:

- ① Забезпечення працюючим жінкам часу для отримання рекомендацій щодо здоров'я або медичного огляду вагітних та годуючих жінок.
- ② Змінення або скорочення робочого часу у разі отримання працівницею рекомендацій від лікаря чи акушерки під час медичного огляду тощо таким чином, щоб жінка могла виконувати отримані рекомендації.
- Підприємству заборонено:
 - ① Скорочувати працівницю на підставі того, що вона виходить заміж, вагітна або матиме дитину.
 - ② Звільняти працівницю на підставі того, що вона вийшла заміж.
 - ③ Звільняти або ставити в інше не вигідне становище працівницю у зв'язку з вагітністю, пологами або зі зверненням щодо надання відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами тощо.
- * Звільнення вагітних та годуючих жінок є незаконним. Однак це не стосується випадків, коли підприємство доводить, що звільнення відбувається не через вагітність, пологи тощо.

(2) Відпустка у зв'язку з вагітністю та пологами

- Вагітні працівниці можуть взяти відпустку на наступний період:
 - ① За бажанням особи за 6 тижнів до передбачуваної дати пологів (14 тижнів у разі багатоплідної вагітності).
 - ② 8 тижнів після пологів як період, протягом якого працівниця не повинна працювати (однак через шість тижнів після пологів працівниця може приступити до роботи, якщо задовільний стан її здоров'я підтверджений лікарем).

(3) Відпустка для догляду за дитиною

- Відпустка для догляду за дитиною – це час, коли працівники чоловічої та жіночої статі беруть відпустку до тих пір, коли дитині виповниться 1 рік (у деяких випадках до 2 років).
- Підприємству (також стосується підприємства, що приймає персонал від агентства) заборонено вчиняти наступні дії:
 - ① Відмовити у заяві на відпустку для догляду за дитиною.
 - ② Ставити працівницю в не вигідне становище, наприклад, звільняти у зв'язку з поданням або отриманням відпустки для догляду за дитиною.

(4) Відпустка для догляду за хворими

- Працівники можуть взяти наступну відпустку (Закон про відпустку для догляду за хворими):
 - ① Відпустка для догляду за сім'єю, яка потребує тривалого догляду.

- ② Тривалість такої відпустки становить 93 дні, які можна розбити на 3 рази на кожного члена родини, що потребує догляду.
- Підприємству (також стосується підприємства, що приймає персонал від агентства) заборонено вчиняти наступні дії:
 - ① Відмовляти у заяві на відпустку для догляду за хворими.
 - ② Ставити працівника в не вигідне становище, наприклад, звільняти у зв'язку з поданням або отриманням відпустки для догляду за хворими.
- Для отримання детальної інформації, будь ласка, зв'яжіться з офісом Департаменту з працевлаштування у вашій префектури або відділом загальних консультацій з працевлаштування.
- * Будь ласка, на веб-сторінці нижче ознайомтесь з переліком префектур або переліком місць розташування офісів Департаменту з працевлаштування.

<https://www.mhlw.go.jp/kouseiroudoushou/shozaiannai/roudoukyoku/index.html>

● Примітка: Різні види допомоги

- Особи, що відповідають визначеним умовам, можуть отримати допомогу у зв'язку з вагітністю та пологами.
→ Будь ласка, зверніться до розділу 4. 3-2.
- Особи, які беруть відпустку для догляду за дитиною та відповідають певним умовам, можуть отримувати допомогу по догляду за дитиною.
→ Будь ласка, зверніться до розділу 4. 3-3.
- Особи, які беруть відпустку для догляду за хворими та відповідають певним вимогам, можуть отримувати допомогу по догляду.
→ Сума допомоги по догляду за хворими еквівалентна 67% заробітної плати до відпустки та складає загалом 93 дні, які можна розбити на 3 рази на одного члена сім'ї.

2-5 Звільнення за власним бажанням/звільнення з ініціативи роботодавця тощо.

(1) Звільнення за власним бажанням

- Працівники можуть вільно звільнитись, але важливо дотримуватися правил підприємства (наприклад, таких, як наведено нижче):
 - ① Завчасно повідомити свого керівника про свій намір звільнитись.

- ② Повідомити про це письмово.
- ③ Передати справи іншому працівнику.
- Якщо ви вирішили звільнитись, вам також необхідно спочатку дізнатися про процедуру звільнення на підприємстві, у якому ви працюєте.
- Якщо внутрішнім розпорядком підприємства передбачено порядок звільнення, дотримуйтесь цього розпорядку.
- Крім того, у разі подання заяви про звільнення законодавством передбачено різні правила залежно від того, чи має договір певний строк дії.

У разі трудового безстрокового договору

- Якщо ви подаєте заяву на звільнення, зазвичай трудовий договір розривається через 2 тижні.

У разі строкового трудового договору

- Якщо не існує обставин непереборної сили, передбачених договором, ви не можете звільнитись до кінця дії договору. Якщо пройшов рік із дати підписання договору, ви можете звільнитись у будь-який час, надавши заяву на звільнення.
- Для продовження роботи на тому самому робочому місці після закінчення строку дії договору необхідно повторно укласти (продовжити) трудовий договір (див. 1-2 (2)).

Для поновлення такого договору потрібна згода як роботодавця, так і працівника.

(2) Звільнення з ініціативи роботодавця

Звільнення з ініціативи роботодавця

- Це одностороннє розірвання трудового договору роботодавцем.
- Якщо звільнення не має об'єктивної та обґрунтованої причини та не вважається відповідним до соціальних норм, звільнення вважатиметься недійсним. Іншими словами, роботодавець не має права звільняти працівника.
- Крім того, роботодавець повинен заздалегідь зазначити причини звільнення (обставини, що спричиняють звільнення на підприємстві) у трудовому розпорядку.
- Якщо роботодавець хоче звільнити працівника з тієї причини, що підприємство не може надалі виконувати свою діяльність через обставини непереборної сили, такі як стихійні лиха (за винятком причин, пов'язаних з самим працівником), то роботодавець має повідомити про це працівника щонайменше за 30 днів до звільнення та

повинен виплатити середню заробітну плату за 30 і більше днів (так звана допомога у разі звільнення).

Припинення трудових відносин

- Припинення трудових відносин означає, що після закінчення терміну дії строкового трудового договору новий трудовий договір не буде переукладено (поновлено). (див. 1-2 (2))
- Припинення трудових відносин відрізняється від звільнення з ініціативи роботодавця, коли роботодавець в односторонньому порядку розриває трудовий договір у середині терміну його дії.
- Для наступних осіб роботодавець повинен повідомити про припинення трудових відносин за 30 днів, якщо він має намір припинити трудові відносини:
 - ① Особа, договір з якою поновлювався 3 рази або більше.
 - ② Особа, яка безперервно працює більше одного року.
- Наприклад, у наведених нижче випадках роботодавець не може припинити трудові відносини, якщо немає об'єктивних і обґрунтованих причин для припинення трудових відносин та це не вважається відповідним до соціальних норм.
 - ① Якщо договір багаторазово поновлювався, це може розглядатися як звільнення з ініціативи роботодавця.
 - ② Якщо працівники обґрунтовано вважають продовження договору очікуваним.
- Якщо припинення трудових відносин не буде затверджено, строковий трудовий договір буде продовжено на тих самих умовах роботи, що й до припинення.

● Примітка: Звільнення через реструктуризацію

- Звільнення через реструктуризацію – це звільнення, коли роботодавець скорочує кількість працівників через спад економіки або недосконале управління
- Чинність звільнення через реструктуризацію визначається за наступними пунктами:
 - ① Потреба у скороченні кількості персоналу.
Зменшення кількості працівників через спад економіки або недосконале управління ґрунтується на об'єктивній потребі в підвищенні якості управління підприємством.
 - ② Спроби уникнути звільнень.
Спроби застосувати інші методи, ніж звільнення персоналу. (Наприклад: переїзд, добровільне бажання звільнитись тощо.)

- ③ Обґрунтування вибору цільового персоналу для працевлаштування.
Критерії визначення умов працевлаштування є об'єктивними та обґрунтованими, а управління є справедливим.
- ④ Легальність процедури звільнення.
Переконання роботодавцем профспілки та працівників у необхідності, періоді, масштабах та способі звільнення.

(3) Банкрутство підприємства

У випадку банкрутства підприємства та відсутності можливості виплатити заробітну плату, уряд має систему для відшкодування третьою стороною невиключеної заробітної плати підприємства відповідно до Закону про забезпечення виплати заробітної плати.

Частина невиключеної заробітної плати може бути виплачена третьою стороною, тому, будь ласка, проконсультуйтеся з Управлінням інспекції стандартів праці.

(4) Страхування на випадок безробіття (базова допомога)

У разі втрати роботи

Якщо особа, яка має страхування на випадок безробіття, відповідає таким умовам, то вона дійсно може отримувати базову допомогу зі страхування.

- Умови отримання базової допомоги:

- ① Особа є безробітною.
- ② Особа бажає влаштуватися на роботу і має можливість працювати.
- ③ Особа пропрацювала 11 і більше днів за місяць протягом 2 років до дня звільнення з підприємства, або 80 і більше годин протягом 12 і більше місяців, що є основою для виплати заробітної плати.

(Але якщо причиною звільнення є банкрутство, звільнення з ініціативи роботодавця, припинення строкового трудового договору тощо, то вважається, що особа пропрацювала протягом 1 року до дня звільнення з підприємства, або 80 і більше годин протягом 6 і більше місяців, що є основою для виплати заробітної плати.)

Час початку виплати допомоги

Час початку виплати допомоги залежить від причини безробіття.

- ① У разі звільнення через обставини на підприємстві або через звільнення у відповідь на рекомендацію роботодавця звільнитись:

Після того дня, коли ви подали заявку на пошук роботи* в Hello Work (Державна служба безпеки зайнятості) та отримали квитанцію про реєстрацію безробітної особи, а також після того, як пройшло в загальній кількості 7 днів із дня безробіття.

② У разі звільнення з поважних причин

Після того дня, коли ви подали заявку на пошук роботи* в Hello Work та отримали квитанцію про реєстрацію безробітної особи, після того, як пройшло в загальній кількості 7 днів із дня безробіття, та після 2 місяців (у разі звільнення з поважних причин – до 2-х раз у 5 років)**.

*Після подання заявки на роботу, будь ласка, перегляньте «(5) Пошук нової роботи» в Hello Work у вашому регіоні стосовно пошуку роботи.

**У разі звільнення з поважних причин – якщо більше 3-х раз за останні 5 років, то після 3-х місяців.

③ У разі звільнення за власним бажанням на свій страх і ризик

Після того, як пройшло 7 днів із дня, коли ви подали заявку на роботу в Hello Work і отримали квитанцію про реєстрацію безробітної особи, а також через 3 місяці, як ви є безробітним.

Коли ви проходите процедуру звільнення та отримуєте документ про звільнення, будь ласка, уважно перевірте графу причини звільнення. Переконайтесь, чи вас звільняють за рішенням підприємства або звільнення відбувається у відповідь на рекомендацію роботодавця. У разі звільнення за власним бажанням, ви будете в невідгідному становищі стосовно базової допомоги.

Період надання допомоги

Це залежить від причини звільнення з підприємства та вашого віку. Як правило, допомога надається від 90 днів до 330 днів.

(5) Пошук нової роботи

Це діяльність з пошуку нової роботи, яку, наприклад, можна шукати в Hello Work.

У центрі консультації з пошуку роботи Hello Work ви можете безкоштовно отримати всі наведені нижче послуги.

① Консультації з пошуку роботи

Ми надаємо різноманітні консультації щодо пошуку роботи та професійної зайнятості. Перш за все, за консультаціями треба звернутись до центру.

② Пошук підприємства, в якому ви хочете працювати

Hello Work має списки вакансій багатьох підприємств. Інформацію про роботу також можна переглянути на комп'ютері в центрі Hello Work або у вашому смартфоні.

③ Знайомство з підприємством, у якому ви хочете працювати

Якщо ви знайшли підприємство, в якому хочете працювати, завітайте до центру Hello Work. Співробітники проконсультують вас щодо цього підприємства та підбору персоналу для нього. Крім того, вони нададуть

вам рекомендаційний лист, щоб ви могли пройти співбесіду для відбору на роботу.

④ Підтримка в пошуку роботи

Центр Hello Work також надає рекомендації щодо редагування документів, які надсилаються потенційним роботодавцям, таких як резюме та професійну біографію, рекомендації щодо поведінки та ставлення на співбесідах, проводять імітацію співбесід та різноманітні семінарів.

- Перегляньте інформацію про Hello Work у вашому регіоні на сайті нижче.

<https://www.mhlw.go.jp/content/000637894.pdf>

- Центри Hello Work з перекладачами.

<https://www.mhlw.go.jp/content/000592865.pdf>

- Якщо ви не можете завітати до Hello Work, ви можете зателефонувати в Hello Work та спілкуватись іноземною мовою.

<https://www.mhlw.go.jp/content/000673000.pdf>

- Детально про те, що написано в пунктах 2-5, пояснюється в «Контрольному списку користування Hello Work для іноземців».

<https://www.mhlw.go.jp/content/000678121.pdf>

- Перейдіть за посиланням нижче, щоб отримати консультації щодо умов праці, таких як заробітна плата та звільнення

<https://www.check-roudou.mhlw.go.jp/soudan/foreigner.html>

- Якщо ви не розумієте значення термінів, пов'язаних із трудовим та соціальним страхуванням, ви можете знайти їх у «Багатомовному глосарії з питань трудової зайнятості».

https://www.mhlw.go.jp/seisakunitsuite/bunya/koyou_roudou/koyou/jigyounushi/tagengoyougosyu/index.html

3. Здоров'я та безпека

3-1 Безпечне та комфортне робоче середовище

Для забезпечення комфортних та безпечних умов роботи працівників існує Закон про промислову безпеку та здоров'я. Закон зобов'язує підприємства вживати необхідних заходів для запобігання нещасним випадкам або захворюванням працівників через роботу.

(1) Зміст Закону про промислову безпеку та здоров'я

Роботодавець має наступні зобов'язання:

- Вживати необхідних заходів для запобігання небезпеці від машин, інструментів та іншого обладнання.
- Під час прийому на роботу або після прийняття на роботу працівники повинні проходити медичний огляд (надалі медичний огляд повинен проводитися один раз на рік).
- Проводити стрес-перевірку працівників та вживати необхідних заходів щодо працевлаштування, такі як перехід на інший вид роботи на основі досягнутих результатів (підприємства з менш ніж 50 працівниками зобов'язані докладати до цього всі можливі зусилля).
- Об'єктивно ставитись до робочого часу працівників із точки зору управління охорони здоров'я.
- Працівникам, що внаслідок тривалої роботи відчують перевтому, лікар може дати рекомендацію пройти співбесіду, за результатами якої повинно бути вжито необхідних заходів на роботі, таких як зміна умов праці.

(2) Медичні огляди тощо

Медичні огляди та стрес-перевірки на основі Закону про промислову безпеку та здоров'я призначені не лише для звичайних працівників, а й для тимчасових працівників, працівників за контрактом, працівників на неповний робочий день та працівників на підробітку, які відповідають двом наступним пунктам:

- У разі роботи за безстроковим трудовим договором.
У випадку особи зі строковим трудовим договором, дія договору складає 1 рік або більше, або 1 рік або більше у разі поновлення договору.
- Кількість робочих годин на тиждень становить три чверті та більше встановленої кількості робочих годин на тиждень для звичайних працівників, зайнятих на подібних роботах на робочому місці.

(3) Отримання індивідуальних рекомендацій від лікаря

Отримання індивідуальних рекомендацій від лікаря для працівників, що працюють тривалий час, на основі Закону про промислову безпеку та здоров'я призначається не тільки для штатних працівників, але й для тимчасових працівників, працівників за контрактом, працівників на неповний робочий день та працівників на підробітку, якщо вони відповідають наступним вимогам.

- Особи, які працюють понад 80 годин на місяць і мають ознаки перевтоми (на запит працівника).

Особи, що вказані нижче, повинні відвідувати лікаря навіть за відсутністю свого запиту:

- ① Працівники науково-дослідної сфери з понад 100 годинами понаднормової роботи/роботи у вихідні дні на місяць.
- ② Висококваліфіковані спеціалісти, які мають понад 40 годин робочого часу (загальна кількість годин, проведених на робочому місці та робочі години поза робочим місцем) на тиждень і надлишок робочого часу перевищує 100 годин на місяць.

- Натисніть нижче, щоб отримати консультацію з питань охорони праці та безпеки на робочому місці (Група безпеки та здоров'я Центру підтримки проживання іноземних резидентів)

<https://www.toukiren.or.jp/fresc/>

3-2 Компенсація за травми та захворювання на виробництві (страхування від нещасних випадків на виробництві)

Якщо працівник отримав травму або захворів через роботу, на нього/неї поширюються умови страхування від нещасних випадків на виробництві.

(1) Схема для заяв на страхування від нещасних випадків на виробництві

- Лікування зазвичай буде безкоштовним, якщо ви звернетесь до спеціальної лікарні зі страхування від нещасних випадків на виробництві. (У випадку з лікарнею, відмінною від призначеної страхуванням, особа має сплатити послуги, а вартість буде відшкодована шляхом подання запиту до Управління інспекції стандартів праці.)
- Якщо вам доведеться зробити вимушену перерву у роботі через травму або хворобу, ви можете отримати компенсацію за невихід на роботу (60% середньої заробітної плати оплачує роботодавець до 3-го вихідного дня, а 80% суми, еквівалентної середній заробітній платі,

виплачується за рахунок страхування від нещасних випадків на виробництві).

- Якщо працівник помирає, сім'ї померлого буде виплачена компенсація.
- Роботодавець не може звільнити працівника, якщо він/вона відсутній на роботі через травму або хворобу внаслідок нещасного випадку на виробництві протягом наступних 30 днів.

(2) Інші важливі питання

- Також компенсуються травми під час роботи, хвороби тощо, а також травми під час поїздок на роботу.
- Психічні розлади, такі як депресія, спричинені роботою, тривалим робочим часом тощо, також можуть стати причиною нещасних випадків на виробництві.
- Якщо ви захворіли через роботу в Японії, навіть після повернення до своєї країни ви все одно будете схильні до нещасних випадків на виробництві.
- Якщо ви отримали травму або захворіли на роботі, ви не можете користуватися медичним страхуванням.
- Якщо у вас виникли проблеми через травму під час роботи або поїздки на роботу, зверніться до Управління інспекції стандартів праці.
- Страхування від нещасних випадків на виробництві поширюється не лише на звичайних працівників, а й на тимчасових працівників, працівників за контрактом, працівників на неповний робочий день та працівників на підробітку.
- Підприємство, в якому працює хоча б один працівник, зобов'язано приєднатися до системи страхування від нещасних випадків та повністю сплачувати страховий внесок.
- Детальна інформація про компенсації у разі нещасних випадках на виробництві вказана на веб-сайті нижче.

<https://www.mhlw.go.jp/new-info/kobetu/roudou/gyousei/rousai/gaikoku-pamphlet.html>

3-3 Заборона гендерної дискримінації

(1) Під час влаштування на роботу

- Забороняється гендерна дискримінація під час пошуку та найму працівників.

(2) Після прийому на роботу

- Забороняється гендерна дискримінація в таких питаннях:

- ① Прийом на роботу, підвищення чи пониження в посаді, освіта та навчання.
 - ② Певний спектр пільг.
 - ③ Зміна професії/типу роботи.
 - ④ Поради щодо звільнення, час звільнення, звільнення з ініціативи роботодавця, поновлення трудового договору.
- Забороняється приймати необ'єктивні рішення щодо заробітної плати на основі гендерної статі.
- Для отримання детальної інформації, будь ласка, зв'яжіться з офісом Департаменту з працевлаштування у вашій префектури або відділом загальних консультацій з працевлаштування.
 - * Будь ласка, на веб-сторінці нижче ознайомтесь з переліком префектур або переліком місць розташування офісів Департаменту з працевлаштування.

<https://www.mhlw.go.jp/kouseiroudoushou/shozaiannai/roudoukyoku/index.html>

3-4 Заходи щодо попередження домагань

Щоб відповісти на звернення працівників та вжити відповідних заходів стосовно попередження домагань на робочому місці ①–④, роботодавцю необхідно вжити відповідних заходів, як-то створення певної необхідної системи.

Щодо домагань через використання службових повноважень ④, МСП зобов'язані докласти до цього всі можливі зусилля до 31 березня 2022 року.

- ① Сексуальні домагання
 - ② Домагання, пов'язані з вагітністю, пологами тощо
 - ③ Домагання, пов'язані з відпусткою по догляду за дитиною тощо
 - ④ Домагання через використання службових повноважень*
- * Завдавати шкоди робочому середовищу словами та діями, які перевищують визначений діапазон висловів на тлі ієрархічних робочих стосунків.
- Для отримання детальної інформації, будь ласка, зв'яжіться з офісом Департаменту з працевлаштування у вашій префектури або відділом загальних консультацій з працевлаштування.
 - * Будь ласка, на веб-сторінці нижче ознайомтесь з переліком префектур або переліком місць розташування офісів Департаменту з працевлаштування.

<https://www.mhlw.go.jp/kouseiroudoushou/shozaiannai/roudoukyoku/index.html>

3-5 Керівні принципи з працевлаштування іноземців

- Для іноземних працівників у професійних і технічних сферах, які зараз працюють в Японії, та для іноземців, які планують працювати в Японії в майбутньому, буде забезпечено справедливе ставлення під час роботи в Японії, що необхідно для впевненої демонстрації своїх здібностей.
 - «Керівні принципи для роботодавців із вживання відповідних заходів щодо покращення працевлаштування іноземних працівників» (так звані «Керівні принципи з працевлаштування іноземців») – це правила для роботодавців із вживання відповідних заходів щодо покращення працевлаштування іноземних працівників та підтримки повторного працевлаштування.
 - Hello Work надає необхідні поради та рекомендації на основі цих принципів під час відвідування підприємств, де працюють іноземні працівники.
- ▣ Керівні принципи з керування працевлаштуванням іноземців
<https://www.mhlw.go.jp/content/000601382.pdf>
 - ▣ Брошура щодо правил працевлаштування іноземців
<https://www.mhlw.go.jp/content/000603552.pdf>

4. Соціальне страхування/страхування праці

Соціальне страхування та страхування праці є механізмом виплат, призначених для людей, які фактично стикаються з безробіттям, травмами, смертю тощо, через збір грошей (страхових внесків) від працівників, роботодавців, або обох цих сторін, у випадку попередження різних ризиків у житті.

4-1 Медичне страхування/державне медичне страхування

За допомогою медичного страхування та державного медичного страхування (див. Розділ 6-2: 2-1 і 2-2) працівники та їхні сім'ї отримують медичні виплати та надбавки, необхідні для таких випадків:

- ① У разі отримання травми або хвороби.
- ② У разі народження дитини.
- ③ У разі смерті тощо.

4-2 Державне пенсійне/соціальне страхування

Державне пенсійне та соціальне страхування (див. Розділ 7-1: 1-1, 1-2) передбачає довічну пенсію за віком, інвалідністю або смертю.

4-3 Страхування довгострокового догляду

Страхування довгострокового догляду – це система страхування, яка підтримує літніх людей, що потребують довготривалого догляду в суспільстві.

- Будь ласка, зверніться до Розділу 7.2 «Страхування довгострокового догляду»

4-4 Страхування на випадок безробіття

Страхування на випадок безробіття (див. 2-5 (4)) – це система страхування, яка надає допомогу на випадок безробіття тощо для стабілізації життя та підтримки професійної діяльності у разі втрати роботи.

(1) Відповідна ціль

- ① За загальним правилом, право на участь у страхуванні мають ті, хто підпадає під будь-яку з наведених нижче умов:
 - особи, що працюють 20 і більше годин звичайного робочого часу на тиждень;
 - особи, які, як очікується, працюватимуть 31 день або більше.
- ② Особи, які відповідають вимогам пункту ①, будуть застраховані незалежно від розміру їхнього місця роботи.
- ③ Під вимоги пункту ① також підпадають особи, що працюють тимчасовими працівниками, працівниками за контрактом, працівниками на неповний робочий день та працівниками на підробітку.

(2) Обов'язок сплати страхових премій

- ① Обов'язком роботодавця є приєднання до системи страхування на випадок безробіття.
- ② Страхові внески сплачують як працівник, так і роботодавець.

- Страхування на випадок безробіття

https://www.hellowork.mhlw.go.jp/insurance/insurance_summary.html

4-5 Страхування від нещасних випадків на виробництві

Страхування від нещасних випадків на виробництві (див. 3-2) є державною системою, яка робить страхові виплати, що визначені урядом, у таких випадках:

- ① У разі травми, хвороби або смерті (нещасний випадок на виробництві), що спричинені роботою працівника.
- ② У разі травми або смерті (множинні нещасні випадки на виробництві), що спричинені кількома роботами для осіб, що працюють на кількох підприємствах, тощо.
- ③ У разі аварії під час поїздки на роботу (автомобільна аварія).

Розділ 4 Пологи та виховання дітей

1 Формальні процедури при вагітності

1-1 Повідомлення про вагітність та видача книжки здоров'я матері та дитини тощо.

- Якщо ви визначили вагітність, будь ласка, якомога швидше повідомте муніципалітет за місцем проживання.
- Особі, яка повідомила про вагітність, муніципалітетом буде надане наступне.

- ① Книжка здоров'я матері та дитини.
- ② Талон на консультацію або субсидійний талон, що дає змогу пройти медичний огляд вагітності за рахунок держави.
- ③ Консультація фахівців з охорони здоров'я тощо.
- ④ Введення до навчального класу матері і батька (батьків).

- * Книжка здоров'я матері та дитини є послідовним записом стану здоров'я дитини від початку вагітності до післяпологового періоду, від новонародженого до початку дитинства. Це також посібник із догляду за дітьми для батьків немовлят. Батьки заповнюють і ведуть книжку самостійно, також в разі необхідності звертатись до книжки і заповнювати її може медичний персонал.

1-2 Обстеження здоров'я вагітних жінок

- Під час вагітності піклуватися про своє здоров'я необхідно навіть більше, ніж зазвичай.

Будь ласка, регулярно проходите медичний огляд вагітності і виконуйте поради лікарів і акушерок, щоб підтримувати своє здоров'я у нормі.

- Бажано проходити медичний огляд вагітності з наступними інтервалами.

- ① Від початку вагітності до 23-го тижня – один раз на 4 тижні.
- ② Від 24-го до 35-го тижня вагітності – один раз на два тижні.
- ③ Від 36-го тижня вагітності до пологів – один раз на тиждень.

1-3 Відвідування і ведення вагітності фахівцями з охорони здоров'я, акушерками тощо

Фахівці з охорони здоров'я та акушерки відвідують сім'ю та надають наступні консультації та рекомендації.

- ① Рекомендації стосовно побуту та дієти.
- ② Консультації з питань та проблем щодо вагітності та пологів.
- ③ Консультації по догляду за новонародженими дітьми.

- * Такі відвідування є безкоштовними. Для отримання додаткової інформації, будь ласка, зв'яжіться з муніципалітетом за місцем проживання.

1-4 Навчальний клас матері і батька (батьків)

У муніципалітетах ми проводимо заняття стосовно вагітності, пологів, догляду за дітьми, харчування тощо. Це також є простором, де майбутні батьки можуть спілкуватись та взаємодіяти між собою.

2 Формальні процедури після пологів

2-1 Свідоцтво про народження

Якщо у вас народилась дитина в Японії

- Батько або мати повинні повідомити про народження дитини.
- Повідомити про народження необхідно протягом 14 днів від дня народження дитини.
- Будь ласка, надішліть повідомлення за місцем народження дитини, або за місцем знаходження особи, що повідомляє.

(1) Що необхідно для повідомлення про народження дитини:

- свідоцтво про народження;
- будь ласка, зв'яжіться з муніципалітетом щодо будь-яких інших документів.

(2) Інші процедури

Якщо ви не отримали дозволу на проживання через 60 днів після народження дитини, ваша картка резидента може бути анульована. В такому разі ви не зможете отримати адміністративні послуги, такі як національне медичне страхування або допомога на дітей. Для отримання детальної інформації, будь ласка, зверніться до розділу 1 пункт 2-4 «Отримання статусу проживання».

2-2 Повідомлення про народження дитини в рідній країні

Якщо і батько, і мати є іноземними громадянами, вони не зможуть отримати японське громадянство, навіть якщо дитина народилася в Японії. У такому випадку, будь ласка, перейдіть до процедури повідомлення про народження дитини, що передбачена законодавством вашої країни. Для отримання детальної інформації про такі процедури, будь ласка, зв'яжіться з Посольством в Японії або Генеральним консульством в Японії за країною громадянства батька або матері.

Також, будь ласка, зробіть і отримайте паспорт новонародженої дитини.

3 Витрати на пологи та види можливої фінансової допомоги

Оскільки вагітність і пологи не є захворюваннями, медичне страхування здебільшого не застосовується.

Як виняток, медичне страхування може бути застосоване до хірургічних витрат, таких як кесарів розтин.

3-1 Пологи та догляд за дитиною – одноразова виплата

Якщо ви є членом Національного медичного страхування, ця система забезпечить виплату 420 000 ієн в якості покриття витрат, пов'язаних з пологами. Однак у разі, якщо пологи є такими, що не входять до системи компенсації витрат на медичну допомогу у разі вагітності та пологах (наприклад, кількість тижнів вагітності не досягла 22 тощо), компенсація складатиме 404 000 ієн.

Ця система виплат в свою чергу складається з двох підсистем.

① Система прямих виплат

Це система, в якій медичні установи тощо виставляють рахунки від імені породіль і отримують одноразову виплату допомоги по пологам і догляду за дитиною замість них. Оскільки одноразова допомога по пологам і догляду за дитиною виплачується безпосередньо медичним установам тощо, зникає необхідність повнорозмірної оплати вартості послуг у вікні каси під час виписки.

② Система агента-отримувача

Така система робить можливою виплату безпосередньо медичним установам шляхом надання їм дозволу на отримання оплати від товариства медичного страхування, до якого входить породілля, під час виставлення такому товариству рахунку на одноразову допомогу по пологам і догляду за дитиною.

3-2 Допомога у зв'язку з вагітністю та пологами

Якщо особа, що входить до програми медичного страхування, була відсутня на робочому місці в період пологів і не отримувала заробітну плату, вона може отримати допомогу у зв'язку з вагітністю та пологами за період відсутності на робочому місці в межах від 42 днів до (очікуваної) дати пологів (98 днів у разі багатоплідної вагітності) до 56 днів після дня пологів. Зазвичай, в якості допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами медичне страхування може покрити 67% заробітної плати під час такої декретної відпустки. Однак, якщо зарплата за місцем роботи виплачувалась навіть у пропущені дні і розмір її становив більше, ніж допомога у зв'язку з вагітністю та пологами, така допомога не надається.

День пологів відноситься до періоду до дати пологів. Якщо пологи були пізніше очікуваної дати, допомога у зв'язку з вагітністю та пологами на цей період також надається.

3-3 Допомога по догляду за дитиною

(1) Виплати під час відпустки по догляду за дитиною

Зазвичай, якщо ви є учасником програми страхування зайнятості та берете відпустку по догляду за дитиною віком до одного року (за певних умов до півтора або двох років), і відповідаєте наведеним нижче умовам, ви можете отримати допомогу по догляду за дитиною, надіславши заявку до Hello Work (виплати протягом перших 6-ти місяців еквівалентні 67% заробітної плати до початку відпустки, подальші – 50%).

- Умови отримання допомоги.
 - ① Надається особам, що протягом двох років до початку відпустки по догляду за дитиною працювали 11 або більше днів на місяць, або мають 80 або більше годин на місяць оплаченого робочого часу.
 - ② У разі виконання певних вимог, наприклад, зменшення заробітної плати під час відпустки по догляду за дитиною до менш ніж 80% порівняно із заробітною платою до початку відпустки.

(2) Для працівників за строковими контрактами (ті, хто працює за трудовим договором протягом певного періоду)

На додаток до перерахованих вище умов, строкові контрактники (особи, що працевлаштовуються на встановлений період часу) повинні відповідати будь-якій з наступних умов на початок відпустки.

- ① Зайнятість в одній і тій самій компанії (одним і тим же власником бізнесу) протягом не менше одного року.
- ② Відсутність чіткої визначеності щодо закінчення чинності трудового договору до моменту виповнення дитині 1 року 6 місяців (за наявності таких обставин, як, наприклад, неможливість вступу до дитячого садка тощо, до 2 років для відпустки, що почалась після виповнення дитині 1 року і 6 місяців).

3-4 Допомога на дитину

Допомога на дитину – це допомога, спрямована на підтримку стабільності домогосподарства і забезпечення повноцінного розвитку дітей, що в ньому проживають.

Якщо дитина і людина, яка її виховує, проживають в Японії, вони можуть отримати таку допомогу.

(1) Хто може отримати

Особа, яка виховує дитину до першого 31 березня після виповнення їй 15-ти років.

(2) Як отримати

- Перш за все, будь ласка, подайте заявку на отримання допомоги в муніципалітет за місцем проживання.
- Ви можете отримувати таку допомогу починаючи з місяця, наступного за тим, в якому подали заявку.
- Якщо у вас знову народилася дитина або ви переїхали до іншого муніципалітету, вам потрібно буде подати заявку ще раз.

(3) Розмір допомоги

Вік дитини	Розмір допомоги (на одну дитину в місяць)
До 3 років	Єдина, 15 000 ієн
Від 3 років до першого 31 березня після виповнення 12-ти років	10 000 ієн (15 000 ієн на третю дитину і далі)
Від першого 31 березня після виповнення 12-ти років до першого 31 березня після виповнення 15-ти років	Єдина, 10 000 ієн

- * Якщо дохід особи, яка виховує дитину, становить більше певної суми, розмір єдиної допомоги складатиме 5000 ієн на місяць (від червня 2022 року 5000 ієн або 0 ієн на місяць).
- * «На третю дитину і далі» означає третю дитину поміж виховуваних дітей, до виповнення першого 31 березня після їх 18-го дня народження.

(4) Час отримання

Зазвичай, допомога надається в червні, жовтні і лютому кожного року в розмірі за чотири місяці до попереднього разом.

4 Догляд за дитиною**4-1 Огляд здоров'я немовлят**

Муніципалітетами безкоштовно проводяться наступні види медичного огляду:

- медичний огляд дітей віком 18 місяців;
 - медичний огляд дітей віком 3 роки;
 - в залежності від муніципалітету, також буває можливість пройти медичний огляд дітям іншого віку.
- * Медичний огляд охоплює огляд зростання/розвитку, вимірювання зросту/ваги та консультацію з догляду за дитиною. За додатковою інформацією звертайтеся до муніципалітету за місцем проживання.

4-2 Вакцинація

Щеплення можуть допомогти запобігти захворюванням. Існують два види щеплень:

- ① вакцинація, рекомендована муніципалітетом за місцем проживання;

Така вакцинація може бути безкоштовною. Для отримання додаткової інформації, будь ласка, зв'яжіться з вашим муніципалітетом.

- ② добровільні щеплення;

За щеплення, які ви хочете зробити додатково, необхідно буде сплатити самостійно.

Під час прийняття рішення про необхідність того чи іншого щеплення, будь ласка, проконсультуйтеся з лікарем.

4-3 Витрати на лікування дітей

При наявності медичної страховки, відсоток самооплати для дітей дошкільного віку (до 6 років) становитиме 20%.

Деякі муніципалітети покривають медичні витрати повністю до закінчення дитиною початкової школи, також можуть надаватись додаткові субсидії.

4-4 Заклади для дітей дошкільного віку

- До закладів для дітей дошкільного віку (до 6 років) відносяться виховальні заклади, дитячі садки та сертифіковані заклади типу дитячого садка.
- Для дітей віком від 3 до 5 років плата за користування вищезазначеними закладами не стягується.

(1) Виховальні заклади

- Це заклади, які забезпечують догляд за дітьми, коли батьки не мають можливості доглядати їх вдома, наприклад, через зайнятість на роботі.
- Зазвичай, період догляду за дітьми становить 8 годин на добу, але деякі виховальні заклади пропонують понаднормовий догляд, наприклад, вночі та у святкові дні.
- На випадок таких ситуацій як раптові доручення, короткострокова зайнятість за сумісництвом тощо, деякі виховальні заклади надають послуги тимчасового догляду.

● Примітка: неліцензовані виховальні заклади

Це загальна назва для закладів догляду за дітьми, які не схвалені Законом про соціальне забезпечення дітей. Існують такі види закладів:

- неліцензовані виховальні заклади;
- заклади для дітей відвідувачів універмагів;
- дитячі кімнати;
- дитячі садки з нічним перебуванням;
- няні тощо.

(2) Дитячі садки

- Це навчальні заклади, орієнтовані на дітей віком від 3 років до вступу до початкової школи.
- Стандартний час навчання в такому закладі складає 4 години на день. Проте, залежно від обставин батьків (наприклад, зайнятості на роботі), деякі садки піклуються про дітей до вечора, ночі або ранку.
- На відміну від шкільних програм (школа початкова і старша), в садках приділяється багато уваги самостійним розвагам дітей.
- Також існують садки, що надають консультації батькам із питань виховання, випуску дітей із садочків тощо.

(3) Сертифіковані дитячі садки

- Сертифіковані дитячі садки виконують функції виховальних закладів і дитячих садків одночасно.
- Послугами таких сертифікованих дитячих садків можна користуватися незалежно від того, працюють батьки чи ні.
- Окрім того, для всіх сімей, що виховують дітей, тут надаються консультації стосовно питань, пов'язаних із вихованням, а також забезпечується місце, де діти можуть проводити свій час.

4-5 Позакласні дитячі клуби (позакласний догляд за дітьми у школі)

- Такий клуб стане в пригоді, коли батьків немає вдома протягом дня (наприклад, у зв'язку з роботою).
- У позакласному дитячому клубі призначається персонал, відповідальний за підтримку дітей у позакласний час, а також забезпечується місце для ігор і проведення часу.
- Крім того, для всіх учнів початкової школи проводяться різноманітні навчальні та розвиваючі заходи. Деякі органи місцевого самоврядування також мають позакласні заняття для дітей.

4-6 Центри сімейної підтримки

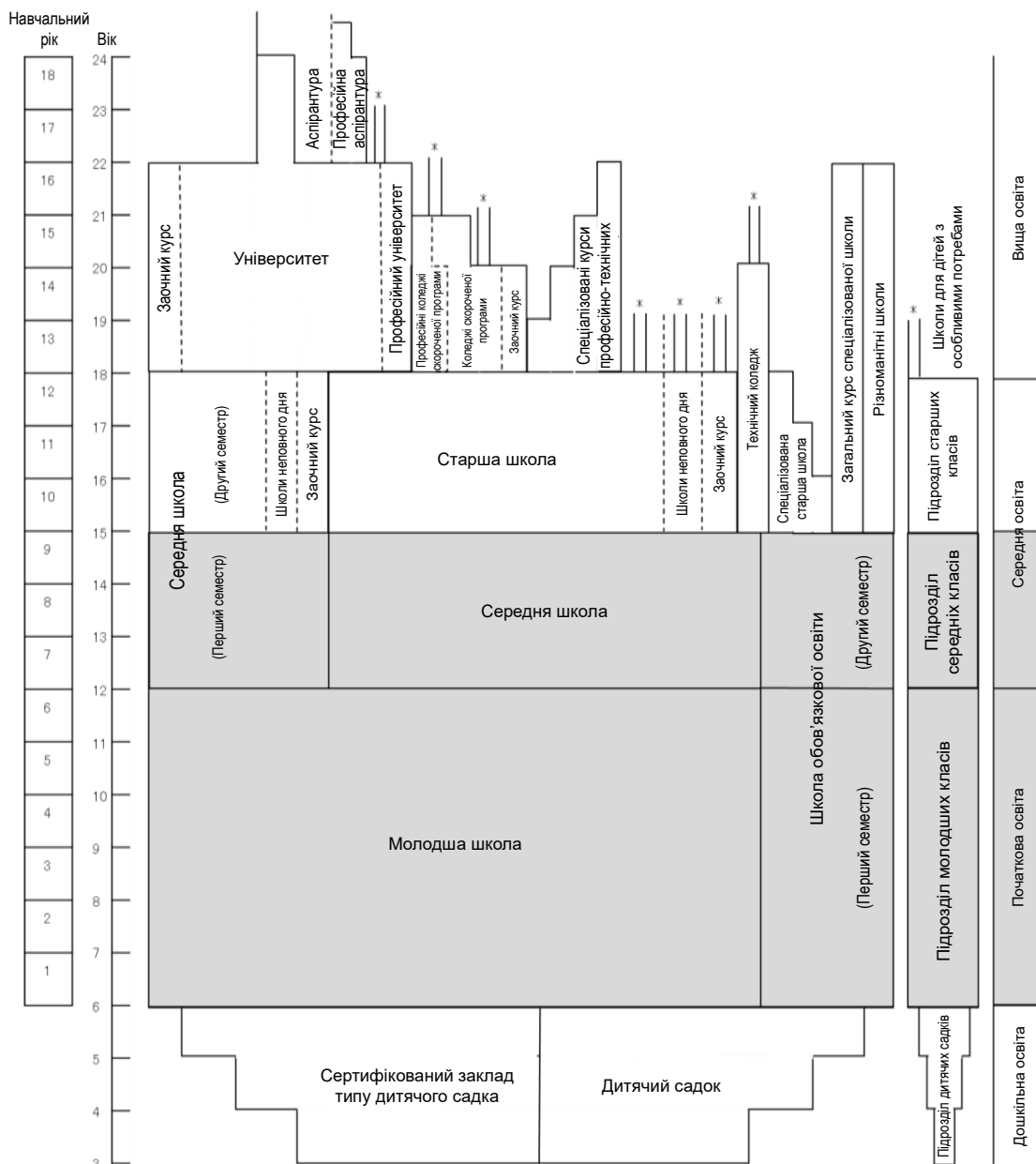
- Центри сімейної підтримки є посередницькою організацією взаємопідтримки між її членами, якими можуть стати наступні особи:
 - ① батьки, що виховують немовлят та учнів початкової школи і бажають отримати допомогу по догляду за дітьми тощо;
 - ② особи, що бажають надати таку допомогу.
- Приклади допомоги:
 - ① провести до або зустріти дитину із виховального закладу;
 - ② догляд за дитиною за межами виховальних закладів та у позашкільний час;
 - ③ догляд за дитиною, коли батьки виходять за покупками тощо.
- Порядок користування наступний:
 - ① зареєструйтеся в найближчому центрі сімейної підтримки за місцем проживання;
 - ② подайте заявку на користування послугами;
 - ③ консультант центру сімейної підтримки запропонує особу-помічника і познайомить з нею;
 - ④ після отримання допомоги сплатіть особі, яка її надала.

Розділ 5 Освіта

1 Система освіти в Японії

Найважливіша в Японії система освіти зазвичай називається 6-3-3-4. Це означає 6 років початкової школи, 3 роки середньої школи, 3 роки старшої школи та 4 роки університету, при чому освіта у початковій та середній школах є обов'язковою. Також надається дошкільна освіта в дитячих садках та інших закладах такого типу.

Схема шкільної системи Японії

(1) Зафарбоване таким чином означає обов'язкову освіту.

* Зірочка вказує на поглиблений курс.

(3) Для старших і середніх шкіл, університетів, коледжів, шкіл для дітей з особливими потребами, можливо вносити оплату більше ніж за один навчальний період одразу.

(4) Сертифіковані заклади типу дитячого садка є навчальними та виховальними закладами догляду за дітьми, які приймають дітей віком 0-2 років.

(5) Для вступу до спеціалізованих і різноманітних старших шкіл встановленого віку та особливих вимог не існує.

1-1 Початкова та середня школа**Вступ до державної початкової та середньої школи**

- Батьки та опікуни японських дітей віком від 6 до 15 років зобов'язані залучити своїх дітей до відвідування початкової та середньої школи.
- Навіть якщо ви іноземець, але маєте бажання відвідувати державну початкову або середню школу, ваші діти будуть зараховані до школи безкоштовно (надається навчання та підручники).
- Повідомте муніципалітет за місцем вашого проживання щодо вашого бажання, щоб ваша дитина вступила до японської державної школи.
- Будь ласка, візьміть «Лист про прийняття іноземного учня» та інші документи, отримані від муніципалітету, і відвідайте вказану школу.
- Окрім початкових та середніх шкіл, в Японії існують школи обов'язкової освіти, які забезпечують обов'язкову освіту протягом 9 років, і школи для дітей з особливими потребами, де навчаються діти з обмеженими можливостями.
(Інформацію щодо вечірньої середньої школи див. 1-4 «Вечірня середня школа»)

1-2 Старша школа

- Старша школа – це школа, в якій навчаються учні, які закінчили середню школу. Зазвичай, учні зобов'язані скласти вступні іспити.
- Старші школи, в залежності від форми навчання, поділяються на школи повного дня, неповного дня та заочні школи.
- Учні, що закінчили старшу школу, отримують право на вступ до університету.

1-3 Іноземна школа

- Крім початкових, середніх та старших шкіл, існують різноманітні навчальні заклади для іноземних учнів і студентів. Заклади, що спрямовані виключно на освіту іноземних дітей, називаються школами для іноземців.
 - Оскільки іноземні студенти мають різне культурне та етнічне походження, мову, освіту та академічну успішність, має сенс вибрати таку школу, яка найбільше підходить дитині (щодо вступу до університетів для випускників шкіл для іноземців в Японії див. 1-7 «Вищі навчальні заклади (університети тощо»).
- Натисніть тут, щоб перейти на веб-сайт для тих, хто має відношення до іноземних шкіл:

https://www.mext.go.jp/a_menu/kokusai/gaikoku/index.htm

1-4 Вечірня середня школа

- В Японії існує вечірня середня школа, яку можуть відвідувати особи, що не закінчили обов'язкову освіту в своїй рідній країні або Японії.
 - Станом на квітень 2021 року в 30 муніципалітетах 12-ти префектур по всій країні створено 36 вечірніх середніх шкіл, які приймають тих, хто не зміг завершити обов'язкову освіту через різні обставини.
 - Якщо поблизу вас є вечірня середня школа, ви можете отримати там консультацію стосовно питань про систему освіти, якій вона належить.
- ▣ Урядовий зв'язок з громадськістю онлайн: «Чи знаєте ви про вечірню середню школу, яка існує для тих, хто не зміг закінчити середню школу через різні обставини?»:

<https://www.gov-online.go.jp/useful/article/201601/1.html>

1-5 Сертифікаційний випускний іспит на рівень середньої школи

- Ті, хто не закінчував середню школу в Японії, можуть скласти такий іспит.
- Іспит проводиться один раз на рік.
- Якщо іспит складено успішно, ви отримуєте право скласти вступний іспит до старшої школи в Японії.

1-6 Сертифікаційний випускний іспит на рівень старшої школи

- Особи, що не закінчили старшу школу в Японії, можуть скласти такий іспит.
- Іспит проводиться один раз на рік.
- Якщо іспит складено успішно, ви отримуєте право:
 - ① скласти вступний іспит до японських університетів, коледжів скороченої програми, професійно-технічних навчальних закладів тощо;
 - ② скласти кваліфікаційні іспити та іспити з працевлаштування для випускників старшої школи.

- ▣ Загальна інформація (англійською):

https://www.mext.go.jp/component/a_menu/education/detail/_icsFiles/afiel_dfile/2019/05/13/1291562_02.pdf

1-7 Вищі навчальні заклади (університети тощо)**Право на вступ до університетів тощо**

- Особи, що закінчили старшу школу, середню школу або іноземну школу за призначенням (http://www.mext.go.jp/a_menu/koutou/shikaku/07111314/003.htm) в Японії, мають право вступити до наступних навчальних закладів:
 - ① університети;
 - ② професійні університети;
 - ③ коледжі скороченої програми;
 - ④ професійні коледжі скороченої програми;
 - ⑤ професійно-технічні училища (спеціалізовані курси професійно-технічних навчальних закладів) тощо.

- Особи, які мають наступну кваліфікацію, також мають право на вступ до вищезазначених шкіл:
 - ① міжнародний бакалаврат;
 - ② абітур;
 - ③ бакалаврат;
 - ④ рівень GCEA (General Certificate of Education, Advanced-Level – Загальний Освітній Сертифікат, Просунутий Рівень).

(Список міжнародно акредитованих шкіл бакалаврату в Японії: <https://ibconsortium.mext.go.jp/ib-japan/authorization/>)

- Ви також маєте право на вступ до вищезазначених навчальних закладів, якщо ви закінчили школу, сертифіковану наступними організаціями (12-річний курс):
 - ① WASC (The Western Association of Schools and Colleges – Західна Асоціація Шкіл та Коледжів);
 - ② CIS (Council of International Schools – Рада Міжнародних Шкіл);
 - ③ ACSI (Association of Christian Schools International – Міжнародна Асоціація Християнських Шкіл).

Інші вищі навчальні заклади

- Крім того, встановлено порядок вступу до наступних вищих навчальних закладів Японії:
 - ① аспірантура, до якої зазвичай вступають після закінчення університету;

- ② професійна аспірантура, до якої також зазвичай вступають після закінчення університету;
- ③ технічні коледжі, до яких зазвичай вступають після закінчення середньої школи.

1-8 Вступні іспити до вищих навчальних закладів

- Для вступу до вищого навчального закладу необхідно скласти іспити та пройти перевірку документів у порядку, встановленому конкретним навчальним закладом.
- На розсуд конкретного навчального закладу для іноземних студентів можуть бути встановлені особливі умови вступу.
- Для іноземних студентів існує іспит Японської організації підтримки студентів (EJU), що використовується у багатьох університетах як орієнтир для встановлення особливих умов вступу.
- ☛ Натисніть тут, щоб перейти на веб-сайт для іноземців:

<https://www.jasso.go.jp/en/ryugaku/eju/index.html>

2 Фінансова підтримка стосовно витрат на освіту

2-1 Початкова допомога у разі вступу до школи

- Ви можете отримати грошову допомогу у вигляді часткової компенсації за товари, необхідні для навчання дітей у школі (уніформа, портфель, канцелярські товари), а також оплати за шкільні обіди.
- Такою допомогою можуть скористатися батьки учнів початкової та середньої школи, домогосподарства яких підпадають під визначення малозабезпечених сімей.
- Залежно від регіону та міста проживання, умови та суми допомоги відрізняються.
- ☛ Натисніть тут, щоб дізнатися більше про цю систему:

https://www.mext.go.jp/a_menu/shotou/career/05010502/017.htm

2-2 Початкова допомога у разі вступу до старшої школи

- Якщо річний дохід батьків або опікунів становить приблизно 9,1 і менше мільйонів ієн, вони можуть отримати цільову грошову допомогу для забезпечення навчання дитини в старшій школі.
- Для учнів національних та державних старших шкіл надається допомога у розмірі вартості навчання.

- Сума, яка надається для учнів приватних старших шкіл, може змінюватись в залежності від доходу батьків або опікунів.
 - Для отримання грошової допомоги необхідно подати заявку.
 - Більш детальну інформацію можна отримати від керівництва відвідуваної школи.
- ▣ Натисніть тут, щоб дізнатися більше про цю систему:
https://www.mext.go.jp/a_menu/shotou/mushouka/1342674.htm
 - ▣ Натисніть тут щоб читати англійською мовою:
https://www.mext.go.jp/a_menu/shotou/mushouka/_icsFiles/afieldfile/2020/04/30/100014428_2.pdf

2-3 Стипендійні пільги для учнів старшої школи

- Батьки учнів старших шкіл, домогосподарства яких підпадають під визначення малозабезпечених сімей, окрім компенсації плати за навчання, підручники та витрат на шкільне приладдя, можуть також отримати додаткову грошову допомогу.
 - Сума допомоги залежить від типу школи, яку відвідує учень.
 - Для отримання такої стипендії необхідно подати заявку.
 - Для отримання додаткової інформації, будь ласка, зв'яжіться зі своєю школою або префектурою за місцем проживання.
- ▣ Натисніть тут, щоб дізнатися більше про цю систему:
https://www.mext.go.jp/a_menu/shotou/mushouka/1344089.htm
 - ▣ Натисніть тут щоб читати англійською мовою:
https://www.mext.go.jp/a_menu/shotou/mushouka/20210128-mxt_shuugaku_1344089_3.pdf

2-4 Стипендії у вищій освіті

- Стипендії можуть надаватися національним урядом, місцевими органами влади та приватними організаціями.
- Існує два типи національних урядових стипендій:
 - ① допомога: не потребує повернення;
 - ② кредит: кошти позичаються і пізніше мають бути повернуті.
- * Також існує два типи кредитних стипендій: такі, що не мають відсотків (безвідсоткові) і такі, де нараховуються відсотки (відсоткові).

- Іноземці, які навчаються у вищих навчальних закладах і мають наступний статус проживання, мають право приймати участь у національній стипендіальній системі:
 - ① спеціальні постійні резиденти;
 - ② постійні резиденти;
 - ③ чоловіки або дружини японських громадян;
 - ④ чоловіки або дружини постійних резидентів;
 - ⑤ довгострокові резиденти (особи, які мають намір жити постійно).
- Крім того, існують стипендії для резидентів зі статусом студенту, які відповідають вимогам рівня успішності тощо.
- Натисніть тут, щоб перейти на веб-сайт з інформацією про стипендії для іноземців:

https://www.jasso.go.jp/en/ryugaku/scholarship_j/shoreihi/index.html

3 Вивчення японської мови

Якщо ви можете говорити японською, ваше життя в Японії буде значно комфортнішим. Ви познайомитесь з друзями, які будуть вам допомагати. Ви зможете здійснити свої мрії. Ми рекомендуємо вам постійно вивчати японську мову, щоб успішно жити вашим власним японським життям.

3-1 Коротко про японську мову

- Японська мова має п'ять типів символів: хіраґана і катакана (фонетичні абетки), кандзі (китайські ієрогліфи), ромадзі (літери латинського алфавіту) та арабські цифри. Хіраґана і катакана мають 46 символів кожна, плюс зменшені символи (4 у хіраґані і 9 в катакані), а також використовуються символи ` , ° і —.
- Вивчення кандзі стане вам в пригоді, хоча серед них є і складні символи. Почніть з таких кандзі, що трапляються вам у повсякденні і вивчайте їх потроху, таким чином ви будете вчитись без перевантаження.
- Ромадзі часто використовуються, наприклад, при введенні адрес електронної пошти або імен в соціальних мережах.
- Мешкаючи в Японії, дуже важливо знати назви місць і доріг в вашому районі (кандзі і символи, що показують їх вимову). Крім того, в різних регіонах Японії є багато діалектів, які також є важливою частиною місцевого життя. Такі слова можна вивчити на місцевих курсах японської та шляхом спілкування з місцевими жителями.
- Крім того, в японській мові є так зване *keiyō* – шаноблива мова. Навчіться використовувати ввічливі форми японської відповідно до співрозмовника – це також вам дуже допоможе.

3-2 Рекомендації з японської мовної освіти

- Щоб полегшити вивчення японської мови для всіх бажаючих, у 2021 році були створені нові рекомендації з японської мовної освіти. Вони складені на основі CEFR – Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment (Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання).
- Нові рекомендації відображують зміст та цілі навчання для кожного з шести рівнів японської мови (від А1 до С2) та мовних навичок (аудіювання, читання, говоріння (спілкування), говоріння (презентація) та письмо).
- Визначивши свій рівень японської, поставте наступну ціль в залежності від того, що маєте.

C2	Можете легко зрозуміти майже все, що чуєте і читаєте. Висловлюєтесь природно, точно і вільно, а також можете відрізнити і висловити навіть тонкі нюанси і відмінності у дуже складній ситуації.
C1	Можете зрозуміти доволі довгий текст із різномірним складним змістом та зрозуміти наслідки. Довго не шукаючи слів, виражаєте себе природно і вільно. Використовуєте мову гнучко та ефективно у відповідності до соціальних, академічних та професійних цілей.
B2	Розумієте загальний зміст складних текстів на абстрактні та конкретні теми, включно з технічними темами в галузі своєї спеціалізації. Володієте мовою достатньо вільно, аби взаємодіяти з носіями мови без напруги для жодної зі сторін.
B1	Розумієте загальний зміст і основні моменти, пов'язані із темами повсякдення, що зустрічаються на роботі, в школі, під час розваг. Можете створити простий зв'язний текст на знайомі теми і такі, що відносяться до особистих інтересів.
A2	Можете зрозуміти часто використовувані речення та вирази із сфер, що стосуються вас напряму, наприклад особиста та сімейна інформація, покупки, місцевість та робота. Можете спілкуватись і обмінюватись інформацією про знайомі і повсякденні справи.
A1	Можете використовувати загальні повсякденні вирази і основні фрази з метою здійснення конкретних бажань. Якщо співрозмовник говорить повільно, чітко і допомагає – можете мати простий діалог.

3-3 Де вивчати японську мову

Навчаючись на курсах японської мови, можна дізнатися про життя в Японії і завести друзів. Знайдіть школу японської мови або мовні курси поруч із вами.

Також, в останні роки збільшилась кількість людей, які вивчають японську мову дистанційно та за допомогою соціальних мереж, таких як Skype. Знайдіть спосіб навчання, що підходить вам найбільше.

(1) Японські мовні школи

- Існують курси, спрямовані на підготовку до конкретних цілей, таких як вступ до закладів вищої освіти, пошук роботи та підготовка до іспитів.
- Ви можете вивчати японську мову відповідно до вашого рівня, від початківця до просунутого.
- Виберіть формат навчання, що підходить вам найбільше: групові або індивідуальні заняття.
- Мовні курси є платними.

(2) Місцеві курси японської мови

- Органи місцевого самоврядування, міжнародні асоціації обміну та НПО також проводять курси японської мови.
- Мовні курси можуть бути у таких місцях, як громадські центри, школи, церкви та волонтерські центри.
- Часто волонтери також проводять мовні інструктажі.
- Також доступні курси, вартість нижча, ніж у мовній школі.
- Заняття проводяться один або два рази на тиждень по 1-2 години.
- Натисніть тут, щоб переглянути список регіональних відділень з мовної освіти:

https://www.bunka.go.jp/seisaku/kokugo_nihongo/kyoiku/nihongokyoiku_tan/to/pdf/93036701_01.pdf

- * При пошуку курсів японської, зверніть увагу на наступне:

1) назва курсів, 2) організатор, 3) місцезнаходження, 4) контактна інформація, 5) спосіб зв'язку, 6) підтримувані мови, 7) період навчання, 8) кількість занять на тиждень, 9) розклад, 10) вимоги до зарахування на курси, 11) вартість, 12) формат занять (групові, індивідуальні тощо), 13) кількість людей у групі, 14) рівень, 15) викладачі, 16) зміст, 17) наявність або відсутність парковок та послуг по догляду за дітьми тощо.

(3) Телекомунікації та дистанційна освіта

У випадку, якщо ви не можете відвідувати мовні курси через завантаженість на роботі або виховання дітей, ви також можете вивчати японську шляхом дистанційного (електронного) навчання та спілкування у соціальних мережах. Існують різноманітні курси різної вартості, тому ви зможете знайти варіант, що вам підходить.

3-4 Сайт вивчення японської мови

«Цунаґару Хіроґару Ніхонґо-де но Курасі» («Поєднання і розширення можливостей з вивченням японської мови» – широко відоме як «ЦунаХіро»)

Це веб-сайт, де іноземці, які проживають в Японії, можуть спілкуватися японською і вивчати мову з метою поліпшення повсякденного життя в країні.

Тут ви зможете знайти навчальні відео відповідно до вашого рівня японської, а також ключові слова для різних життєвих ситуацій, які вас цікавлять. Вивчаючи японську мову і користуючись нею, ви зможете побудувати соціальні зв'язки і покращити своє життя.

- Підтримувані мови: японська, англійська, китайська (спрощене письмо), португальська, іспанська, в'єтнамська, індонезійська, філіппінська, непальська, кхмерська (Камбоджа), корейська, тайська, бірманська, монгольська (14 мов).
- Життєві ситуації: привітання, покупки, відвідування банків, поїзди, урядові установи, запобігання стихійним лихам та багато інших.

■ «Цунаґару Хіроґару Ніхонґо-де но Курасі»:

<https://tsunagaru.jp.bunka.go.jp/>

Розділ 6 Медична допомога

1 Медичні установи

1-1 Типи медичних установ

- В Японії існує багато медичних установ, і вони розподілені відповідно до ролей, які відіграють. Якщо у вас легке захворювання або травма, зверніться до найближчої клініки.
 - ① Клініки/діагностичні кабінети: для лікування невеликих захворювань і травм, що трапляються у повсякденні.
 - ② Малі та середні лікарні: у разі необхідності госпіталізації, операції або невідкладної медичної допомоги.
 - ③ Великі лікарні: у разі серйозного стану і хвороби, потребі в швидкій або в невідкладній медичній допомозі.
- Коли ви відвідуєте лікарню або клініку, будь ласка, пред'явіть свою картку медичного страхування. Якщо ви не пред'явите медичну страховку, ви будете вимушені сплатити за всі медичні витрати в повному розмірі.
- Відділення обстеження обирається залежно від стану захворювання або травми. Нижче наведено приклади відділень і відповідних хвороб чи травм.

Внутрішня медицина: діагностика захворювань внутрішніх органів, таких як органи травлення, органи дихання, система кровообігу, урологія, кров, ендокринологія, нервова система тощо. Лікування проводиться в основному нехірургічним шляхом, за допомогою ліків. Також відповідає за діагностику і лікування поширених захворювань, таких як застуда.

Хірургія: лікування проводиться в основному хірургічним шляхом при захворюваннях внутрішніх органів, викликаних раком і травмою.

Дитяче відділення: лікування дитячих хвороб.

Ортопедія: лікування захворювань, пов'язаних з органами руху, такими як кістки, суглоби, м'язи і сухожилля, а також пов'язані з ними нервові захворювання.

Офтальмологія: лікування захворювань, пов'язаних з очами і зором.

Стоматологія: лікування захворювань, пов'язаних з зубами, а також їх корекція і декоративна обробка.

Акушерство: лікування захворювань і надання допомоги при станах, пов'язаних з пологами, таких як вагітність, пологи, післяродова допомога.

1-2 Пошук медичного закладу

- Медичний заклад можна знайти одним із наступних шляхів:
 - ① довідник зв'язку з громадськістю, який видає муніципалітет у вашому районі;
 - ② пошук в Інтернеті;
 - ③ медична інформаційна мережа, яка наведена на веб-сайтах кожної з префектур.
- * Крім того, на сайті Японської національної туристичної організації (JNTO) ви також можете шукати медичні установи іноземною мовою (базові медичні установи, визначені керівництвом префектур як такі, що приймають іноземців):
https://www.jnto.go.jp/emergency/jpn/mi_guide.html

- Також, ви можете звернутись за консультацією до:
 - ① муніципалітету за місцем вашого проживання;
 - ② центру підтримки з медичної безпеки*.
- * В містах та районах столичних префектур існує близько 390 локацій, де встановлено спеціальні палати громадських центрів здоров'я. Для отримання додаткової інформації, будь ласка, відвідайте:
<https://www.anzen-shien.jp/center/>

- Крім того, якщо ви не говорите японською, ви можете звернутись за консультацією до:
 - ① муніципалітету за місцем вашого проживання;
 - ② асоціації міжнародного обміну за місцем проживання;
 - ③ неприбуткових організацій – НПО (можливо надання консультації іноземною мовою).

2 Медичне страхування

Люди, які проживають в Японії, входять до державної програми медичного страхування незалежно від національності. Така страхова система дозволяє розподілити тягар витрат між членами суспільства в цілому з метою зменшення індивідуальних медичних витрат кожного, і гарантувати забезпечення рівних можливостей отримання якісної та передової медичної допомоги для всіх.

2-1 Страхування здоров'я

(1) Необхідність вступу

Особи, які зобов'язані приєднатися до програми медичного страхування компанією, в якій вони працюють:

- ① штатні працівники, представники корпорацій, посадові особи;
- ② особи, які задовольняють всі п'ять із наступних вимог:
 - фіксований робочий час від 20 і більше годин на тиждень;
 - очікуваний робочий період один рік або більше;
 - місячна заробітна плата становить 88 000 ієн або більше;
 - не є студентом;
 - штат компанії-роботодавця складає більш ніж 501 співробітник.
- ③ працівники неповного робочого дня, які в якості підробітки тощо працюють більше ніж $\frac{3}{4}$ робочих годин порівняно зі штатними співробітниками тієї самої компанії, навіть у випадку коли загальна сума робочих годин підробітки складає менше ніж 30 на тиждень.

(2) Страхові внески

Зазвичай, компанія і страхувальник розподіляють внески медичного страхування 50/50. Утриманці страхових внесків не роблять.

(3) Детальна інформація про переваги страхування

Самостійна оплата медичних витрат

Коефіцієнт часткового навантаження (самооплати) медичних витрат за страхуванням становить:

- до 6 років (до моменту вступу в початкову школу): 20%;
- до 70 років: 30%;
- від 70 до 74 років: 20% (30% для тих, хто має активний дохід).

Медичні витрати

- У випадку, коли відразу після працевлаштування у вас ще немає картки медичного страхування
- У разі купівлі гіпсового терапевтичного обладнання
- У разі отримання за приписом лікаря таких послуг, як масаж, голковколювання, припікання тощо
- У разі лікування за кордоном тощо

Якщо ви спочатку сплачуєте повну вартість лікування, а після цього подаєте заявку на компенсацію, в разі схвалення такої заявки ви зможете отримати відшкодування заявлених медичних витрат за мінусом часткового навантаження (самооплати).

Великі витрати на медичне обслуговування

Це система, яка покриває медичні витрати у випадку якщо сума, сплачена у касі медичного закладу або аптеки протягом місяця (без урахування плати за

харчування протягом госпіталізації та плати за ліжко), перевищує певний показник. В такому разі щомісячна максимальна сума навантаження, яка є остаточною сумою оплати з власної кишені, залежить від віку пацієнта (більше 70 років), а також від рівня його доходу.

Транспортні витрати

Якщо пацієнт має труднощі з пересуванням у зв'язку з хворобою або травмою і вимагає перевезення за вказівкою лікаря або невідкладною потребою, плата за таке перевезення може бути отримана готівкою при дотриманні всіх наведених нижче вимог:

- завдяки перевезенню було отримано відповідну медичну допомогу;
- причиною перевезення були труднощі з пересуванням через хворобу або травму;
- надзвичайна ситуація.

Допомога у разі травми та хвороби

Така допомога виплачується застрахованій особі (членові програми страхування) починаючи з четвертого дня (поспіль) пропуску роботи через хворобу або травму тощо.

Максимальний термін такої допомоги становить 1 рік і 6 місяців, починаючи з дати початку виплат.

Пологи та одноразова допомога по догляду за дитиною

Ця система передбачена для зменшення фінансового навантаження, пов'язаного з пологами, коли застрахована особа (член програми страхування) або утриманець такої особи народжує. Як правило, сума такої допомоги становить 420 000 ієн на дитину.

Допомога на період вагітності та пологів

Якщо особа, що входить до програми медичного страхування, була відсутня на робочому місці в період пологів, вона може отримати допомогу на період вагітності та пологів в межах від 42 днів до (очікуваної) дати пологів (98 днів у разі багатоплідної вагітності) до 56 днів після дня пологів.

Сімейні медичні витрати

Доступне також покриття сімейних медичних витрат у зв'язку з хворобами та травмами утриманців. Обсяг, спосіб та період виплат тощо є такими ж, як для застрахованої особи (члена програми страхування).

2-2 Національне медичне страхування

(1) Необхідність вступу

- Особи, які зареєстровані як резидент і не досягли віку 75 років, але не застраховані медичним страхуванням на робочому місці, зобов'язані приєднатися до програми Національного медичного страхування.
- Іноземці зобов'язані приєднатися до програми Національного медичного страхування, за винятком тих, хто підпадає під будь-яку з наступних категорій:
 - ① період перебування 3 місяці або менше*;
 - ② статус резиденції «Короткострокове перебування»;
 - ③ статус резиденції «Спеціальні види діяльності» підрозділ «Діяльність з метою лікування» або «Особа, що доглядає перебуваючих на лікуванні»;
 - ④ статус резиденції «Спеціальні види діяльності» підрозділ «Туризм, відпочинок та інші подібні види діяльності»;
 - ⑤ статус резиденції «Дипломат»;
 - ⑥ особи, які не мають статусу резиденції через незаконне перебування тощо;
 - ⑦ особи з країн, що мають угоду про соціальне забезпечення з Японією, включно з медичним страхуванням, і які отримали свідоцтво про реєстрацію соціального страхування (і мають відповідний сертифікат) від уряду країни походження.
- * Навіть якщо термін перебування особи менше ніж 3 місяці, вона може вступити до програми страхування, якщо документально визнано її резиденцію більше 3 місяців і вона підпадає під одну з наступних категорій:
 - статус резиденції «Індустрія розваг»;
 - статус резиденції «Технічний стажер»;
 - статус резиденції «Утриманець»;
 - статус резиденції «Спеціальні види діяльності» (за винятком випадків, що підпадають під пункти ③ або ④ із зазначених вище).

(2) Процедури вступу та виходу

Процедури вступу до програми Національного медичного страхування та виходу з неї* здійснюються в муніципалітеті за місцем проживання. Для отримання додаткової інформації, будь ласка, зверніться до вашого муніципалітету.

- * Ви будете зобов'язані вийти із програми Національного медичного страхування в наступних випадках:

- ① у разі зміни місця проживання;
- ② у разі вступу до програми медичного страхування за місцем роботи тощо.

(3) Страхові внески

Страхові внески розраховуються в одиницях домогосподарств і визначаються доходом і кількістю членів, які входять до програми. Голова домогосподарства стає особою-платником страхових внесків.

- * Страхові внески можуть бути зменшені в залежності від доходу і умов життя, тому, будь ласка, зв'яжіться з вашим муніципалітетом для отримання додаткової інформації.

(4) Подобиці пільгових виплат

Самостійна оплата медичних витрат

Коефіцієнт часткового навантаження (самооплати) медичних витрат за страхуванням становить:

- до 6 років (до моменту вступу в початкову школу): 20%;
- до 70 років: 30%;
- від 70 до 74 років: 20% (30% для тих, хто має активний дохід).

Медичні витрати

- У випадку, коли відразу після працевлаштування у вас ще немає картки медичного страхування
- У разі купівлі гіпсового терапевтичного обладнання
- У разі отримання за приписом лікаря таких послуг, як масаж, голковколювання, припікання тощо
- У разі лікування за кордоном тощо

Якщо ви спочатку сплачуєте повну вартість лікування, а після цього подаєте заявку на компенсацію, в разі схвалення такої заявки ви зможете отримати відшкодування заявлених медичних витрат за мінусом часткового навантаження (самооплати).

Великі витрати на медичне обслуговування

Це система, яка покриває медичні витрати у випадку якщо сума, сплачена у касі медичного закладу або аптеки протягом місяця (без урахування плати за харчування протягом госпіталізації та плати за ліжку), перевищує певний показник. В такому разі щомісячна максимальна сума навантаження, яка є остаточною сумою оплати з власної кишені, залежить від віку пацієнта (більше 70 років), а також від рівня його доходу.

Транспортні витрати

Якщо пацієнт має труднощі з пересуванням у зв'язку із хворобою або травмою і вимагає перевезення за вказівкою лікаря або невідкладною потребою, плата за таке перевезення може бути отримана готівкою при дотриманні всіх наведених нижче вимог:

- завдяки перевезенню було отримано відповідну медичну допомогу;
- причиною перевезення були труднощі з пересуванням через хворобу або травму;
- надзвичайна ситуація.

Пологи та одноразова допомога по догляду за дитиною

Ця система передбачена для зменшення фінансового навантаження, пов'язаного з пологами, коли застрахована особа народжує. Як правило, сума такої допомоги становить 420 000 ієн на дитину.

2-3 Система медичної допомоги людям похилого віку**(1) Необхідність вступу****Якщо вам виповнилось 75 років**

- Особи, зареєстровані як резиденти віком від 75 років, будуть зараховані до системи медичної допомоги для людей похилого віку.
- Приєднатися можуть також особи віком від 65 до 74 років, які мають інвалідність певного ступеню.
- Медичне страхування (Національне медичне страхування, Асоціація медичного страхування, Японська асоціація медичного страхування, Асоціація взаємодопомоги тощо), до системи якого ви входили на той момент, буде скасовано.
- Іноземці старше 75 років мають приєднатися до системи медичної допомоги для людей похилого віку, окрім тих, хто підпадає під будь-яку з наступних умов:
 - ① період перебування 3 місяці або менше*;
 - ② статус резиденції «Короткострокове перебування»;
 - ③ статус резиденції «Спеціальні види діяльності» підрозділ «Діяльність з метою лікування» або «Особа, що доглядає перебуваючих на лікуванні»;
 - ④ статус резиденції «Спеціальні види діяльності» підрозділ «Туризм, відпочинок та інші подібні види діяльності»;
 - ⑤ статус резиденції «Дипломат»;

- ⑥ особи, які не мають статусу резиденції через незаконне перебування тощо;
 - ⑦ особи з країн, що мають угоду про соціальне забезпечення з Японією, включно з медичним страхуванням, і які отримали свідоцтво про реєстрацію соціального страхування (і мають відповідний сертифікат) від уряду країни походження.
- * Навіть якщо термін перебування особи менше ніж 3 місяці, вона може вступити до програми страхування, якщо документально визнано її резиденцію більше 3 місяців і вона підпадає під одну з наступних категорій:
- ① статус резиденції «Індустрія розваг»;
 - ② статус резиденції «Технічний стажер»;
 - ③ статус резиденції «Утриманець»;
 - ④ статус резиденції «Спеціальні види діяльності» (за винятком випадків, що підпадають під пункти ③ або ④ із зазначених вище).

(2) Процедури вступу та виходу

Процедури вступу та виходу з системи медичної допомоги для людей похилого віку здійснюються в муніципалітеті за місцем проживання. За додатковою інформацією, будь ласка, зверніться до свого муніципалітету.

Якщо ви переїжджаєте до іншої префектури і змінюєте муніципалітет, вам буде необхідно вийти із системи медичної допомоги для людей похилого віку.

(3) Страхові внески

Страховий внесок — це загальна сума ставки на душу населення, яка є однаковою для всіх учасників страхової програми, та ставки доходу, що розраховується відповідно до рівня доходу особи, що страхується.

Страхові внески можуть бути знижені залежно від того, чи входила особа до програми медичного страхування за місцем роботи, або від її доходу, умов проживання тощо. За додатковою інформацією, будь ласка, зверніться до муніципалітету за місцем проживання.

(4) Детальна інформація про переваги страхування

Самостійна оплата медичних витрат

У разі отримання медичного обслуговування за страховкою, ставка часткового навантаження (самооплати) становитиме 10% від загальних медичних витрат. Проте з осіб, які мають такий самий дохід, що й на дійсній службі, або близький у порівнянні, стягуватиметься 30%.

Медичні витрати

- У випадку, коли відразу після приєднання до програми у вас ще немає картки медичного страхування
- У разі купівлі гіпсового терапевтичного обладнання
- У разі отримання за приписом лікаря таких послуг, як масаж, голковколювання, припікання тощо
- У разі лікування за кордоном тощо

Якщо ви спочатку сплачуєте повну вартість лікування, а після цього подаєте заявку на компенсацію, в разі схвалення такої заявки ви зможете отримати відшкодування заявлених медичних витрат за мінусом часткового навантаження (самооплати).

Великі витрати на медичне обслуговування

Це система, яка покриває медичні витрати у випадку якщо сума, сплачена у касі медичного закладу або аптеки протягом місяця (без урахування плати за харчування протягом госпіталізації та плати за ліжко), перевищує певний показник. В такому разі щомісячна максимальна сума навантаження, яка є остаточною сумою оплати з власної кишені, залежить від рівня доходу пацієнта.

Транспортні витрати

Якщо пацієнт має труднощі з пересуванням у зв'язку із хворобою або травмою і вимагає перевезення за вказівкою лікаря або невідкладною потребою, плата за таке перевезення може бути отримана готівкою при дотриманні всіх наведених нижче вимог:

- завдяки перевезенню було отримано відповідну медичну допомогу;
- причиною перевезення були труднощі з пересуванням через хворобу або травму;
- надзвичайна ситуація.

3 Ліки

- Ліки можна придбати в аптеках і аптечних магазинах.
- Ліки можуть бути використані для лікування захворювань і травм, але враховуйте, що препарати можуть мати побічні ефекти. Будьте уважні і обережні при застосуванні.
- Якщо у вас виникли питання щодо ліків, зверніться до фармацевта в аптеці або до зареєстрованого продавця.

* Зареєстровані продавці можуть продавати деякі ліки, які можна придбати без рецепта (безрецептурні ліки).

3-1 Аптеки

В аптеках ліки відпускаються за рецептами, виданими лікарями, де можна придбати як рецептурні так і безрецептурні ліки.

3-2 Аптечні магазини

Безрецептурні ліки можна придбати так само, як і в аптеках, але аптечні магазини не приймають рецепти.

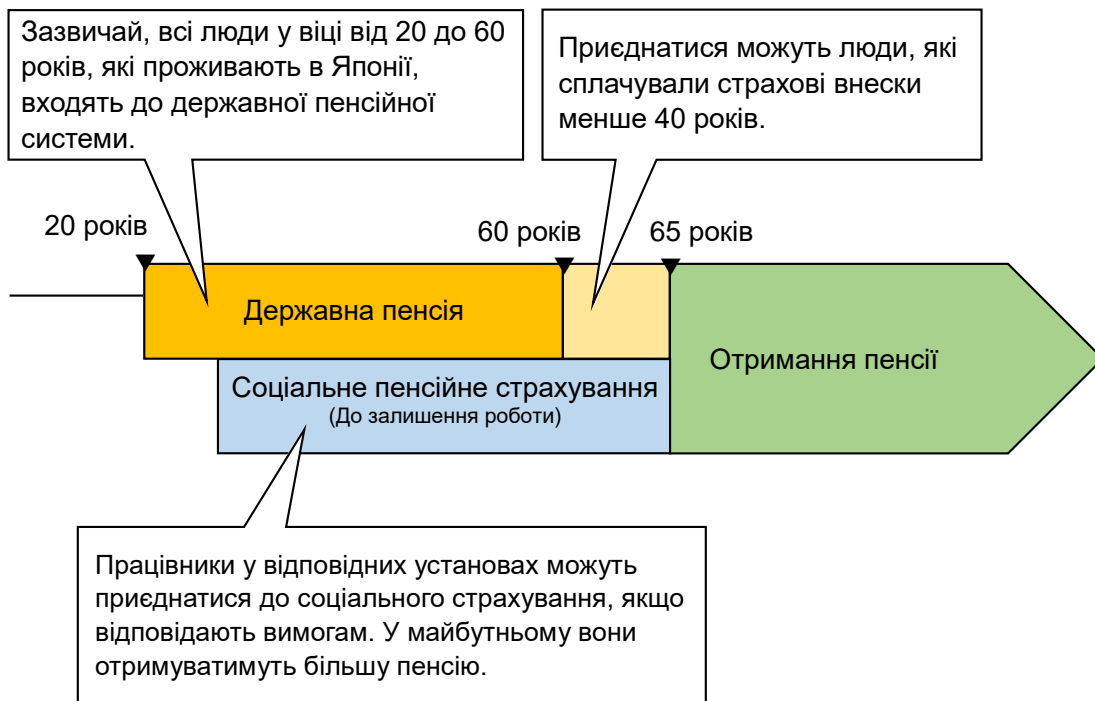
Розділ 7 Пенсія та соціальна допомога

1 Пенсія

Пенсійна система Японії – це система, основою якої є внутрішня підтримка в суспільстві протягом поколінь, створена з метою надання необхідного матеріального забезпечення у випадку надзвичайних ситуацій у майбутньому.

Вона функціонує через використання страхових внесків, сплачених працюючим поколінням на пенсійні виплати людям похилого віку та іншим особам.

Схематичне зображення отримання базової пенсії за віком та соціальної пенсії за віком

1-1 Державна пенсія

Згідно з японською державною пенсійною системою, зазвичай, усі люди віком від 20 до 60 років, які проживають в Японії, зобов'язані приєднатися до державної пенсійної системи.

(1) Застрахована особа (учасник) та порядок зарахування

Існують три види (№ 1 - № 3) застрахованих осіб (учасників) державної пенсійної системи.

① Застрахована особа № 1

- Особа, яка не підпадає під категорію застрахованих № 2 та застрахованих № 3 (наприклад, самозайняті особи та студенти), є застрахованою державною пенсією № 1.
- Процедура зарахування здійснюється в муніципальній адміністрації за місцем проживання особи.

② Застрахована особа № 2

- Особа, яка працює в компанії, підприємстві тощо та має соціальне пенсійне страхування, є застрахованою державною пенсією № 2.
- Процедуру зарахування здійснює компанія (власник підприємства).

③ Застрахована особа № 3

- Один із подружжя, що перебуває на утриманні особи, яка має соціальне пенсійне страхування (застрахована особа державної пенсії № 2), є особою, застрахованою державною пенсією № 3.
- Процедури зарахування здійснюються через компанію, де працює чоловік/дружина (особа, застрахована державною пенсією № 2).

* Один із подружжя, що перебуває на утриманні застрахованої особи № 1, не буде застрахованою особою № 3.

* Один із подружжя, що перебуває на утриманні пенсіонера віком від 65 років, який має соціальне пенсійне страхування, не буде застрахованою особою № 3.

(2) Страховий збір

- Розмір платежу за державну пенсію застрахованих осіб № 1 є однаковим. Застраховані особи № 2 та № 3 не повинні сплачувати державний пенсійний внесок.
- Страхові внески можна сплатити за допомогою квитанції, переказу коштів або кредитної картки.
- Якщо страхові внески сплачуються наперед, буде застосовано знижку.
- Якщо сплату страхового внеску ускладнено через зменшення доходу або безробіття, існує система звільнення/відстрочення страхового внеску.
- Для отримання додаткової інформації, будь ласка, зв'яжіться з муніципалітетом або відділом пенсійного забезпечення за місцем проживання.

(3) Страхові виплати

Базова пенсія за віком

- Особи, які мали право на отримання пенсії протягом 10 і більше років (наприклад, період, за який було сплачено страховий внесок та період,

протягом якого було звільнено від нього), можуть отримувати базову пенсію за віком від 65 років.

- Розмір базової пенсії за віком визначається відповідно до періоду, за який було сплачено внесок.
- Ті, хто сплачував внесок протягом 40 років у віці від 20 до 60 років, можуть отримувати повний розмір базової пенсії за віком.
- * Період несплати страхових внесків не є періодом з правом на отримання пенсії.
- * Спосіб розрахунку розміру базової пенсії за віком для тих, хто звільнений від сплати страхових внесків, відрізняється залежно від виду звільнення та коефіцієнта казначейського навантаження базової пенсії.

Базова пенсія за інвалідністю

- Базову пенсію за інвалідністю можуть отримувати особи, які підпадають під усі перелічені нижче умови.
 - ① Наявний певний рівень інвалідності через хворобу чи травму.
 - ② Перший день медичного огляду на хворобу або травму (день першого медичного огляду з приводу захворювання або травми, що спричинила інвалідність) був під час членства у державному пенсійному страхуванні.
 - ③ Вимоги щодо сплати страхового внеску виконувалися за день до першого медичного огляду.
- Базова пенсія за інвалідністю має 1 та 2 ступені інвалідності.
- Розмір базової пенсії за інвалідністю варіюється в залежності від ступеню.
 - ① Інвалідність 1 ступеню → 1,25 повного розміру базової пенсії за віком
 - ② Інвалідність 2 ступеню → Такий же розмір, як і повний розмір базової пенсії за віком
- Для осіб з інвалідністю 1 та 2 ступеню, що мають дитину, передбачені додаткові виплати.

Базова пенсія у зв'язку з втратою годувальника

- Базову пенсію у зв'язку з втратою годувальника можуть отримувати член подружжя з дитиною або дитина, які відповідають наступним умовам.
- ⇒ Відповідає випадкам ① та ②
- ① На момент смерті особа була застрахована державною пенсією або відповідала вимогам щодо сплати державного пенсійного внеску.

- ② Померла особа мала право на базову пенсію за віком 25 і більше років.

⇒ Померла особа забезпечувала засоби до існування

- Розмір базової пенсії у зв'язку з втратою годувальника буде таким же, як і повний розмір базової пенсії за віком. Для осіб, що мають дитину, передбачені додаткові виплати.

- Важливе зауваження щодо визначення терміну «дитина»

Термін «дитина» стосується наступних неодружених осіб:

- діти, яким станом на 31 березня ще не виповнилося 18 років;
- діти віком до 20 років з інвалідністю 1 або 2 ступеню.

Одноразова матеріальна допомога у разі смерті

- Якщо особа, страховий внесок якої сплачувався 36 місяців і більше як застрахованої особи № 1, померла, не отримуючи ні базової пенсії за віком, ні базової пенсії за інвалідністю, а сім'я померлого не може отримати базову пенсію у зв'язку з втратою годувальника, сім'я померлого може отримати одноразову матеріальну допомогу.
- Розмір одноразової матеріальної допомоги в разі смерті залежить від періоду сплати страхових внесків та періоду звільнення від сплати страхових внесків.

Пенсія вдові

- У разі смерті чоловіка, який був особою, застрахованою державною пенсією № 1, протягом 10 і більше років, а дружина була на утриманні на момент його смерті та подружні стосунки тривали протягом 10 і більше років. Дружина може отримувати пенсію вдові у віці від 60 до 65 років.
- Розмір пенсії вдові становить три чверті базової пенсії за віком, що розраховується з огляду лише на страховий стаж чоловіка як застрахованої особи № 1.

1-2 Соціальне пенсійне страхування

Працівники, які працюють у відповідних комерційних установах, можуть оформити соціальне страхування, якщо вони відповідають певним вимогам. (Вимоги до відповідних комерційних установ та реєстрації такі ж, як і для медичного страхування.)

Працівники, які не зараховані до соціального пенсійного страхування, зараховуються до державної пенсії.

(1) Застрахована особа

- Особи віком до 70 років, які працюють у відповідних комерційних установах, якщо вони відповідають вимогам, є застрахованими соціальним страхуванням.

* Відповідні комерційні установи

Наведені нижче установи є відповідними комерційними установами.

- ① Корпорації та інші юридичні особи.
- ② Приватні підприємства (5 і більше осіб), за винятком сільського, лісового, рибного господарства та сфери послуг.
- ③ Підприємства, які добровільно діють за трудовим договором.

(2) Страховий збір

- Страховий внесок, який сплачує особа, розраховується наступним чином.

Місячна заробітна плата (стандартна місячна заробітна плата) та премія (стандартна премія) x ставка страхового внеску ÷ 2.

- * Страховий внесок на соціальне страхування роботодавець і страхувальник оплачують наполовину.

(3) Страхові виплати

Соціальна пенсія за віком

- Отримувати соціальну пенсію за віком можуть особи, які були застраховані соціальною пенсією та мають право на отримання соціальної пенсії за віком 10 і більше років.
- Розмір соціальної пенсії за віком визначається відповідно до місячного заробітку (стандартної місячної заробітної плати) та тривалості періоду, коли людина була особою, застрахованою соціальною пенсією.
- * Особи певної вікової групи, які відповідають вимогам щодо сплати страхових внесків, можуть отримати соціальну пенсію за віком до досягнення ними 65 років.

Соціальна пенсія за інвалідністю

- Особи, які підпадають під усі перелічені нижче вимоги, можуть отримувати пенсію за інвалідністю.
 - ① Перший медичний огляд на хворобу або травму, що спричинила інвалідність, відбувся під час членства в соціальному пенсійному страхуванні.
 - ② Наявний певний рівень інвалідності через хворобу або травму.
 - ③ Виконані вимоги щодо сплати страхового внеску за день до першого медичного огляду.

- У соціальної пенсії за інвалідністю є 1-й, 2-й і 3-й ступені інвалідності.
- Розмір пенсії за інвалідністю варіюється залежно від ступеню інвалідності.
 - ① 1 ступінь інвалідності → 1,25 розміру соціальної пенсії за віком.
 - ② Інвалідність 2 і 3 ступенів → Такий же розмір, як і соціальна пенсія за віком.
- * Існує мінімальний гарантований розмір пенсії за інвалідністю 3 ступеня.
Мінімальний гарантований розмір = розмір базової пенсії по інвалідності 2 рівня x 3/4.
Ви можете отримати одноразову матеріальну допомогу за інвалідністю, навіть якщо ви не відповідаєте ступеню інвалідності, за який ви можете отримувати соціальну пенсію за інвалідністю.

Соціальна пенсія у зв'язку з втратою годувальника

- Особа, яка втратила годувальника та була на утриманні померлої людини, може отримувати соціальну пенсію у зв'язку з втратою годувальника, якщо підпадає під будь-яку з наведених нижче умов.
 - ① У разі смерті особи, яка відповідала вимогам щодо сплати страхового внеску на соціальне страхування і була застрахованою особою.
 - ② У разі смерті особи, яка відповідала вимогам щодо сплати страхового внеску, протягом 5 років від дати першого медичного огляду через хворобу або травму протягом страхового періоду соціального страхування.
 - ③ У разі смерті застрахованої особи або особи, яка була застрахована і яка мала право на основну пенсію за віком 25 років і більше.
 - ④ У разі смерті особи, яка могла отримувати соціальну пенсію за інвалідністю 1 та 2 ступеня.
- Розмір соціальної пенсії у зв'язку з втратою годувальника становить три чверті розміру соціальної пенсії за віком для померлого.
- Важливе зауваження щодо визначення терміну «сім'я з втраченим годувальником»

До сім'ї з втраченим годувальником відносяться наступні категорії людей.

- ① Подружжя (чоловік від 55 років, оплата від 60 років).
 - ② Діти (так само, як діти з державною пенсією).
 - ③ Батьки (від 55 років, надається від 60 років).
 - ④ Онуки (з тими ж вимогами, що й діти).
 - ⑤ Дідусь і бабуся (від 55 років, надається від 60 років).
- * Якщо чоловік/дружина має право на базову соціальну пенсію у зв'язку з втратою годувальника, він/вона може отримувати соціальну пенсію у зв'язку з втратою годувальника з 55 років.
 - * Батьки, онуки, дідусі й бабусі не можуть отримувати виплати, якщо їх отримує особа, яка займає вищий пріоритет.

1-3 Одноразова виплата за виїздом

Вимоги до подання запиту

Ті, хто відповідає всім перерахованим нижче вимогам, можуть запросити одноразову виплату за виїздом, коли виїжджають з Японії.

- ① Не мають японського громадянства.
- ② Були зараховані на соціальне пенсійне страхування або державну пенсію протягом 6 місяців і більше.
- ③ Не відповідають потрібному строку участі (загалом 10 років), необхідного для отримання пенсії.
- ④ Не мають зареєстровану адресу проживання в Японії.
- ⑤ Більше не застраховані у пенсійній системі Японії.
- ⑥ Ніколи не отримували пенсію за інвалідністю тощо.
- ⑦ Після виїзду з Японії минуло менше 2 років.

На що слід звертати увагу під час подання запиту

Запитуючи одноразову виплату за виїздом, уважно перевірте наступні пункти.

- ① Якщо Ви отримаєте одноразову виплату за виїздом, Ви втратите всі записи, які були зареєстровані в японській пенсійній системі до того, як подали запит. За цим, якщо Ви отримаєте одноразову виплату за виїздом, в майбутньому Ви не отримуватимете пенсію за віком в Японії. Радимо звертати на це увагу, обмірковуючи доцільність запиту щодо одноразової виплати.
- * Бланк заяви на одноразову виплату за виїздом можна завантажити з веб-сайту Японської пенсійної служби. Уважно прочитайте примітки до бланку заяви.

- ② Якщо адреса вашого проживання все ще зареєстрована в Японії в день прийняття заявки пенсійною службою Японії, Ви не зможете отримати одноразову виплату. Тому, будь ласка, подавайте запит на одноразову виплату за виїздом після подання повідомлення про виїзд до муніципалітету за місцем вашого проживання.
- ③ Якщо Ви надсилаєте запит одноразової виплати за виїздом поштою до виїзду з Японії, надішліть бланк заяви так, щоб він надійшов до Японської пенсійної служби після дати від'їзду.
- ④ Розмір одноразової виплати за виїздом розраховується за певною кількістю років сплачених страхових внесків, відповідно до періоду участі в японській пенсійній системі. З квітня 2021 року максимальна кількість років була збільшена. Конкретна максимальна кількість років відповідно до періоду участі є наступною.
 - ◎ Якщо пенсійний стаж був у період лише до березня 2021 року.
Розраховується максимально до 3 років (36 місяців) сплачених страхових внесків.
 - ◎ Якщо пенсійний стаж був після квітня 2021 року.
Розраховується максимально до 5 років (60 місяців) сплачених страхових внесків.

Якщо особа, яка неодноразово перебувала в Японії, планує перевищити загальну максимальну кількість років участі у японській пенсійній системі, і бажає отримати одноразову виплату за виїздом відповідно до пенсійного стажу, необхідно подавати запит на одноразову виплату кожного разу, як вона виїжджає з Японії.
- Будь ласка, перевірте веб-сайт Пенсійної служби Японії для отримання додаткової інформації про бланк заяви, адресу та одноразові виплати за виїздом.

<https://www.nenkin.go.jp/service/jukyu/todoke/kyotsu/20150406.html>

● Важливе зауваження щодо договору соціального забезпечення

Станом на сьогодні Японія має угоди про соціальне страхування з багатьма країнами. Ті, хто має пенсійний стаж у країні, з якою є угода про соціальне страхування, можуть, навіть якщо період реєстрації пенсії в кожній країні короткий, об'єднати пенсійні періоди обох країн та отримувати пенсію Японії або країни-партнера, з якою є договір.

- Будь ласка, відвідайте веб-сайт Міністерства охорони здоров'я, праці та соціального забезпечення, щоб отримати інформацію про те, з якими країнами Японія має угоду про соціальне страхування.

2 Страхування довгострокового догляду

В Японії діє система страхування довгострокового догляду як механізм підтримки усім суспільством літніх людей, які потребують довготривалого догляду. Учасники системи страхування довгострокового догляду у разі потреби можуть скористатися послугою довгострокового догляду, сплативши страховий внесок та сплачуючи частину вартості догляду.

2-1 Особи які мають право на страхування

Якщо вам більше 40 років і ви проживаєте в Японії більше 3 місяців, ви маєте право на страхування довгострокового догляду.

2-2 Страховий збір

Для тих, хто має право страхування на довгостроковий догляд, страховий збір, що підлягає сплаті, визначається відповідно до рівня доходу минулого року. Страховий збір залежить від рівня вашого доходу, району, в якому ви проживаєте, належності до наступних вікових груп.

- ① 65 років і старше (застрахована особа № 1).

Як правило, внесок збирають шляхом утримання з пенсії (деякі люди сплачують його за платіжною квитанцією тощо).

- ② Від 40 до 65 років (застрахована особа № 2).

Внесок збирають на додаток до внеску медичного страхування.

- Детальну інформацію про систему страхування довгострокового догляду (застрахована особа № 2) можна знайти на наступному веб-сайті.

https://www.mhlw.go.jp/stf/newpage_10548.html

2-3 Користування послугами довготривалого догляду

Користування послугою довготривалого догляду виглядає наступним чином.

- ① Особа подає запит на отримання «Підтвердження необхідності довготривалого догляду (необхідності у підтримці)» до муніципалітету та отримує схвалення.
- * Щоб скористатися послугою довготривалого догляду, треба отримати «Підтвердження необхідності довготривалого догляду (необхідності у підтримці)».
- * Коли особа подає запит, будуть досліджені її фізичний та психічний стан. Про результати досліджень повідомляють здебільшого протягом 30 днів.
- ② Робиться запит до менеджера з догляду або Центру регіональної комплексної підтримки щодо створення плану довгострокового догляду (план догляду).
- * Будь ласка, подавайте заявку безпосередньо до закладу та під час вступу до нього.
- ③ Отримуються послуги на основі плану догляду.
- * Крім того, існує також служба профілактики довгострокового догляду (підтримки життя) для людей, які не змогли отримати «Підтвердження необхідності довготривалого догляду (необхідності у підтримці)». Для отримання додаткової інформації, будь ласка, зв'яжіться з муніципалітетом за місцем вашого проживання.

3 Добробут дітей

3-1 Допомога на дітей

▣ Будь ласка, зверніться до розділу 4 пункт 3-4 «Допомога на дитину»

3-2 Допомога на виховання дітей

- Ця допомога надається дітям*, які виховуються в неповних сім'ях.
- Ви можете отримати її, якщо ви опікуєте дитину, яка підпадає під будь-яку з наведених нижче умов.
 - ① Дитина, батьки якої розірвали шлюб.
 - ② Дитина, чиї батько чи мати померли.
 - ③ Дитина, батько чи мати якої мають певний ступінь інвалідності.
 - ④ Дитина, батька чи мати якої визнано безвісно відсутніми тощо.
- * Дитиною є особа, якій станом на 31 березня ще не виповнилось 18 років або особа, яка не досягла 20 років і має певну інвалідність.

Щомісячна оплата

- * Сума на 2021 рік
 - Для однієї дитини
 - Повне забезпечення : 43 160 ієн
 - Часткове забезпечення: від 43 150 ієн до 10 180 ієн
 - Додаткова сума для 2 і більше дітей (Друга дитина)
 - Повне забезпечення: 10 190 ієн
 - Часткове забезпечення: від 10 180 ієн до 5100 ієн (На кожну дитину після третьої дитини)
 - Повне забезпечення: 6110 ієн
 - Часткове забезпечення: від 6100 ієн до 3060 ієн
- * Розмір виплати щороку варіюється відповідно до цін. Особи, чий дохід у попередньому році перевищує певну суму, не зможуть отримати виплату. Крім того, якщо ви отримуєте державну пенсію, ви не можете отримувати допомогу або її частину. Для отримання додаткової інформації, будь ласка, зверніться до муніципалітету за місцем вашого проживання.

3-3 Спеціальна допомога на виховання дітей

Така допомога доступна батькам, які вдома виховують дітей з розумовими або фізичними вадами (до 20 років).

- * Якщо дохід батьків у попередньому році перевищує певну суму, вони не зможуть отримати таку допомогу. Для отримання додаткової інформації, будь ласка, зверніться до муніципалітету за місцем вашого проживання.

Сума, яку можна отримати

- * Сума на 2021 рік (щороку змінюється залежно від цін)
 - Для дітей з особливо важкими вадами (еквівалент 1 ступеню базової пенсії за інвалідністю)
 - 52 500 ієн/місяць на дитину
 - Для дітей з важкими вадами (еквівалент 2 ступеню базової пенсії за інвалідністю)
 - 34 970 ієн/місяць на дитину

3-4 Соціальна допомога на дітей-інвалідів

Цю допомогу можуть отримати діти (до 20 років), які у повсякденному житті потребують довготривалого догляду через важкі розумові чи фізичні вади.

- * Якщо дохід особи у попередньому році перевищує певну суму, вона не зможе отримати таку допомогу. Для отримання додаткової інформації, будь ласка, зверніться до муніципалітету за місцем вашого проживання.

Сума, яку можна отримати

- * Сума на 2021 рік (щороку змінюється залежно від цін)
14 880 ієн/місяць

4 Соціальна допомога за інвалідністю

4-1 Посвідчення

Якщо у вас є фізичні чи розумові вади, ви можете отримати посвідчення інваліда за ступенем інвалідності.

Якщо ви отримаєте посвідчення, ви зможете користуватися такими системами, як звільнення від сплати податків та знижка на транспортні витрати.

Види посвідчення про інвалідність

- Посвідчення фізичної інвалідності: особи з постійними обмеженнями можливостей
- Реабілітаційне посвідчення: особи з вадами розумового розвитку
- Посвідчення ментальної інвалідності здоров'я та добробуту: особи, які мають обмеження у повсякденному або соціальному житті через психічні захворювання

- ▣ Будь ласка, перевірте наведений нижче веб-сайт, щоб дізнатися більше.

https://www.mhlw.go.jp/stf/seisakunitsuite/bunya/hukushi_kaigo/shougaiha_hukushi/techou.html

- * Для консультації зверніться до найближчого муніципалітету.

4-2 Адміністративні послуги для осіб з інвалідністю та дітей з інвалідністю

Для підтримки повсякденного та соціального життя людей з обмеженими можливостями доступні різноманітні послуги (наприклад, довгостроковий догляд, підтримка в навчанні тощо).

Крім того, до адміністративних послуг для дітей з обмеженими можливостями відносяться підтримка розвитку дітей з обмеженими можливостями та довгостроковий догляд.

Для отримання додаткової інформації про адміністративні послуги для людей з обмеженими можливостями та дітей з обмеженими можливостями, будь ласка, зверніться до муніципалітету за місцем вашого проживання.

5 Соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям

Якщо дохід вашої сім'ї менший за мінімальні витрати на проживання, ви зможете отримати допомогу малозабезпеченим сім'ям як різницю між мінімальними витратами на проживання та доходом (після виконання вимог, зазначених у 5-1).

- * Мінімальні витрати на проживання встановлюються міністром охорони здоров'я, праці та соціального забезпечення.

Стосовно іноземців, наступні особи можуть підлягати соціальному захисту:

- Постійний резидент, чоловік/дружина японця/японки, чоловік/дружина постійного резидента, спеціальний постійний резидент тощо, які не мають обмежень у діяльності

Для отримання додаткової інформації, будь ласка, зверніться до муніципалітету за місцем вашого проживання.

5-1 Вимоги щодо отримання допомоги малозабезпеченим

(1) Використання активів

Якщо ви маєте вклади/заощадження, землю/будинки, що не використовуються для повсякденного життя, продайте їх задля покриття витрат на проживання.

(2) Використання здібностей

Якщо ви можете працювати, працюйте відповідно до своїх можливостей.

(3) Інші виплати тощо

Якщо ви можете отримати пільги з інших систем, таких як пенсії, допомоги тощо, спочатку скористайтеся цими виплатами.

(4) Допомога від зобов'язаних утримувачів

Якщо ви можете отримати допомогу від своїх родичів, будь ласка, зверніться за допомогою до них.

5-2 Види та зміст допомоги малозабезпеченим

Виплату буде визначено відповідно до витрат, необхідних для життя.

Витрати, необхідні для життя	Види допомоги	Зміст виплат
Витрати, необхідні для повсякденного життя	Допомога для життєдіяльності	<ul style="list-style-type: none"> • Особисті витрати, такі як витрати на харчування

(Їжа, одяг, комунальні послуги тощо)		• Розрахована стандартна сума загальних домашніх витрат, такі як комунальні витрати тощо
Оренда квартир тощо	Допомога на житло	Фактичні витрати будуть оплачені в межах зазначеного діапазону
Витрати на шкільне приладдя, необхідне для отримання обов'язкової освіти	Допомога в освіті	Оплата встановленої стандартної суми
Вартість медичного обслуговування	Медична допомога	Вартість оплачується безпосередньо лікувальному закладу (без навантаження на людину)
Витрати на довгостроковий догляд	Допомога з довгостроковим доглядом	Вартість оплачується безпосередньо постачальнику довгострокової допомоги (без навантаження на людину)
Витрати на пологи	Допомога при народженні дитини	Фактичні витрати будуть оплачені в межах зазначеного діапазону
Витрати на придбання навичок, необхідних для працевлаштування	Допомога із зайнятстю	Фактичні витрати будуть оплачені в межах зазначеного діапазону
Витрати на поховання	Допомога на поховання	Фактичні витрати будуть оплачені в межах зазначеного діапазону

6 Система підтримки незалежності людей, що потребують допомоги

Існує консультаційний пункт, який підтримує незалежність людей, що потребують допомоги. Залежно від змісту консультації ви можете отримати допомогу щодо працевлаштування або бюджету домашнього господарства тощо. Для отримання додаткової інформації, будь ласка, зверніться до муніципалітету за місцем вашого проживання.

Розділ 8 Податки

Іноземці та податки

Навіть іноземці зобов'язані платити податки, якщо потрапляють під встановлені вимоги. Приклади обов'язкової сплати податків.

- Особи, які мають дохід, отриманий від роботи в Японії.
 - Повинні платити податок на прибуток у порядку загального правила.
- Особи, які мають адресу в Японії станом на 1 січня.
 - Повинні сплачувати податок резидента. (Оподатковується відповідно до доходу попереднього року.)

Крім того, навіть іноземці, зобов'язані сплачувати податок на споживання, під час проживання в готелі або харчування під час подорожі.

● Важливе зауваження стосовно «державного податка» та «місцевого податка»

Японські податки поділяються на «державний податок» і «місцевий податок» залежно від того, де вони сплачуються.

- Податок, який сплачується країні, називається «державний податок». Типовий приклад — «податок на прибуток».
- Податок, що сплачується префектурі або муніципалітету, де ви проживаєте, називається «місцевим податком». Типовий приклад — «податок резидента».

1 Податок на прибуток

Податок на прибуток – це податок з доходів фізичної особи, отриманих протягом року з 1 січня по 31 грудня.

Розрахунок податку на прибуток відбувається таким чином.

- ① Доходи - Витрати = Сума доходу (А)
- ② Сума доходу (А) - Різноманітні відрахування (див. 1-3) = Сума оподаткованого доходу (В)
- ③ Сума оподаткованого доходу (В) x Ставка податку

Ставка податку збільшується поступово у міру збільшення суми оподаткованого доходу (В).

1-1 Платники податків та діапазон оподаткованого доходу

Діапазон доходів, що підлягають оподаткуванню податком на прибуток, варіюється в залежності від наступних типів проживання.

(1) Резидент

Особа, яка має «адресу» в Японії, або особа, яка має «місце проживання» протягом більше одного року (за винятком (2) непостійних резидентів) називається «резидентом».

→ Усі доходи, включаючи доходи з іноземних джерел, оподатковуються податком на прибуток.

● Важливе зауваження стосовно «адреси» і «місця проживання»

- «Адреса» — особисте місце мешкання, яке визначається за об'єктивними фактами незалежно від того, чи є це місцем мешкання (особа працює в Японії, чоловік/дружина та інші родичі, які заробляють на життя, живуть у Японії та ін.)
- «Місце перебування» — це місце, де особа проживає значний період часу, але не розглядається як місце мешкання.

(2) Непостійний резидент

«Резидент», який не має японського громадянства і який має адресу або місце перебування в Японії протягом останніх 10 років загалом 5 років або менше називається «непостійним резидентом».

→ ① прибутки крім прибутку з іноземних джерел, і ② прибутки з іноземних джерел, виплачених всередині країни або перерахованих з-за кордону, оподатковуються

(3) Нерезидент

Особи, які не є «резидентами» або «непостійними резидентами» (наприклад, ті, хто має адресу в іноземній країні), називаються «нерезидентами».

→ Податок на прибуток застосовується лише до внутрішнього джерела доходу, наприклад, заробітної плати, отриманої в Японії або винагороди, що походить з надання персональних послуг в Японії.

1-2 Декларація з податку на прибуток та сплата податку

Податок на прибуток розраховується самостійно шляхом розрахунку суми отриманого за поточний рік доходу та суми податку на прибуток з нього. Остаточна податкова декларація подається до податкової інспекції до закінчення терміну подачі після чого буде врегульовано надлишок або недолік утриманого податку на прибуток (див. 1-4). Ця процедура називається «податкова декларація».

(1) Особи, зобов'язані подавати остаточну податкову декларацію

Більшості осіб, які отримують заробітну плату, не потрібно подавати податкову декларацію, оскільки податок на прибуток утримується

роботодавцем (див. 1-4), а потім розраховується шляхом коригування наприкінці року (див. 1-4).

Однак подавати податкову декларацію зобов'язані наступні особи.

- Особи, які отримують заробітну плату з одного місця і чий загальний дохід, зокрема доходу від заробітної плати та пенсійного доходу, перевищує 200 000 ієн.
- Особи, які отримують заробітну плату з двох або більше місць і чия загальна сума доходу від заробітної плати, яка не була скоригована на кінець року, а також дохід, зокрема доходу від заробітної плати та пенсійного доходу, перевищує 200 000 ієн.
- Особи, які отримують дохід від біржової торгівлі або бізнесу, крім заробітної плати, і які підлягають оподаткуванню в результаті обчислення податку на прибуток тощо.

Якщо особа має сплачувати податок за податковою декларацією, платник податків повинен сплатити його самостійно до встановленого строку (повідомлення про сплату від податкової служби немає).

Існують наступні способи оплати податків.

- ① Оплата готівкою (цілодобові міні-маркети, банки, пошта, управління податкової служби)
- ② Переказ грошей з банківського рахунку
- ③ Інтернет-банкінг і прямі платежі
- ④ Оплата кредитною карткою в Інтернеті

(2) Особи яким буде повернуто прибутковий податок, у разі подання податкової декларації

- Якщо утриманий прибутковий податок (див. 1-4) переплачений через вирахування доходу (див. 1-3), прибутковий податок повертається шляхом подання податкової декларації. Повернення прибуткового податку отримується переказом на рахунок поштового відділення або банківський рахунок.
- Якщо немає надміру сплаченого податку на прибуток через утримання податку, не буде податку на прибуток, що повертається.

(3) Кінцевий строк подання податкової декларації та сплати податків

Консультації щодо остаточних податкових декларацій та прийняття податкових декларацій, щодо податку на прибуток за кожний рік, проводяться з 16 лютого по 15 березня наступного року.

* Як правило податкова служба не надає консультації і не приймає податкові декларації у неробочі дні (суботи, неділі, свята тощо).

Кінцевий строк сплати податку на прибуток згідно податкової декларації – 15 березня.

* Якщо цей строк (15 березня) припадає на суботу, неділю, державні свята тощо, кінцевим строк буде наступний робочий день.

(4) При виїзді з Японії

- Якщо особа втрачає адресу або місце перебування в Японії, як правило, у рік від'їзду з Японії вносяться коригування в зарплату згідно процедури коригування в кінці року.
- Якщо особа, що подає податкову декларацію, належить до категорії (1), податкову декларацію необхідно подати та сплатити податки до виїзду з Японії.
- Якщо особа подає податкову декларацію або сплачує податки після виїзду з Японії, необхідно вибрати податкового агента, який проживає в Японії, і надіслати «Форму повідомлення для податкового агента» до відповідної податкової служби. Після виїзду з Японії податковий агент проведе процедуру подачі податкової декларації від імені особи що виїхала.

1-3 Основні відрахування з доходу

Враховуючи обставини кожної особи, певна сума буде вирахована з розрахунку податку на прибуток, якщо застосовується наступне. (див. формулу в 1)

Для нерезидентів (див. 1-1 (3)) типи відрахувань, які можна застосувати, обмежені.

(1) Особи, які мають на утриманні родичів

- Особи, які мають на утриманні родичів і вони відповідають певним вимогам, наприклад, загальний дохід утриманця становить 480 000 ієн або менше (380 000 ієн або менше до 2019 року), можуть отримати відрахування на певну суму доходу.
- Якщо родич на утриманні є нерезидентом (див. 1-1 (3)), «Документи про підтвердження родинних стосунків (копія реєстру родини тощо)» та «Документи про підтвердження перебування родичів на утриманні (Документи при переказі коштів з фінансової установи тощо)» необхідно додавати до остаточної податкової декларації або надавати при поданні остаточної податкової декларації.

(2) Особи, які мають чоловіка/дружину

- Особи, які мають чоловіка/дружину і відповідають певним вимогам, можуть отримати певну суму відрахування з доходу.
- Якщо подружжя є нерезидентом (див. 1-1 (3)), «Документи про підтвердження шлюбних відносин (копія реєстру сім'ї тощо)» та «Документи про підтвердження перебування чоловіка/дружини на утриманні (Документи при переказі коштів з фінансової установи

тощо)» необхідно додавати до остаточної податкової декларації або надавати при поданні остаточної податкової декларації.

(3) При сплаті внесків на соціальне страхування

Якщо особа сплачувала внески із соціального страхування (медичне страхування, національна пенсія, соціальне пенсійне страхування тощо) для себе чи свого чоловіка/дружини чи інших родичів, вона може отримати вирахування з доходу на сплачену суму.

(4) При сплаті внесків зі страхування життя тощо

Якщо особа сплачує певну суму внесків зі страхування життя, довгострокового медичного страхування та індивідуального пенсійного страхування, вона можете отримати певну суму відрахування з доходу.

(5) При сплаті медичних витрат

Якщо витрати на лікування особи, чоловіка чи дружини чи інших родичів, за яких ви сплачуєте, перевищують певну суму, ви можете отримати вирахування з доходу відповідно до суми медичних витрат.

1-4 Утримання податку та коригування наприкінці року

- Із зарплати, яку іноземці отримують від роботодавця відраховується (утримується) податок на прибуток.
- При отриманні останньої зарплати наприкінці року розраховується податок на прибуток (коригування наприкінці року).
- Особі, яка отримує заробітну плату, платник заробітної плати видає «довідку про утримання» із зазначенням суми виплати тощо.

1-5 Винятки спеціальної податкової угоди

Якщо між країною походження особи та Японією було укладено податкову угоду, податок на прибуток може бути зменшений або скасований, якщо дотримано певних вимог.

2 Податок резидента

2-1 Що таке податок резидента?

- Це податок, сплачений до префектури та муніципалітету, де особа має (або мала) адресу станом на 1 січня.
- Існує «відсоток доходу», який виплачує суму, розраховану із заробітної плати, отриманої від підприємства з 1 січня по 31 грудня попереднього року, і «норма на душу населення», яка виплачує фіксовану суму незалежно від отриманої зарплати.
- Податок резидента, що сплачується префектурі та той що сплачується муніципалітету, сплачуються разом до муніципалітету.

2-2 Сплата податку резидента

- Існує два способи сплати податку резидента.
 - ① Спеціальний збір : Підприємство утримує наперед податок резидента із заробітної плати і сплачує його муніципалітету. Це стосується тих, хто працює на підприємстві чи на заводі, і не має самостійно платити податок на проживання муніципалітету.
 - ② Звичайний збір : Особи, які отримують від муніципалітету документ «До сплати податку резидента», самостійно сплачують суму податку, зазначену в документі, муніципалітету (*)
- (*) Оплатити податок можна в поштовому відділенні або в цілодобових міні-маркетах. В цьому випадку в документі, отриманому від муніципалітету буде відповідна примітка.

2-3 Інше

- Будь ласка, зверніть увагу на наступні моменти щодо податку резидента.
 - ① Особи, які мають (або мали) адресу станом на 1 січня, повинні сплатити податок на проживання до муніципалітету навіть у разі від'їзду Японію після 2 січня.
 - ② Якщо особа, яка сплачує податок резидента шляхом спеціального збору (див. 2-2 ①), звільняється з підприємства, вона повинна сплатити несплачений податок на проживання звичайним збором (див. 2-2 ②). Підприємство може відрахувати повну суму несплаченого податку на проживання із зарплати або вихідної допомоги, що підлягає виплаті, і сплатити його муніципалітету замість особи, що звільнюється.
 - ③ Особи, які не мають можливості сплатити податок на проживання до моменту виїзду з Японії, перед виїздом з країни повинні призначити особу (платника податків), яка проживає в Японії і буде здійснювати податкові процедури за дорученням особи що виїхала. У цьому випадку необхідно повідомити муніципалітет за місцем проживання.

3 Податок на споживання

При купівлі товарів або отриманні послуг податок на споживання становить 10%. Проте ставка податку при купівлі продуктів харчування та напоїв, за винятком алкоголю та їжі в закладах громадського харчування знижується до 8%.

4 Податки, які сплачують володарі автомобілю

4-1 Податки на автомобіль / компактний автомобіль

- (1) Податки на автомобіль / компактний автомобіль, знижка на екологічні показники

Купівля автомобілю або компактного автомобілю

Особа, яка купує автомобіль / компактний автомобіль, сплачує податок на автомобіль / компактний автомобіль, за рівнем екологічної ефективності. (Ставка податку на знижку екологічних показників, визначається паливною ефективністю автомобілю / компактного автомобілю.)

- (2) Види податкових знижок на автомобіль / компактний автомобіль

Для власників автомобілів

Особа яка володіє автомобілем (об'ємом понад 660 куб. см) станом на 1 квітня сплачуватиме ставку податку на автомобіль (*). (Сума податку визначається об'ємом двигуна тощо.)

- (*) Сума до сплати та спосіб оплати вказуються в документі, отриманому від префектури.

Для власників компактних автомобілів

Особа яка володіє компактним автомобілем (об'ємом 660 куб. см або менше) станом на 1 квітня сплачуватиме ставку податку на компактний автомобіль (*). (Сума податку визначається об'ємом двигуна тощо.)

- (*) Сума до сплати та спосіб оплати вказуються в документі, отриманому від муніципалітету.

4-2 Податок на вагу автомобіля

При проходженні техогляду автомобіля чи компактного автомобіля

Податок на вагу транспортного засобу сплачується відповідно до ваги автомобіля або компактного автомобіля, під час техогляду транспортного засобу тощо.

5 Податок на майно

- Податок на майно необхідно сплачувати, якщо на 1 січня поточного року у власності знаходиться наступне.
 - ① Земля
 - ② Будинок
 - ③ Амортизовані активи
- При наявності активів, що амортизуються, їх необхідно задекларувати.
- Сума податку розраховується муніципалітетом на основі ціни активу.
- Податки сплачуються в муніципалітет за місцем знаходження активу.

6 Контактна інформація стосовно питань податків

6-1 Контактна інформація стосовно державного податку

Для запитів стосовно державного податку, будь ласка, використовуйте наступне.

(1) Інформаційно-консультаційні кол-центри

Для загальних консультацій з державного податку наступні «Інформаційно-консультаційні центри» активно надають консультації англійською мовою.

- Інформаційно-консультаційний центр регіонального податкового бюро Токіо 03-3821-9070
- Інформаційно-консультаційний центр регіонального податкового бюро Осаки 06-4965-8298
- Інформаційно-консультаційний центр регіонального податкового бюро Нагоя 052-971-2059

(2) Відповіді щодо податків (Часто задаванні питання)

- ▣ Ви можете знайти загальні відповіді на поширені питання про типи податків.

<https://www.nta.go.jp/english/taxes/index.htm>

(3) Інформація на сайті Національного податкового агентства

Тут надається корисна інформація стосовно декларування та сплати державних податків.

- ▣ Будь ласка, перевірте наведений нижче веб-сайт, щоб дізнатися більше.

<https://www.nta.go.jp/english/index.htm>

National Tax Agency JAPAN

Пошук

6-2 Контактна інформація стосовно муніципального податку

Для запитів стосовно муніципального податку, будь ласка, використовуйте наступне.

(1) Інформація на сайті міністерства внутрішніх справ та зв'язку

- ▣ Для ознайомлення з податком резидента для іноземців.

https://www.soumu.go.jp/main_sosiki/jichi_zeisei/czaisei/czaisei_seido/individual-inhabitant-tax.html

- (2) Для отримання додаткової інформації, будь ласка, зверніться до префектурної або муніципальної адміністрації за місцем проживання.

Розділ 9 Дорожній рух

1 Правила дорожнього руху

Дорогою проходить багато людей і автомобілів. Обов'язок члена суспільства – заради безпеки і безперебійності руху дотримуватись правил поведінки на дорозі та дотримуватись правил дорожнього руху.

1-1 Про що слід пам'ятати під час ходьби

(1) Під час пересування

Здебільшого люди йдуть праворуч назустріч руху машин, що йде ліворуч

- Йдіть по правій стороні дороги.
- Рухайтесь по тротуару або придорожній смузі, якщо такі є.

(2) Як переходити дорогу

Переходьте у безпечному місці

- Переходити дорогу слід у тих місцях, де є світлофор, пішохідний перехід, надземний чи підземний переходи.
- Ніколи не переходьте дорогу у місці, де встановлено знак «Пішохідний перехід заборонено».
- На пішохідному переході чітко повідомте водія про намір перейти, піднявши руку та повернувшись обличчям до водія, перед цим перевірили безпеку переходу.
- Переконайтеся, що під час переходу до вас не наближається автомобіль.

Значення світлофора

- Зелене світло: рух дозволено.
- Жовте/синє світло блимає: не починайте переходити. Якщо ви вже рухаєтесь, швидко переходьте дорогу до кінця, або припиніть перехід і поверніть назад.
- Червоне світло: рух заборонено.
- Для кнопкових світлофорів: натисніть кнопку, дочекайтесь зміни світла на зелене і перейдіть.

При переході у місці без світлофора

- Проїзну частину слід переходити в тих місцях, де дорогу добре видно в обидва боки.

- Перед переходом зупиніться і подивіться праворуч і ліворуч, щоб переконатись у відсутності автомобіля, що наближається. Якщо наближається автомобіль, зачекайте, поки машина проїде.
- Переконавшись у відсутності автомобілів, що наближаються до переходу, йдіть прямо. Не переходьте дорогу по діагоналі.

Як переходити залізничний переїзд

- Обов'язково зупиніться перед залізничним переїздом і перевірте безпеку руху в обидва боки.
- Ніколи не переходьте залізничний переїзд при включеному сигналі оповіщення або після того, як шлагбаум почав опускатися.

(3) Під час пересування дорогою вночі

Носіть яскравий одяг та світловідбиваючі матеріали

Під час пересування дорогою вночі, одягайте яскраво-біле або жовте. Одягайте на себе світловідбиваючі речі та світлодіодні лампи, щоб їх було добре видно з автомобіля.

1-2 Про що слід пам'ятати під час їзди на велосипеді

(1) Дотримання «П'яти правил безпечного користування велосипедом»

Правило 1. Велосипеди рухаються проїзною частиною, рух по тротуарах є винятком

- Велосипед – це транспортний засіб, як правило, він пересувається проїзною частиною.
- За наявності велосипедної доріжки, слід користуватися нею.
- Ви можете їздити на велосипеді по тротуару, на якому встановлений знак, що тротуарний рух дозволено.
- По тротуарах на велосипеді можуть їздити діти до 13 років, люди похилого віку старше 70 років, люди з обмеженими можливостями.

Правило 2. Велосипеди проїжджають з лівого боку

- Можна проїжджати узбіччям дороги, при цьому не заважати пішоходам.

Правило 3. Пішоходи мають пріоритет на тротуарі; біля проїжджої частини рухайтесь повільно

- При їзді по тротуару, біля проїзної частини ви повинні рухатися повільно, зі швидкістю, яка дозволяє негайно зупинитися.

- Якщо є ризик створення перешкод руху пішоходів, необхідно зупинитися.

Правило 4. Дотримуйтесь правил безпеки

- Водіння у нетверезому стані заборонено
- Перевозити пасажирів на велосипеді заборонено
- Їхати на велосипедах, не дотримуючись безпечної дистанції між транспортними засобами, заборонено
- Під час руху в темну пору доби повинен бути увімкнений ліхтар (фара)
- Дотримання сигналу світлофорів на перехрестях та призупинення/ підтвердження безпеки руху

Правило 5. Діти повинні носити велосипедні шоломи

Прослідкуйте, щоб діти віком до 13 років, які їздять на велосипеді, або діти віком до 6 років, яких садять у дитяче крісло, вдягали велосипедний шолом.

Інші правила

- Не користуйтеся парасолькою або мобільним телефоном під час їзди.
- Щоб захистити голову, вдягайте шолом у будь-якому віці.
- Ви можете придбати страховку для покриття своїх травм або відповідальності за збитки, заподіяні в результаті аварії. Зокрема, зверніть увагу, що ви повинні оформити «страхування велосипедної відповідальності тощо», яке покриває відповідальність за збитки в багатьох регіонах, таких як Токіо та Осака тощо.
- Будь ласка, перевірте наведений нижче веб-сайт, щоб дізнатися більше.

<https://www.jitensha-kyogikai.jp/project/#insurance-promotion>

(2) Переїзд перехрестя

При повороті направо

- За наявності світлофора
На зелене світло йдіть прямо по лівій стороні перехрестя до іншого кута, зупиніться і поверніть. Після того, як сигнал світлофора перед вами стане зеленим, перевірте безпеку з усіх боків і рухайтесь прямо.
- За відсутності світлофора
Перевірте безпеку позаду вас, йдіть прямо по лівій стороні дороги на інший бік. Перевірте безпеку, поверніть праворуч і рухайтесь прямо.

При повороті ліворуч

Не заважайте руху пішоходів, які переходять дорогу при повороті ліворуч.

За наявності знаку зупинки тощо

Обов'язково зробіть зупинку там, де встановлено знак «Рух без зупинки заборонено», і перевірте безпеку з обох боків, перш ніж відновити рух. Навіть у разі проїзду перехрестя в умовах недостатньої видимості або переходу широкої вулиці, необхідно робити зупинку задля перевірки безпеки руху.

За наявності велосипедного переїзду

Якщо на перехресті або поблизу нього влаштований велосипедний переїзд, користуйтеся ним.

1-3 Під час керування автомобілем (у тому числі мотоциклом)

- Для керування транспортним засобом необхідно мати водійські права.
- Якщо поліцейський попросить вас пред'явити водійські права у разі порушення або дорожньо-транспортної пригоди, ви повинні показати посвідчення водія.
- Ви повинні рухатися по лівій стороні дороги.
- Проїжджаючи повз пішоходів або велосипедистів, необхідно дотримуватись безпечної відстані або їхати із повільною швидкістю.
- Заборонено керувати автомобілем у стані алкогольного сп'яніння.
- Заборонено надавати автомобіль людині, яка вживала алкоголь. Також не пропонуйте алкоголь людині, яка керує автомобілем, і не просіть людину, яка вживала алкоголь, керувати автомобілем.
- Під час керування автомобілем необхідно користуватися пасками безпеки. Пасажири також повинні бути пристебнуті ременями безпеки.
- Діти віком до 6 років повинні сидіти у дитячому кріслі.
- Не користуйтеся мобільним телефоном під час керування автомобілем.
- Будь ласка, перевірте наведений нижче веб-сайт, щоб дізнатися більше.

<https://www.npa.go.jp/english/bureau/traffic/index.html>

2 Посвідчення водія

У Японії є три варіанти для керування автомобілем (у тому числі мотоциклом) або моторизованим велосипедом.

- ① Отримання японських водійських прав.

- ② Водіння транспортного засобу з міжнародними водійськими правами (видані країнами, які підписали Женевську конвенцію та відповідають установленому формату).
- ③ Водіння з японським перекладом, створеним посольством, прикріпленим до іноземного водійського посвідчення.
(6 країн/регіонів: Швейцарія, Німеччина, Франція, Бельгія, Монако та Тайвань).
- * Оскільки мопед підпадає під моторизований велосипед, для його керування необхідно мати будь-який з документів ① – ③.
- * Ви можете керувати автомобілем з водійськими правами ② та ③ протягом до одного року.
- Будь ласка, перевірте наведений нижче веб-сайт, щоб дізнатися більше.

<https://www.npa.go.jp/english/bureau/traffic/index.html>

2-1 Отримання японських водійських прав

- Існують наступні способи отримання японських водійських прав.
 - ① Отримання водійських прав після складання іспиту на японські водійські права.
 - У поліцейському центрі водійських прав необхідно успішно скласти практичний іспит, теоретичний іспит, а також тест на придатність (гостроту зору тощо);
 - У разі закінчення автошколи (призначеної автошколи) ви будете звільнені від практичного іспиту.
 - ② Перехід з іноземного посвідчення водія на японське.
 - Особи, які мають іноземне водійське посвідчення, звільняються від практичного іспиту та теоретичного іспиту, якщо підтверджують необхідні знання та навички керування автомобілем, у разі відсутності перешкод для керування.
 - Після отримання іноземних водійських прав ви повинні перебувати у країні, де отримали права, протягом щонайменше 3 місяців.
 - Для отримання водійських прав зверніться до поліцейського центру в префектурі, де ви проживаєте.
 - Для отримання необхідних для подання заяви документів, зверніться до поліцейського центру водійських прав.

2-2 Поновлення японських водійських прав тощо

Поновлення посвідчення водія

- Японські водійські права мають термін дії.
- Ви отримаєте листа за адресою, зазначеною у ваших водійських правах, із зазначенням того, що вам потрібно зробити для поновлення. Будь ласка, завершите процедуру поновлення у встановлений термін.
- Якщо ваші водійські права не будуть поновлені, ви не зможете керувати автомобілем.

Зміна адреси водійського посвідчення тощо

- У разі зміни вашого імені, адреси тощо, зазначеної у вашому водійському посвідченні, зверніться до найближчого відділення поліції, щоб завершити процедуру зміни.
- Будь ласка, зв'яжіться з найближчим відділенням поліції, щоб отримати детальнішу інформацію (наприклад необхідні документи).

2-3 Система оцінки водійських прав

- Якщо ви порушуєте ПДР або скоюєте дорожньо-транспортну пригоду, ви отримаєте штрафний бал.
- Залежно від загальної суми штрафних балів за останні три роки, ваше водійське посвідчення може бути призупинено або анульовано.

3 Володіння автомобілем (у тому числі мотоциклом)

3-1 Реєстрація автомобіля

Якщо ви не зареєструєте свій автомобіль, ви не зможете ним користуватися.

Крім того, необхідно проходити процедури реєстрації у разі зміни імені чи місця проживання зареєстрованого власника автомобіля, або якщо автомобіль більше не використовується в Японії.

(1) Коли потрібні процедури реєстрації та назви процедур реєстрації

Процедура реєстрації автомобіля, який не використовувався

- Коли ви починаєте користуватися автомобілем, який не використовувався → Нова реєстрація

Процедура реєстрації автомобіля, який перебуває у користуванні

- У разі зміни даних (імені, місця проживання тощо) власника автомобіля → Перереєстрація
- У разі зміни власника автомобіля → Передача реєстрації

- У разі несправності або експорту автомобіля → Зняття з обліку

(2) Місця та контактна інформація, де можна зареєструватися

- Процедури реєстрації можуть бути проведені в 91 відділенні реєстрації транспорту та автоінспекції по всій країні.
- Якщо у вас виникли запитання щодо процедури реєстрації, будь ласка, зверніться до відділення транспорту поблизу вашого дому або відділу реєстрації транспорту та автоінспекції.

- Інформація про транспортні відділення по всій країні:

https://www.mlit.go.jp/jidosha/kensatoroku/ans_system/help02.htm

3-2 Свідоцтво місця для паркування

Щоб володіти автомобілем, власнику автомобіля необхідно забезпечити місце для зберігання автомобіля.

У разі придбання автомобіля або зміни адреси у зв'язку з переїздом тощо, під час процедури реєстрації автомобіля вам буде необхідно отримати довідку про місце зберігання транспортного засобу (гаражний сертифікат) від начальника поліції, відповідального за розташування місця, закріпленого як місце зберігання автомобіля.

Для отримання місця для компактних транспортних засобів необхідно звернутися до начальника поліції, відповідального за місцезнаходження місця зберігання автомобіля.

Такі процедури необхідно виконувати для компактного транспорту в 23 районах Токіо та деяких містах Японії. Для інших автомобілів — це 23 райони Токіо, міста, містечка та деякі села Японії.

За детальною інформацією про порядок видачі гаражного сертифікату звертайтеся до відділку поліції, відповідального за місцезнаходження місця зберігання (стоянки).

3-3 Огляд автомобілів (у тому числі деяких мотоциклів)

- Особа, яка є власником автомобіля, повинна проходити техогляд автомобіля (огляд транспортного засобу) через встановлені законодавством проміжки часу.
- Пройти техогляд автомобіля можна двома способами.
 - ① При запиті на техогляд транспортного засобу у сервісному центрі
В Японії сьогодні близько 90% людей роблять запит на техогляд транспортних засобів у сервісних центрах, зазвичай вони не проводять технічне обслуговування або огляд транспортних засобів самостійно.

Для запитів на перевірку транспортного засобу, будь ласка, зверніться до найближчого сервісного центру з синім (зазначена майстерня), жовтим або зеленим знаком (сертифікована майстерня).

② Якщо Ви самі проводите техогляд автомобіля

В Японії сьогодні близько 10% людей самостійно проводять техогляд автомобіля. У цьому випадку необхідно пред'явити автомобіль для огляду до національного відділення транспорту. По всій країні є 93 відділення транспорту (89 для компактних транспортних засобів), які можуть провести такі перевірки транспортних засобів. У цьому випадку необхідне обслуговування доведеться робити самостійно. Зверніться, будь ласка, до найближчого відділення транспорту, щоб самостійно провести техогляд транспортного засобу.

- Інформація про транспортні відділення по всій країні:

https://www.mlit.go.jp/jidosha/kensatoroku/ans_system/help02.htm

- Інформація про компактні транспортні засоби:

https://www.keikenkyo.or.jp/procedures/procedures_000134.html

- У разі проходження техогляду транспортного засобу, вам буде видано знак перевірки та огляду транспортного засобу (наклейка) з дійсним періодом. Прикріпіть наклейку до лобового скла транспортного засобу (у випадку мотоцикла це верхня ліва частина номерного знаку). При керуванні транспортним засобом, обов'язково майте при собі свідоцтво про техогляд автомобіля.

3-4 Автостраховання

(1) Обов'язкове страхування автомобільної відповідальності (взаємодопомога)

**Що таке обов'язкове страхування автомобільної відповідальності
(взаємодопомога)?**

- Це обов'язкове страхування, яке вимагає участі всіх транспортних засобів, автомобілів та мотоциклів, щоб допомогти постраждалим від дорожньо-транспортних пригод.
- У разі поранення або загибелі іншої сторони в результаті дорожньо-транспортної пригоди страхові кошти виплачуються за рахунок обов'язкового страхування цивільної відповідальності (взаємодопомоги).
- Законом заборонено керувати автомобілем чи мотоциклом, незастрахованими страхуванням автомобільної відповідальності (взаємодопомоги).

- Якщо ви стали винуватцем у дорожньо-транспортній пригоді і ваші дії призвели до травми або смерті іншої людини, у разі відсутності страхування відповідальності (взаємодопомоги), вам доведеться самостійно сплатити велику суму за відшкодування.

Будь ласка, перевірте наведений нижче веб-сайт, щоб дізнатися більше:

- <https://www.mlit.go.jp/jidosha/anzen/04relief/index.html>

Як оформити обов'язкове страхування автомобільної відповідальності (взаємодопомога)

- Страхування автомобільної відповідальності (взаємодопомоги) можна придбати у наступних дилерів.
 - ① Відділення, агентства тощо страхових компаній (об'єднань взаємодопомоги)
 - ② Дилери продажу автомобілів та мотоциклів тощо
 - ③ Для власників мотобусів і мотоциклів можливе оформлення через поштове відділення (деякі відділення не обслуговують), окрім того, деякі страхові компанії (об'єднання взаємодопомоги) надають послуги через інтернет та цілодобові магазини.
- * Якщо у вас виникли питання щодо процедури реєстрації, зверніться до найближчого дилера.

(2) Добровільне страхування (взаємодопомога)

Навіть якщо ви маєте обов'язкове страхування автомобільної відповідальності (взаємодопомога), ви не матимете права на страхові виплати у разі нещасних випадків, пов'язаних із пошкодженням майна (у разі пошкодження, наприклад, автомобілів).

За цим існує «добровільне страхування (взаємодопомога)», яке охоплює випадки, що не покриваються обов'язковим страхуванням автомобільної відповідальності (взаємодопомогою).

Різниця між обов'язковим страхуванням автовідповідальності (взаємодопомога) та добровільним страхуванням (взаємодопомога)

	Обов'язкове страхування автовідповідальності (взаємодопомога)	Добровільне страхування (взаємодопомога)
Як приєднатися	Обов'язкова участь	Добровільна участь (приватна страхова компанія, об'єднання взаємодопомоги тощо)
Ціль відшкодування	<ul style="list-style-type: none"> Лише особиста компенсація 	Залежно від договору: <ul style="list-style-type: none"> Особиста компенсація Матеріальна компенсація Особисте ушкодження Компенсація за авто тощо
Сума компенсації	Існує верхня межа	Верхня межа залежить від договору

4 Що робити, якщо сталася дорожньо-транспортна пригода

4-1 Припиніть керувати транспортним засобом

- Негайно припиніть керування транспортним засобом.
- Перемістіть транспортний засіб у безпечне місце, наприклад, на узбіччя або вільне місце тощо, щоби не заважати руху інших транспортних засобів.

4-2 Повідомте швидку/поліцію

- Якщо є травмована людина, викличте швидку допомогу (телефон: 119).
- До приїзду швидкої, не переміщайте травмованого без потреби, дотримуйтесь інструкцій оператора та вживайте заходів порятунку (наприклад, зупинки кровотечі), наскільки це можливо.
- Незалежно від того, є постраждалі чи ні, необхідно викликати поліцію (телефон: 110).
- Не залишайте місце ДТП до прибуття співробітника поліції.
- Повідомте про ситуацію після приїзду поліції, і отримайте підтвердження місця події.

4-3 Медичний діагноз

- У разі настання нещасного випадку, згодом ви можете виявити, що отримали серйозні травми, навіть якщо ви думали, що не постраждали або отримали незначну травму.

- негайно зверніться до лікаря.
- ☛ Будь ласка, перевірте наведений нижче веб-сайт, щоб дізнатися більше:

<https://www.npa.go.jp/english/bureau/traffic/index.html>

4-4 Оформлення свідоцтва про ДТП

- «Свідоцтво про дорожньо-транспортну пригоду» може знадобитися для отримання різноманітних допомог після дорожньо-транспортної пригоди.
 - Ви можете подати заявку та отримати «Свідоцтво про дорожньо-транспортну пригоду» в центрі безпечного водіння. Для подання заяви зверніться до відділу поліції, який ви повідомили про аварію.
 - Ви не можете подати заяву на отримання «свідоцтва про дорожньо-транспортну пригоду» за ДТП, про яку не було повідомлено в поліцію. У разі дорожньо-транспортної пригоди обов'язково викликайте поліцію.
- ☛ Японський центр безпечного водіння:

<https://www.jsdc.or.jp/center/tabid/106/Default.aspx>

Розділ 10. Надзвичайні ситуації та стихійні лиха

1. Екстрені телефонні дзвінки

1-1. Раптова хвороба, травми, пожежа тощо (119)

У разі раптової хвороби, травми або пожежі зателефонуйте за номером 119.

У разі раптової хвороби або ушкодження

- (1) Якщо подзвонити на номер 119, то оператор запитає: "Це пожежа чи швидка медична допомога?". Відповідайте: "Швидка медична допомога".
- (2) Повідомте адресу або орієнтир для швидкої допомоги.
- (3) Повідомте про стан і вік людини, що потребує допомогу.
- (4) Повідомте своє ім'я і контактну інформацію.

- За наступним посиланням можна перевірити, як викликати швидку допомогу (багатомовний):

https://www.fdma.go.jp/html/life/gaikokujin_kyukyusya_guide/index.html

У разі пожежі

- (1) Якщо подзвонити на номер 119, то оператор запитає: "Це пожежа чи швидка медична допомога?". Відповідайте: "Пожежа".
- (2) Повідомте місце пожежі.
- (3) Повідомте своє ім'я і контактну інформацію.

1-2 Дорожньо-транспортні пригоди та злочини (110)

- У разі дорожньо-транспортної пригоди або злочину, щоб терміново викликати поліцію, зателефонуйте за номером 110.
- Якщо зателефонувати за номером 110, оператор запитає наступну інформацію. Важливо заспокоїтися і надати якомога точну відповідь:
 - (1) Коли, де і що сталося
 - (2) Своє ім'я та контактна інформація

(3) Стать, кількість людей, вік, одяг і інші ознаки потерпілого і зловмисника

(4) Чи є постраждали?

- Якщо не має можливості зателефонувати особисто, можна попросити когось поруч про допомогу.

2. Стихійні лиха

2-1. Тайфуни і зливи

- Під час зміни сезонів маси теплого повітря з півдня і прохолодного повітря з півночі зустрічаються, утворюючи так званий фронт. Коли фронт перебуває над територією Японії, це призводить до частих злив.
- Коли поряд з Японією проходить тайфун або зона низького тиску, то на значній території трапляються зливи.
- Коли внаслідок рельєфу висхідні потоки повітря формують скупчення хмар (купчасті хмари) над однією і тією ж місцевістю, то там трапляються потужні локальні зливи.
- Варто мати на увазі, що такі зливи можуть призвести до зсувів і повеней, які завдають серйозної шкоди.

(1) Розлив річок

- Коли внаслідок зливи вода в річці виходить із берегів, утворюються повені, які можуть призвести до затоплення будівель або змиву людей.
- Щоб захиститися від повеней, потрібно робити наступне:

Підготовка

За допомогою спеціальних мап місцевості слід регулярно перевіряти місця, де існує ризик затоплення, а також визначити безпечний маршрут від свого помешкання до місць евакуації.

- Примітка - мапа ризиків

Це мапа, на якій позначено місця найбільш вразливі у разі стихійного лиха.

■ Для отримання додаткової інформації відвідайте сайт:

<https://disaportal.gsi.go.jp/>

У разі ливню

- (1) Рішення про безпеку та необхідність евакуації приймається самостійно, виходячи з інформації про ситуацію щодо стихійного лиха, наданої Японським метеорологічним агентством або іншими відомствами.
- (2) Якщо від муніципалітету надійшло повідомлення про необхідність евакуації, потрібно евакуюватись із небезпечної зони в безпечну.
- (3) Про евакуацію детальніше у розділі «3. Евакуація».

(2) Зсуви

Зсуви - це стихійні лиха, викликані переміщенням ґрунту, каменів і піску внаслідок сильних дощів. У деяких випадках можливі обвали зі скель або руйнівні потоки ґрунту і каменів, які пошкоджують будівлі та блокують дороги, роблячи їх непридатними для використання.

Щоб урятуватися під час зсувів, потрібно дотримуватися наступних дій:

Підготовка

За допомогою спеціальних мап місцевості слід регулярно перевіряти місця, де існує ризик зсувів, а також визначити безпечний маршрут від свого помешкання до місць евакуації.

У разі ливню

- (1) Рішення про безпеку та необхідність евакуації приймається самостійно, виходячи з інформації про ситуацію щодо стихійного лиха, наданої Японським метеорологічним агентством або іншими відомствами.

(2) Якщо від муніципалітету надійшло повідомлення про необхідність евакуації, потрібно евакуюватися із небезпечної зони в безпечну.

(3) Про евакуацію детальніше у розділі «3. Евакуація».

2-2. Землетруси

- Японія знаходиться у зоні підвищеної тектонічної активності, що характеризує її територію чи не найвищою кількістю землетрусів у світі.
- Коли відбувається землетрус, дуже важливо спочатку урятувати своє життя, а також скооперуватися з місцевими жителями з метою порятунку себе та інших.
- Щоб урятуватися під час землетрусу, необхідно дотримуватися наступних дій:

Підготовка

- (1) Обговоріть зі своєю сім'єю, куди евакуюватися в разі землетрусу.
- (2) Візьміть участь у місцевих навчаннях із запобігання стихійним лихам та дізнайтеся про місцеві ініціативи.
- (3) Підготуйте стратегічні запаси їжі, питної води із розрахунку щонайменше на 3 дні (за можливості на 1 тиждень) та інші предмети, які можна використовувати для лікування травм.
- (4) Закріпіть меблі так, щоб вони не впали. Облаштуйте приміщення якомога безпечніше, звернувши особливу увагу на розстановку меблів.

• Примітка – магнітуда та потужність землетрусу

- Магнітуда - це числове вираження енергії коливання, що виділяється під час землетрусу. Збільшення значення магнітуди на одну позначку означає 32-кратне збільшення енергії.
- Сейсмічна потужність виражає силу поштовхів, викликаних землетрусом у даному місці. Японське метеорологічне агентство вимірює сейсмічну потужність за 10-бальною шкалою (0, 1, 2, 3, 4, 5-, 5+, 6-, 6+, 7).
- Цю інформацію можна отримати по телебаченню, радіо, в інтернеті тощо.

Під час землетрусу

Коли відбувається землетрус, потрібно діяти спокійно. Оскільки порядок дій при землетрусі залежатиме від вашого місцезнаходження, варто звернути увагу на наступні моменти:

1) Зберігайте спокій

- Якщо ви знаходитесь вдома або всередині будівлі

Щоб захиститися від падіння на голову предметів, викликаних поштовхами землетрусу, сховайтеся під міцним столом і дочекайтеся, поки поштовхи вщухнуть.

- Якщо ви на вулиці

Якщо ви знаходитесь поруч з будівлею, є ймовірність того, що на вас можуть впасти вивіски, стіни будівлі та віконне скло, тому необхідно захистити голову мішком і сховатися в безпечному місці.

- Якщо ви знаходитесь в автомобілі

Якщо ви відчуєте поштовхи, потрібно спокійно зупинити машину вздовж лівої сторони дороги і вимкнути двигун. Потім слід вийти із машини, залишивши ключі, й сховатися в безпечному місці.

2) Урегулювання пожежі

Якщо під час землетрусу сталася пожежа, то наслідки можуть бути ще страшнішими.

- Як тільки стихнуть коливання, обов'язково треба загасити вогонь на кухні або плиті.
- Якщо виникла пожежа, її треба за можливості загасити за допомогою вогнегасників.
- Після землетрусу існує ймовірність витоку газу, тому не можна запалювати вогонь.

3) Евакуація до безпечного місця

Землетруси спричинюють ризик обвалення будинків або пожеж.

- У гірських районах існує ймовірність обвалів та каменепадів, тому, щойно поштовхи припиняться, потрібно негайно дістатися до місця евакуації, призначеного місцевим муніципалітетом.

- Існує небезпека спалахування електроприладів після відновлення енергопостачання, перерваного землетрусом, тому автоматичний вимикач необхідно вимкнути перед евакуацією.

4) Кооперація з сусідами та взаємодопомога

У разі катастрофи важливо допомагати сусідам.

- Зокрема слід навідатися до людей похилого віку та людей з обмеженими можливостями, які живуть поодиночі, а також потрібно співпрацювати і допомагати один одному.

5) Отримання точної інформації

Після сильного землетрусу розповсюджується різноманітна інформація.

- Найновішу та точну інформацію можна отримати із таких джерел, як телебачення, радіо, мобільні пристрої, а також безпроводна трансляція інформації про стихійні лиха. Діяти потрібно спокійно і відповідно до отриманих повідомлень.

• Примітка – екстрене попередження про землетрус (сигнал тривоги)

- У разі, коли передбачається землетрус потужністю вище 5- балів, Японське метеорологічне агентство (JMA) надає завчасне попередження про землетрус у райони, де передбачається сейсмічна активність понад 4 бали.
- Екстрене попередження про землетрус транслюється по телебаченню, радіо, через мобільні пристрої, а також системами безпроводної трансляції інформації про стихійні лиха .
- Відео про екстрене попередження про землетрус (англійською, китайською, корейською і японською мовами):

https://www.jma.go.jp/jma/kishou/books/sokuho_dvd/index.html

Отримавши екстрене попередження про землетрус важливо не панікувати і залишатися у безпеці!

2-3 Цунамі

- Коли глибоко у морі відбувається великий землетрус, плити морського дна піднімаються і знову опускаються. Це призводить до утворення потужних хвиль, що рухаються в усіх напрямках. Вони і називаються цунамі.
- Існує повір'я, що «перед цунамі море завжди відступає назад», але це не завжди так.

Підготовка

Для того, щоб урятуватися від цунамі, потрібно за допомогою спеціальних мап місцевості регулярно перевіряти точки евакуації, а також визначити до них безпечний маршрут від свого помешкання.

Коли цунамі наближається або уже трапилося

Якщо розпочинати евакуацію, коли цунамі вже видно, то врятуватися не встигнеш. Під час евакуації важливо звернути увагу на наступні моменти:

- Якщо відчутно сильні підземні поштовхи поблизу морського узбережжя або лиману, або навіть якщо землетрус слабкий, але тривалий, потрібно негайно покинути узбережжя або лиман і тікати на височину, наприклад, у гори або до евакуаційної будівлі.
- Навіть якщо землетрус не відчувається, але було попередження про наближення цунамі від Японського метеорологічного агентства або з муніципалітету було надано наказ про евакуацію, потрібно негайно покинути узбережжя або лиман і тікати на височину, наприклад, у гори або до евакуаційної будівлі.
- Точну інформацію можна дізнатися на телебаченні, радіо, через мобільні пристрої, а також через системи безпроводної трансляції інформації про стихійні лиха, англійську версію веб-сайту Японського метеорологічного агентства, додаток "Safety tips (Поради з безпеки)" тощо.
- Цунамі можуть повторюватися, тому потрібно триматися подалі від узбережжя або лиману, доки попередження не буде скасовано.

- Примітка - прапор цунамі

- З червня 2020 року почали візуально попереджувати про наближення або вірогідність наближення цунамі за допомогою червоно-білих картатих прапорів на пляжах. Ці прапори отримали назву «прапор цунамі».
- За допомогою «прапорів цунамі» стало можливим попередити про наближення цунамі тих, хто має обмежений або відсутній слух, плавців, яким важко почути звук попередження через шум хвиль і вітру, і навіть іноземців.

▣ Про «прапори цунамі» (англійською):

https://www.data.jma.go.jp/eqev/data/en/tsunami/tsunami_flag.html

2-4. Виверження вулкана

- В Японії налічується 111 діючих вулканів.
- Виверження вулкана може призвести до серйозних катастроф, які становлять загрозу життю.
- Щоб урятуватися від виверження вулканів, потрібно діяти наступним чином:

Підготовка

- На мапах небезпеки потрібно регулярно перевіряти зони, які потребують особливої обережності.
- Під час сходження на гори потрібно підготуватися до наступного:
 - (1) Перевірте інформацію про вулкани, особливо попередження про виверження та його рівень, що оголошуються Японським метеорологічним агентством, а також мапи небезпеки, що надаються

муніципалітетами тощо.

(2) Повідомте про своє сходження.

(3) Підготуйте засоби зв'язку та шоломи.

● Примітка - рівень попередження про виверження

• Залежно від ситуації щодо вулканічної активності, попередження поділяється на «зона, яка вимагає особливої обережності» і на «вжити заходів».

• Спостереження ведуться за 48 активними вулканами Японії (станом на квітень 2021 року).

• Існують наступні п'ять рівнів попередження про виверження.

Рівень 5: Евакуація (наприклад, евакуація з небезпечних житлових районів)

Рівень 4: Евакуація людей похилого віку та інших (підготовка до евакуації в житлових районах, де потрібна особлива обережність, та евакуація осіб, які потребують догляду тощо)

Рівень 3: Обмеження на в'їзд (обмеження в'їзду до небезпечних зон тощо.)

Рівень 2: Обмеження зони навколо кратера (наприклад, обмеження доступу до області кратера)

Рівень 1: Попередження про активний вулкан (без особливих вказівок)

■ Докладніше про попередження про виверження та його рівень (англійською):

<https://www.data.jma.go.jp/vois/data/tokyo/STOCK/kaisetsu/English/level.html>

Коли виверження вулкана очікується або уже трапилось

• Рішення про евакуацію приймається самостійно, спираючись на інформацію, надану Японським метеорологічним агентством, стосовно

ризиків виверження та його рівня.

- Коли наказ про евакуацію надається із муніципалітетів, потрібно евакуюватися в безпечне місце.
- При отриманні вищезазначених попереджень під час сходження у гору або якщо виверження вже сталося, потрібно діяти наступним чином:
 - (1) негайно відійти від кратера.
 - (2) Евакуюватися в гірські хатини і притулки.
 - (3) Надіти шоломи, щоб захистити голову.

3. Евакуація

3-1. Місце евакуації

Місця евакуації - це місця і споруди, де люди шукають тимчасового порятунку від стихійних лих.

Якщо стихійне лихо очікується або трапилось

- Спираючись на інформацію про стихійне лихо, потрібно негайно евакуюватися із небезпечних місць до безпечних.
- Варто заздалегідь дізнатися про місця евакуації у своїй місцевості.
- Місця евакуації можна перевірити на мапах небезпек і на місцевих веб-сайтах свого регіону.
- У разі повені, якщо евакуація у спеціальне місце навпаки видається небезпечною, то треба рятуватися до інших більш надійних будівель. Якщо і це неможливо, то потрібно принаймні піднятися якомога вище у власному будинку – використовуйте кожен шанс на свій порятунок.

3-2. Інформація про евакуацію

Інформація про евакуацію – це сигнал, який спонукає евакуюватися в разі, якщо катастрофа наближається або вже сталася.

Сигнали про евакуацію бувають наступними.

Попередження 3 рівня – евакуація людей похилого віку тощо

- Про що це повідомлення?

Цей сигнал спонукає до евакуації літніх людей і маленьких дітей, які

потребують більше часу для евакуації і якщо існує ризик ушкоджень через стихійне лихо.

- Коли з'являється це повідомлення, то:

Розпочинається евакуація з небезпечних місць для наступних категорій населення:

- (1) Особи похилого віку
- (2) Особи з обмеженими можливостями
- (3) Дітей
- (4) Інші категорії, яким важко евакуюватися самостійно або які потребують більше часу для евакуації (вагітні жінки тощо)
- (5) Особи, які супроводжують людей із категорій 1 ~ 4
- (6) Особи, які почуваються у небезпеці

Всі інші категорії населення за необхідності теж мають припинити свої звичайні дії і розпочати підготовку до евакуації.

Попередження 4 рівня – наказ про евакуацію

- Про що це повідомлення?

Цей сигнал з'являється, коли збільшується ризик ушкоджень через стихійне лихо.

- Коли з'являється це повідомлення, то:

Відбувається загальна евакуація із небезпечних місць забезпечуючи безпеку до наступних місць:

- (1) До місць евакуації
- (2) До інших безпечних місць (до членів родини, які перебувають у безпеці, до знайомих, до готелів тощо)

Також можливо залишатися безпечно у себе вдома, якщо згідно із мапами небезпек дотримано наступних трьох умов:

- (1) Ваш будинок знаходиться поза зоною ризику завалу або нахилення через підтоплення (тобто не в районі, де можливо підтоплення будинків через повінь).
- (2) Ви проживаєте в багатоповерхівці, яка перебуває поза загрозою

затоплення.

- (3) Ви маєте досить запасів їжі і води і можете спокійно перечекати, поки повінь не спаде.

Попередження 5 рівня – надзвичайні заходи безпеки

- Про що це повідомлення?

Цей сигнал з'являється у випадку значного погіршення ситуації, коли катастрофа або вже сталася, або вважається неминучою.

- Коли з'являється це повідомлення, то:

Якщо ви не евакуювалися, то необхідно негайно прийняти заходи із урятування власного життя, оскільки йому загрожує небезпека. Якщо ви вважаєте, що їхати в місце евакуації небезпечніше, ніж залишатися на місці, треба негайно виконати наступні дії, щоб хоч трохи збільшити свої шанси на порятунок:

- (1) Втекти на верх міцної будівлі неподалік
- (2) Звернутися на другий поверх чи вище власного будинку тощо

• Примітка – рівні попередження повідомлень про евакуацію

~ Який рівень попередження? ~

- Ці повідомлення надаються з метою термінового роз'яснення порядку дій у випадку наближення стихійних лих, таких як повінь або зсуви, окрім цунамі.
- Починаючи з 2019 року попередження про евакуацію надаються разом із повідомленнями про погодні умови із метою запобігання стихійним лихам.
- Існує п'ять рівнів тривоги:

Рівень попередження 1: Покращення своєї обізнаності на предмет стихійних лих (перевіряйте інформацію про опади та річки по телебаченню та Інтернету)

Рівень попередження 2: Уточнення порядку евакуаційних дій в рамках підготовки до евакуації (дізнайтеся,

чи знаходиться ваше помешкання в небезпеці і, якщо ні, то куди і як рятуватися у разі небезпеки)

Рівень попередження 3: Евакуація із небезпечних місць людей похилого віку тощо (особи літнього віку, діти та всі інші, кому знадобиться більше часу на евакуацію, повинні рятуватися)

Рівень попередження 4: Загальна евакуація із небезпечних місць (усі мають тікати з небезпечних місць до безпечних)

Рівень попередження 5: Вживання всіх можливих заходів для порятунку (оскільки катастрофа вже сталася або є неминучою, рятуйте своє дорогоцінне життя!)

3-3. Способи евакуації

Під час фактичної евакуації, потрібно пам'ятати про наступне:

- Перед евакуацією необхідно виключити на кухні плиту.
- Під час евакуації брати з собою якнайменше речей і нести їх за спиною, тим самим залишаючи обидві руки вільними для використання.

● Примітка – Служба повідомлень під час стихійного лиха

- У разі сильного землетрусу можливі ситуації, коли зв'язок по телефону є ускладненим.
- На такі випадки існує служба повідомлень під час стихійного лиха.

▣ Деталі служби на сайті міністерства загальних справ:

https://www.soumu.go.jp/menu_seisaku/ictseisaku/net_anzen/hijyo/dengon.html

Телефонна служба повідомлень під час стихійного лиха (171)

Набравши «171» зі стаціонарних та мобільних телефонів, за допомогою інструкцій можна легко записувати та програвати повідомлення.

▣ Додаткова інформація за посиланням:

NTT : <https://www.ntt.co.jp/saitai/171.html>

NTT Схід: <https://www.ntt-east.co.jp/saigai/voice171/>

NTT Захід: <https://www.ntt-west.co.jp/dengon/>

▼ NTT

▼ NTT Схід

▼ NTT Захід

Дошка повідомлень під час стихійного лиха (web171) (англійською, китайською, корейською та японською мовами)

Тут можна зареєструватися та перевіряти інформацію щодо безпеки, ввівши номер свого стаціонарного або мобільного телефону на персональному комп'ютері або смартфоні.

▣ Скористатися послугою можна тут:

<https://www.web171.jp/web171app/topRedirect/>

▣ Додаткова інформація за посиланням:

NTT Схід : <http://www.ntt-east.co.jp/saigai/web171/>

NTT Захід : <https://www.ntt-west.co.jp/dengon/web171/>

▼ NTT Схід

▼ NTT Захід

Дошка повідомлень під час стихійного лиха (з мобільних телефонів)

Компанії мобільного зв'язку також надають послугу дошки повідомлень.

▣ Скористатися послугою можна тут:

NTT DOCOMO : <http://dengon.docomo.ne.jp/top.cgi>

KDDI(au) : <http://dengon.ezweb.ne.jp/>

SoftBank/YMobile : <http://dengon.softbank.ne.jp/>

▼ NTT DOCOMO

▼ KDDI(au)

▼ SoftBank/YMobile

▣ Додаткова інформація за посиланням:

NTT DOCOMO : https://www.nttdocomo.co.jp/info/disaster/disaster_board/index.html

KDDI (au) : <https://www.au.com/mobile/anti-disaster/saigai-dengon/>

SoftBank : <https://www.softbank.jp/mobile/service/dengon/>

Ymobile : <https://www.ymobile.jp/service/dengon/>

▼NTT DOCOMO

▼KDDI(au)

▼SoftBank

▼Ymobile

3-4. Отримання корисної інформації про погоду під час стихійного лиха

Японське метеорологічне агентство (JMA) публікує корисну інформацію про погоду під час стихійних лих.

Цю інформація можна отримати по телебаченню, радіо, в Інтернеті тощо.

▣ Інформація про зливи і землетруси (багатомовно):

<https://www.jma.go.jp/jma/kokusai/multi.html>

Інформація про запобігання стихійним лихам

▣ Інформацію про стихійні лиха можна отримати за посиланням:

<https://www.jma.go.jp/jma/en/menu.html>

КІКІКУРУ (мапа рівня небезпеки)

Перевірити мапу небезпечних місць, де можуть трапитися стихійні лиха, можна за посиланнями:

- Затоплення (стихійне лихо, при якому вода затоплює низини):

https://www.jma.go.jp/bosai/en_risk/#elements:inund

<https://www.jma.go.jp/jma/kokusai/multi.html>

- Повені (стихійне лихо, при якому річкова вода виходить із берегів):

https://www.jma.go.jp/bosai/en_risk/#elements:flood

<https://www.jma.go.jp/jma/kokusai/multi.html>

- Зсуви (стихійне лихо, при якому відбувається руйнування гірських схилів і узбережних скель):

https://www.jma.go.jp/bosai/en_risk/#elements:land

<https://www.jma.go.jp/jma/kokusai/multi.html>

Рівень попередження про виверження вулкану

- Інформація про вулкан:

https://www.data.jma.go.jp/vois/data/tokyo/STOCK/kaisetsu/level_toha/level_toha.htm#level_vol

https://www.data.jma.go.jp/vois/data/tokyo/STOCK/activity_info/map_0.html

● Примітка – спеціальне попередження про зливи

- Японське метеорологічне агентство може оголосити спеціальне попередження про зливи.
- Спеціальне попередження про зливи надається у разі особливо потужних злив, які трапляються раз на кілька десятиріч і завдають великої шкоди.

● Примітка – KIKIKURU (мапа рівня небезпеки)

- Японське метеорологічне агентство (JMA) відображає на мапі небезпечні місця, де за прогнозами дощів тощо незабаром очікуються затоплення, повені, зсуви та інші стихійні лиха.
- KIKIKURU (мапа рівнів небезпеки) оновлюється кожні 10 хвилин з веб-сайту JMA.
- Отримавши на смартфон інформацію про збільшення небезпеки у своїй місцевості, потрібно якомога швидше евакуюватися.

● Примітка – додаток "Safety tips (Поради з безпеки)", який надає корисну інформацію в разі стихійного лиха

- В Японії розроблено додаток спеціально для іноземних мандрівників, який надає корисну інформацію у разі стихійних лих.
- Якщо установити цей додаток на свій смартфон, то вам будуть надходити повідомлення про ймовірність стихійних лих навколо вас.
 - (1) Екстрене попередження про землетрус (сигнал про необхідність вдатися до запобіжних заходів через наближення землетрусу)
 - (2) Попередження про цунамі (сигнал про необхідність порятунку на верхів'ях через наближення цунамі)
 - (3) Спеціальні попередження про погоду (сигнал найвищого рівня)

про ймовірність особливо потужних злив або поривів вітру, що трапляються раз на декілька десятиріч)

(4) Попередження про виверження вулкану (сигнал про необхідність порятунку через виверження вулкану)

(5) Попередження про тайфун (сигнал про необхідність порятунку через наближення тайфуну)

- Також у разі стихійного лиха можна скористатися наступною інформацією:

(1) Блок-схеми щодо дій під час стихійного лиха

(2) Комунікаційні картки для полегшення спілкування із оточуючими японцями

(3) Посилання на веб-сайти, де міститься необхідна інформація щодо стихійних лих

Андроїд:

<https://play.google.com/store/apps/details?id=jp.co.rcsc.safetyTips.android>

iPhone:

<https://itunes.apple.com/jp/app/safety-tips/id858357174?mt=8>

Андроїд

iPhone

Розділ 11 Житло

1 Про японське житло

1-1 Власний будинок

Будинок з правом власності в Японії зазвичай називають «власний будинок». Існують різні типи «власних будинків», таких як окремих будинок та квартира, але для будівництва або купівлі будинку необхідні різноманітні процедури та контракти.

1-2 Державне житло

Це орендоване житло, яке надається місцевими органами влади за низькою орендною платою для людей з низькими доходами, які потребують житла. Вимоги щодо розміщення, такі як норми доходу, встановлюються для кожної префектури та муніципалітету.

1-3 UR Орендне житло

Це житло, яким керує міська організація UR. Вимогою для користування таким житлом є отримання встановленого UR доходу, який перевищує стандартний місячний дохід. Особи з певним статусом проживання в Японії також можуть користуватися таким житлом (див. 2-2).

1-4 Приватне орендоване житло

Це звичайне житло для оренди. Кожен може орендувати таке житло і жити, сплачуючи орендну плату на підставі договору оренди. Зміст договору потребує уважного перевіряння, оскільки він різниться в залежності від об'єкта нерухомості.

2 Про заселення

2-1 Державне житло

- Оскільки державне житло призначене для людей з низьким рівнем доходу, які потребують житла, вимоги щодо розміщення, такі як норми доходу, встановлюються окремо для кожної префектури та муніципалітету, які виступають керівниками.
- Для іноземців, окрім звичайних вимог щодо заселення, можуть бути такі вимоги, як наявність статусу проживання від одного року або більше та наявність запису о попередньому проживанні.
- Для користування державним житлом зверніться до префектурної або муніципальної адміністрації, в розпорядженні яких знаходиться житло.
- Щоб отримати додаткову інформацію про вимоги до заселення та способи подання заявки, зверніться до префектурної або муніципальної адміністрації, що керує будинком, у який ви бажаєте переїхати.

2-2 UR Орендне житло

- Вимогою для користування таким житлом є наявність доходу, який перевищує стандартний місячний дохід, встановлений міською організацією UR.
- Іноземці з дипломатичним статусом проживання, посадові особи, постійні резиденти з особливим статусом проживання, середньо- та довгострокові резиденти (у тому числі постійні резиденти) можуть користуватися таким житлом.
- Будь ласка, зв'яжіться з центром продажів UR, щоб дізнатися, як подати заявку на заселення та підтвердити наявність вільного житла.

2-3 Приватне орендоване житло

- Для іноземців, які шукають приватне орендоване житло в Японії, ми створили «Посібник з пошуку житла» та «Довідник з оренди житла для іноземців».
- Будь ласка, зверніться до «Посібника з пошуку житла», щоб отримати інформацію, корисну для пошуку житла, таку як наведена нижче.
 - ① Як знайти орендоване житло в Японії / Договірний процес
 - ② Необхідні документи та витрати
 - ③ Процедура заселення
 - ④ Правила проживання в японському будинку
 - ⑤ Порядок виселення
 - ⑥ Термінологія по нерухомості, необхідна при оренді житла тощо
- «Довідник з оренди житла для іноземців» знайомить з основною інформацією, яку можна використовувати під час пошуку житла в Японії, та веб-сайтами агентств нерухомості, які мають справи з іноземними мовами.

- ▣ Веб-сайт Міністерства землі, інфраструктури, транспорту та туризму

Будь ласка, перевірте наведений нижче веб-сайт, щоб дізнатися більше.

https://www.mlit.go.jp/jutakukentiku/house/jutakukentiku_house_tk3_000017.html

Посібник з пошуку житла

▼ Японська – JAPANESE –	http://www.mlit.go.jp/common/001317843.pdf
▼ Англійська – ENGLISH –	http://www.mlit.go.jp/common/001317844.pdf
▼ Китайська – CHINESE –	http://www.mlit.go.jp/common/001317845.pdf
▼ Корейська – KOREAN –	http://www.mlit.go.jp/common/001317846.pdf
▼ Іспанська – SPANISH –	http://www.mlit.go.jp/common/001317847.pdf
▼ Португальська – PORTUGUESE –	http://www.mlit.go.jp/common/001317848.pdf
▼ В'єтнамська – VIETNAMESE –	http://www.mlit.go.jp/common/001316936.pdf
▼ Непальська – NEPALI –	http://www.mlit.go.jp/common/001316937.pdf
▼ Тайська – THAI –	http://www.mlit.go.jp/common/001312581.pdf
▼ Індонезійська – INDONESIAN –	http://www.mlit.go.jp/common/001312584.pdf
▼ М'янмська – MYANMAR –	http://www.mlit.go.jp/common/001312587.pdf
▼ Камбоджійська – KHMER –	http://www.mlit.go.jp/common/001312589.pdf
▼ Тагальська – TAGALOG –	http://www.mlit.go.jp/common/001312590.pdf
▼ Монгольська – MONGOLIAN –	http://www.mlit.go.jp/common/001312591.pdf

▼ Японська

▼ Англійська

▼ Китайська

▼ Корейська

▼ Іспанська

▼ Португальська

▼ В'єтнамська

▼ Непальська

▼ Тайська

▼ Індонезійська

▼ М'янмська

▼ Камбоджійська

▼ Тагальська

▼ Монгольська

Довідник з оренди житла для іноземців

<https://www.mlit.go.jp/common/001334734.pdf>

■ Інформація про житло, яке можуть орендувати іноземці

<https://www.safetynet-jutaku.jp/guest/index.php> (Японська)

Розділ 12. Правила і звичаї у повсякденному житті

1. Побутові правила

1-1. Сміття

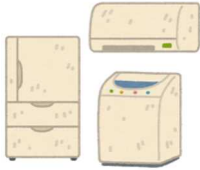
(1) Основні правила викидання сміття

При викиданні сміття потрібно додержуватися наступних правил:

- Додержуватися певного місця і дня тижня для викидання кожного виду сміття
 - Де саме та яке саме сміття викидати залежить від вашої місцевості.
- * Як правило, сміття потрібно виносити в ранці того дня, коли здійснюється його збір та вивіз.
- * Якщо винести сміття, відмінне від типу, визначеного правилами, або залишити його за межами встановленого місця, його не заберуть.
- * Залежно від місцевості, вам може знадобитися використовувати для сміття спеціальні мішки за плату, визначену муніципалітетом.

▼ Приклади типу сміття (дотримуйтесь правил своєї місцевості)

Сміття, що спалюють	Харчові відходи, папір тощо	
Сміття, що не спалюють	Розбитий посуд, металеві речі, скло тощо	
 Сміття, що переробляють	Скляні пляшки, консервні банки, пластикові пляшки, газети, книги, пластикова упаковка, картон тощо.	

<p>Великогабаритне сміття (Можлива додаткова плата за утилізацію або переробку при викиданні)</p>	<p>Столи, стільці та інші меблі, велосипеди, матраци тощо.</p>	
<p>Побутова техніка (Можлива додаткова плата за переробку при викиданні)</p>	<p>Кондиціонери, телевізори, холодильники та морозильні камери, пральні машини та сушарки для одягу тощо.</p>	

- Примітка – олія, що залишилася після приготування їжі

Олію заборонено зливати у мийку. Натомість потрібно покласти у каструлю багато газет, щоб вони увібрали в себе олію, а потім викинути їх у «сміття для спалювання».

- Примітка - побутова техніка

При заміні або утилізації наступних одиниць побутової техніки необхідно сплатити збір за їхню утилізацію і транспортування:

- Кондиціонери
- Телевізори
- Холодильники та морозильні камери
- Пральні машини та сушарки для одягу

Крім того, при викиданні побутових приладів необхідно звернутися до підрядника, у якого є дозвіл на їхній збір і транспортування. Якщо ви не впевнені, до кого звернутися, запитайте у своєму муніципалітеті .

Де оплатити збір за утилізацію та куди виносити старі речі

(1) При заміні на нову продукцію

- Торгівельні точки, де було придбано новий виріб

Залежно від торговельної точки може відрізнятись процедура обміну,

тому дізнайтеся докладніше у самому місці покупки.

(2) У випадку утилізації, а не заміни

- Магазин, де було придбано продукцію, що належить утилізації
- Якщо невідомо, де саме було придбано дану продукцію, зв'яжіться із вашим муніципалітетом.

(2) Незаконне викидання сміття

Не залишайте сміття в будь-якому іншому місці, окрім спеціально встановленого.

За викид сміття за межами встановленого місця може загрожувати кримінальне покарання.

Дотримуйтеся правил утилізації сміття у вашій місцевості.

Також багато муніципалітетів прийняли постанови, які забороняють «засмічувати» узбіччя доріг та інші суспільні місця, викидаючи порожні пляшки і недопалки. Будь ласка, не смітіть, адже вам загрожуватиме адміністративне або кримінальне покарання.

1-2. Шум

Японці вважають, що гучні звуки і голоси дратують оточуючих.

- Слідкуйте за тим, щоб не завдавати сусідам незручностей своїми гучними розмовами, вечірками, а також звуками телебачення або музикою.
- Вранці уникайте зайвого шуму, як то від прання, пилососу або прийняття душу.
- Особливо намагайтеся дотримуватися тиші у багатоквартирних будівлях різного типу.

1-3. Туалети

Туалети в Японії

- Обов'язково використовуйте лише той папір, який дозволено у туалеті.
 - Обов'язково змивайте використаний папір у туалет.
- Є країни, де прийнято викидати використаний папір у спеціальний сміттєвий бак, але в Японії його можна змити, не забивши трубу, якщо

використовувати у туалеті призначений для цього папір.

- У туалетах в універмагах та на станціях зустрічається багато кнопок, але на кнопці зливу, як правило, написано 流す (FLUSH).

1-4. Використання мобільних телефонів

- Щоб уникнути випадкового зіткнення із іншими перехожими або не ушкодитися самому, не можна використовувати мобільний телефон під час ходьби.
- Закон забороняє користування мобільним телефоном за кермом автомобіля або під час руху на велосипеді.

1-5. У поїздах і автобусах

Поїзди та автобуси належать до місць суспільного використання, тому варто звернути увагу на наступні моменти:

- Говорити голосно - це порушення правил поведінки.
- Також порушенням правил поведінки у Японії вважається розмова по мобільному телефону у салоні поїзда або автобуса.
- Прослуховування музики на великій гучності дратує оточуючих. Слідкуйте за тим, щоб звук не доносився із навушників.
- Коли у салоні транспорту багато людей, рюкзак, залишений за спиною, може заважати оточуючим.

1-6. Гарячі джерела (онсени) і громадські купальні

- Громадські купальні, такі як онсени та громадські лазні, використовуються великою кількістю людей, тому важливо дотримуватись наступних правил:
 - Перед обмиванням у спільній купальні необхідно попередньо вимитися.
 - Не слід заносити рушники до загальної купальні.
 - Перебуваючи у воді загальної купальні, не можна використовувати мило або шампунь.

- У деяких випадках можуть заборонити вхід людям із татуюванням.

1-7. Знаки, що вказують на заборону

Є різні знаки, які вказують на те, що певні дії забороняються.

Основний знак заборони виглядає так ⇒

Там, де є знаки заборони, необхідно дотримуватись певних правил.

«Не плавати» «Не палити» «Не використовувати мобільний телефон»

2. Профілактика інфекційних захворювань

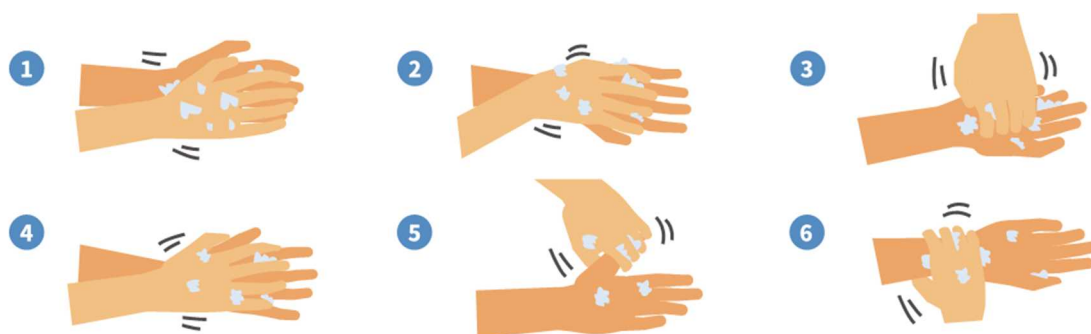
В Японії, особливо під час посушливої зими, бувають спалахи інфекційних хворіб на кшталт застуди чи грипу, а також з'являються нові інфекційні захворювання. Нижче наведені основні профілактичні заходи, які допомагають запобігти поширенню інфекційних захворювань. Під час епідемій кожному варто звернути увагу на наступні профілактичні дії.

2-1. Миття рук

Миття рук проточною водою з милом є ефективним способом фізичного усунення вірусів із поверхні рук і кінчиків пальців. Руки варто мити при поверненні додому, до і після приготування їжі, а також перед вживанням їжі. Процедура миття рук виглядає наступним чином:

- (1) Добре змочити руки проточною водою, потім їх намити і добре потерти долоні.
- (2) Потерти тильні сторони рук руху вгору-вниз.
- (3) Ретельно потерти поміж кінчиками пальців і нігтями.
- (4) Помити між пальцями.
- (5) Охопити долонею та протерти великий палець.

(б) Також не забувайте помити зап'ястя.

* Після миття з милом ретельно сполосніть руки проточною водою і протріть їх насухо чистим рушником або паперовим рушником.

2-2. Хороші манери при кашлі

Під час кашлю існує свій власний етикет, тобто коли з метою запобігання поширення інфекції під час кашлю або чхання рот і ніс прикривають маскою, серветкою, носовою хустинкою, рукавом або внутрішньою стороною ліктя.

При кашлі або чханні треба дотримуватись наступних дій:

- Носити маску, так щоб вона закривала рот і ніс.
- Якщо маска відсутня, рот і ніс потрібно прикривати серветкою або хустинкою.
- У випадку раптового кашлю, рот і ніс можна прикрити рукавом або внутрішньою частиною ліктя.
- Не припустимо кашляти або чхати, не затуляючи носа і рота, або прикриваючи їх долонею.

Також важливо правильно носити маску. Надягати маску потрібно у наступний спосіб:

- (1) Маска повинна щільно прикривати ніс і рот
- (2) Гумки маски повинні бути зачепленими за вуха
- (3) Маска повинна щільно прилягати до обличчя, не залишаючи отворів

2-3. Вологість

При сухому повітрі знижується захисна функція слизової дихальних

шляхів і людина стає більш вразливою до інфекційних захворювань. Особливо у приміщеннях, де повітря легко пересушується, варто підтримувати оптимальну вологу (50-60%) за допомогою зволожувачів повітря тощо.

2-4. Відпочинок і харчування

Для того, щоб підвищити свій імунітет, важливо вдосталь відпочивати та наладити збалансований режим харчування.

2-5. Вихід із дому

Під час епідемій інфекційних захворювань варто утриматися від прогулянок. Особливо це стосується людей літнього віку, людей із певними захворюваннями, вагітних жінок, людей із слабким здоров'ям, а також тих, хто страждає від недостатчі сну. Зокрема їм слід уникати натовпів і багатолюдних районів.

Крім того, виходячи на вулицю, потрібно обов'язково носити маску. Якщо є ризик потрапити у натовп, можна певною мірою запобігти зараженню повітряно-крапельним шляхом, якщо надіти маску із нетканого матеріалу.

3. Важливі побутові навички

3-1. Суспільне життя

(1) Громади (асоціації мешканців і сусідів)

В Японії люди, що живуть поблизу, добровільно об'єднуються у громади з метою організації різних заходів, а також покращення рівня життя та безпеки. Члени громади сплачують необхідні внески для участі у діяльності громади.

Основні напрямки діяльності

- Громадянські тренування на випадок пожежі або землетрусу
- Контроль за дітьми, що прямують до школи або повертаються після

занять

- Турбота за людьми похилого віку або з інвалідністю
- Поширення оголошень від муніципалітетів тощо.
- Організація та проведення різноманітних фестивалів та спортивних змагань з метою соціалізації між членами громади

За додатковою інформацією звертайтеся до місцевого муніципалітету.

(2) Відносини між сусідами

- Обмін привітаннями та участь у місцевих заходах сприяють встановленню добрих стосунків із сусідами, що в свою чергу допомагає уникнути деяких проблем і дає можливість обмінюватися важливою місцевою інформацією.
- Це також полегшує взаємну допомогу і порятунок у випадку стихійного лиха або катастрофи.

3-2. Запобігання злочинності

Щоб уникнути крадіжки або домагань, варто звернути увагу на наступне:

- Виходячи з домівки, обов'язково треба закрити вікна та зачинити вхідні двері до будинку.
- Обов'язково треба блокувати на замок автомобіль, мотоцикли та велосипеди.
- Не можна залишати важливі предмети, такі як сумки та гаманці, поза полем зору.
- Не варто ходити темними провулками або безлюдними вулицями у нічний час.
- У разі виникнення питань або невпевненості щодо запобігання злочинності, проконсультуйтеся у найближчому відділенні поліції.

3-3. Комунальні служби

1) Електрика

Початок користування електроенергією

Щоб почати використовувати електрику, потрібно:

- (1) Визначити дату початку користування електроенергією.
- (2) Звернутися до компанії-постачальника через Інтернет або за телефоном.
- (3) У день початку використання електрики увімкнути автоматичний вимикач.

Однак, в залежності від договору і житлового обладнання, іноді може знадобитися візит співробітника енергетичної компанії. У такому випадку треба звернути увагу на вказівки від енергопостачальника.

Рахунки за електроенергію та способи їх оплати

- В залежності від особливостей використання електроенергії, існують різні тарифні плани, які можна обирати відповідно до власних потреб.
 - Загалом тарифний план визначається обсягом використаної електроенергії, але «базовий тариф» передбачає щомісячну фіксовану плату, незалежно від обсягу використаної електроенергії.
 - Існує декілька способів оплатити рахунки за електроенергію: пряме дебетування з банківського рахунку, оплата у цілодобових магазинах і банках, оплата кредитною карткою тощо.
- * Кількість використаної електроенергії перевіряється раз на місяць на спеціальному лічильнику, що встановлено у кожному помешканні, співробітником компанії-енергопостачальника під час особового візиту або дистанційно.
- * Компанія-постачальник щомісяця інформує своїх користувачів, надсилаючи їм «повідомлення про використану електроенергію».
- * Деталі договору на енергопостачання можна перевірити перед заключенням контракту та після цього у документах, що надаються компанією-постачальником.

Припинення користування електроенергією

Щоб припинити використання електроенергії, необхідно:

- (1) Визначити дату закінчення використання електроенергії.
- (2) Звернутися до компанії-енергопостачальника з метою скасування договору по Інтернету або за телефоном.

Загалом для користувача немає необхідності бути присутнім в день припинення енергопостачання. Але якщо електричний лічильник не можна перевірити ззовні помешкання, можливі випадки, коли потрібна особова присутність користувача . У таких випадках потрібно звернути увагу на вказівки від енергопостачальника.

- Зв'язатися із консультаційною службою з питань роботи компаній-енергопостачальників або за довідками стосовно договорів тощо:

<https://www.emsc.meti.go.jp/general/consult.html>

2) Газ

Види газу

- Існує декілька видів газу, придатного для домашнього використання, із різними компонентами і характеристиками горіння, такі як, наприклад, міський газ 13 А і газ типу LP.
 - Газове обладнання для домашнього використання важливо обрати відповідно до типу газу.
- * У випадку використання газового обладнання, що не відповідає типу газу, може статися пожежа або неповне згорання газу. Це небезпечно.

Початок користування газом

Щоб почати користуватися газом, потрібно:

- (1) Визначити дату початку користування газом.
- (2) Звернутися до місцевої газової компанії через Інтернет або за телефоном.

- * У визначену дату до вас завітає представник газової компанії, який після перевірки обладнання встановить газопостачання і проінструктує щодо користування газовим обладнанням.

Рахунки за газ та способи їх оплати

- Місцеві газові компанії мають різні тарифні плани, які враховують потреби користувачів.
 - Тарифи на газ, як правило, розраховуються у вигляді суми фіксованої базової плати та плати за споживання, яка регулюється відповідно до обсягу використаного газу, і повідомляються щомісяця.
 - Існує декілька способів оплатити рахунки за газ: пряме дебетування з банківського рахунку, оплата у цілодобових магазинах і банках, оплата кредитною картою тощо.
- * Деталі договору на газопостачання можна перевірити перед заключенням контракту та після цього у документах, що надаються компанією-постачальником.

Припинення користування газу

Щоб припинити використання газу, необхідно:

- (1) Визначити дату припинення використання газу.
 - (2) Звернутися до газової компанії з метою скасування через Інтернет або за телефоном.
- * Щоб процедура пройшла просто, варто заздалегідь підготувати квитанцію про заміри лічильника, що надходять щомісяця, і повідомити компанію про свій «номер користувача».

У день припинення газопостачання, співробітник газової компанії зупинить лічильник газу. Якщо відсутній безпосередній доступ до лічильника, потрібна присутність користувача або іншої особи, яка діє від його імені.

- Зв'язатися із консультаційною службою з питань роботи компаній-газопостачальників або за довідками стосовно договорів тощо:

<https://www.emsc.meti.go.jp/general/consult.html>

(3) Водопостачання

Використання водопостачання

Під час переїзду потрібно наново підключатися до водопостачання. Особи, що потребують водопостачання повинні заздалегідь звернутися із

проханням про підключення до місцевих водопостачальників або відповідальних за водопостачання у даному районі.

За додатковою інформацією звертайтеся до місцевого муніципалітету.

Рахунки за воду

Оплата та її розрахунки виглядають наступним чином:

- (1) Тарифи за воду встановлюються місцевими водопостачальниками. Водопостачальники перевіряють кількість використаної водопровідної води за допомогою лічильників і повідомляють користувача про відповідну суму до сплати.
- (2) Рахунок за воду складається із суми «базового тарифу» та плати за використану воду. «Базовий тариф» залежить від розміру діаметра лічильника води – чим більший діаметр, тим вище сума. А плата за використання визначається відповідно до кількості використаної водопровідної води, тобто чим більше обсяг, тим вище плата.
- (3) Спосіб оплати рахунків за водопостачання варіюється в залежності від водопостачальників. Як правило, можна вибрати з декількох способів, таких як пряме дебетування або оплата в банках і цілодобових магазинах.

3-4.

1) Контракти на мобільний зв'язок

- При укладанні договору на мобільний телефон необхідно підтвердити свою особу.
- Існує декілька способів підтвердити свою особу.

За допомогою офіційних документів (документів, що засвідчують особу), в яких містяться дані щодо повного ім'я, дати народження та поточної адреси пред'явника.

- (1) Їх можна пред'явити оператору мобільного зв'язку
- (2) Або надіслати копію поштою чи завантажити на веб-сайті оператора мобільного зв'язку

- Наприклад, у якості особових посвідчень можна використати наступні документи:
 - (1) Реєстраційна картка
 - (2) Водійські права
 - (3) Особисту номерну картку
 - (4) Паспорт (лише за наявності поточної адреси)
 - Для неповнолітніх громадян потрібні наступні документи:
 - (1) Особове посвідчення
 - (2) Письмовий дозвіл від батьків
 - Для оплати рахунків підійде спосіб на власний вибір.
 - (1) Кредитна картка
 - (2) Готівкова картка для банківських розрахунків в Японії
 - (3) Ощадна книжка японського банку
 - Залежно від оператора мобільного зв'язку, на веб-сайтах і в представництвах можлива комунікація іноземними мовами.
 - Можна заздалегідь перевірити документи, необхідні для укладення контракту, та задати питання щодо послуг мобільного зв'язку.
- 2) При укладенні контрактів або у процесі користування мобільним зв'язком треба бути обережними щодо таких ситуацій:
- Бувають випадки, коли злочинці під видом брокерів пропонують за вас оформити договір на мобільний зв'язок. Але отримавши доступ до ваших документів, вони використовують ваш контракт на телефон для своєї злочинної діяльності.
 - У випадку, якщо хтось інший укладає за вас контракт, ви маєте особисто перевірити його умови.
 - Передача законтракованих мобільних телефонів іншим особам без згоди оператора мобільного зв'язку вважається правопорушенням.

3-5. Банківський рахунок

1) Відкриття банківського рахунку

- Відкрити банківський рахунок можна у філії банку. Залежно від

банку, це також можна зробити поштою, через мобільний застосунок для смартфона або на комп'ютері. Банківські картки, як правило, надсилаються поштою додому пізніше.

- При відкритті банківського рахунку необхідно пред'явити наступні документи:
 - (1) Особові посвідчення (наприклад, реєстраційна картка)
 - (2) Особиста печатка (деякі банки приймають підписи)
 - (3) Посвідчення працівника або студентський квиток (у випадку його відсутності можна попросити представника компанії або учбового закладу, щоб вас супроводжував)
 - Якщо у вас є проблеми щодо спілкування японською мовою, варто попросити про допомогу з перекладом (наприклад, у вашому офісі або навчальному закладі).
- 2) У випадку зміни адреси або терміну перебування необхідно повідомити про це банк
- У випадку змін стосовно такої інформації, як адреса, термін перебування або резидентський статус, місце роботи тощо, необхідно негайно повідомити про це банк, у якому відкрито рахунок. Також банк може зв'язатися з вами, щоб перевірити вашу інформацію на наявність змін.
 - Якщо банк не буде повідомлено про вищезазначені зміни або не буде відповіді на запит із банку, рахунок може бути дезактивовано.
- 3) Закриття банківського рахунку через невикористання
- Якщо банківський рахунок більше не використовується у зв'язку з від'їздом з Японії, його необхідно закрити. Це можна зробити у банківській філії.
- * Купівля, продаж і переказ банківських рахунків (банківських карток і ощадна книжок) є злочином. Робити це заборонено. Порушення караються позбавлення волі на термін до одного року або штрафом у межах 1 млн ієн.

3-6. Поштові відділення

- Поштові відділення та скриньки в Японії позначаються символом "〒" та мають червоний колір.
- На пошті можна отримати наступні послуги:
 - (1) Надсилати листи, листівки та багаж як у межах країни, так і за кордон.
 - (2) Замовити перекази заощаджень, грошові перекази, а також сплачувати рахунки за комунальні послуги тощо.
 - (3) Придбати поліс на страхування життя.

4. Громадський транспорт

4-1. Безконтактні картки

(1) Основні функції

Безконтактні транспортні картки можна використовувати для сплати залізничних та автобусних тарифів від різних компаній. Нижче пояснюється як функціонує загальна транспортна картка безконтактного типу IC.

- Перерахувавши гроші на картку IC (тобто «зарядив» її) заздалегідь, можна уникнути неприємностей під час придбання квитків у автоматах із продажу квитків.
- Придбати картку можна в автоматах з продажу квитків та у віконцях на станціях, а також в офісах продажу автобусних квитків тощо.
- Тарифи можуть бути нижчими, ніж при розрахунках готівкою.

(2) Іменна картка-проїзний

- Ця картка містить ім'я особи-користувача.
- Обов'язковою є реєстрація імені, номеру телефону, дати народження та статі користувача.
- У випадку втрати картку можна відновити.

(3) Картка пред'явника

- Ім'я особи-користувача не зазначається.
- У випадку втрати картку не можна буде відновити.

(4) Депозит

- Як правило, депозит нараховується на картку при її покупці.
- Ці гроші можна повернути, коли вертаєте картку.

4-2. Залізничний транспорт

В Японії система залізничного транспорту добре розвинена і є звичним засобом пересування, в тому числі на роботу та до навчальних закладів.

1) Як користуватися залізничним транспортом

Порядок користування залізницею наступний:

- (1) Визначити пункт призначення на карті маршруту
- (2) Придбати квиток до потрібної зупинки на станції та вставити його у спеціальний отвір турнікету. (У випадку використання безконтактної транспортної картки можна пройти повз турнікет, наблизивши картку до спеціального зчитувача на турнікеті).
- (3) Слідкуючи за повідомленнями на станції, треба підійти до зазначеного номеру платформи, з якої відправляється потрібний поїзд.
- (4) На платформі поїзд слід чекати всередині білої лінії або жовтого блоку.
- (5) Прибувши до потрібної зупинки, треба знову вставити квиток у спеціальний отвір, щоб вийти через турнікет (у випадку безконтактної картки, досить наблизити її до спеціального зчитувача, і необхідну суму буде відраховано із депозиту).

2) Типи квитків

- (1) Звичайний квиток: квиток, необхідний для посадки в поїзд.
- (2) Купони: можна придбати 11 окремих квитків фіксованої вартості за ціною 10 квитків (термін придатності становить 3 місяці).
- (3) Проїзний абонемент: зручний для поїздок на роботу або до навчального закладу з необмеженою кількістю поїздок в межах певної ділянки. Це виходить дешевше, ніж поїзд за звичайним

квитком. Бувають терміном на 1 місяць, 3 місяці, 6 місяців тощо.

3) Інші квитки

При посадці на швидкий поїзд або у вагон підвищеного комфорту, потрібно придбати окрім загального квитка ще й додаткові талони.

(1) Спеціальний експрес-квиток: необхідний для посадки в поїзди типу Шінкансен або на обмежений експрес.

(2) Квиток із резервацією місця: необхідний для використання зарезервованого місця. Цей квиток можна придбати як окремо, так і у комплекті із обмеженим експрес-квитком.

(3) Зелений квиток: необхідний для проїзду у поїздах підвищеної комфортності.

4-3. Автобуси

1) Автобуси далекого прямування (міжміські автобуси)

- Як правило, квиток купується перед поїздкою.

2) Автобуси, що рухаються по заданому маршруту у межах певної місцевості (маршрутні автобуси)

(1) Якщо тариф фіксований, незалежно від тривалості поїздки:

- Плата за проїзд здійснюється готівкою при посадці
- При оплаті безконтактною транспортною картою треба її наблизити до спеціального зчитувача

(2) Якщо тариф залежить від тривалості поїздки

- При посадці у автобус потрібно отримати спеціальний номерний талон. Виходячи з автобуса, вартість проїзду відобразиться під відповідним номером на табло, що знаходиться над місцем водія.
- При оплаті безконтактною картою, її треба просканувати двічі – сідаючи та виходячи з автобуса.